

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про кредитні спілки

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) вклад (депозит) – кошти, які розміщені членом кредитної спілки під процент на його рахунку у кредитній спілці на договірних засадах на визначений строк зберігання або без зазначення такого строку і підлягають виплаті такому члену кредитної спілки відповідно до умов договору;

2) власний капітал – різниця між активами і зобов'язаннями кредитної спілки;

3) вступний внесок – обов'язковий безповоротний грошовий внесок, що сплачується одноразово у розмірі, порядку та строки, визначені статутом кредитної спілки, з метою вступу особи до кредитної спілки та є однією з умов набуття членства у кредитній спілці;

4) головний внутрішній аудитор – керівник підрозділу внутрішнього аудиту або особа, на яку покладено виконання функції із здійснення внутрішнього аудиту;

5) головний комплаенс-менеджер – керівник підрозділу з контролю за дотриманням норм (комплаенс) або особа, на яку покладено виконання функції із здійснення контролю за дотриманням норм (комплаенс);

6) головний ризик-менеджер – керівник підрозділу з управління ризиками або особа, на яку покладено виконання функції з управління ризиками;

7) додатковий пайовий внесок – добровільний грошовий внесок члена кредитної спілки, що сплачується в порядку та на умовах, визначених статутом кредитної спілки;

8) значима кредитна спілка – кредитна спілка, яка відповідає критеріям, встановленим нормативно-правовими актами Регулятора;

9) кредитна спілка – фінансова установа, створена на засадах кооперації з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових та інших послуг, передбачених цим Законом, а також здійснення іншої діяльності, визначеної цим Законом, за рахунок об'єднання грошових внесків членів кредитної спілки та інших визначених цим Законом джерел;

10) обов'язковий пайовий внесок – обов'язковий безповоротний протягом членства особи у кредитній спілці грошовий внесок члена кредитної спілки, який сплачується у розмірі, порядку та строки, визначені статутом кредитної спілки та рішенням загальних зборів членів кредитної спілки про збільшення розміру обов'язкового пайового внеску, та є однією з умов набуття і продовження членства у кредитній спілці;

11) пайовий внесок – обов'язковий пайовий та додатковий пайовий внески члена кредитної спілки;

12) працівник, відповідальний за проведення фінансового моніторингу, – особа, на яку згідно із Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" покладається функція відповідального працівника за проведення фінансового моніторингу;

13) профіль ризику – оцінка рівня ризиків кредитної спілки на певну дату до врахування заходів для мінімізації ризиків, а також з урахуванням таких заходів у розрізі кожного з видів ризику та в агрегованому вигляді;

14) Регулятор – Національний банк України;

15) Реєстр кредитних спілок (далі – Реєстр) – система одержання, накопичення, зберігання, використання та поширення інформації (відомостей) про кредитні спілки та їхні відокремлені підрозділи, що ведеться Регулятором у встановленому ним порядку.

2. Терміни "бухгалтерський облік", "мікропідприємство", "підприємство, що становить суспільний інтерес", "фінансова звітність" вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні".

Терміни "суб'єкт аудиторської діяльності", "обов'язковий аудит фінансової звітності", "аудиторські послуги", "робочі документи аудитора", "аудиторський звіт", "міжнародні стандарти аудиту" вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність".

Термін "асоційована особа" вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України "Про банки і банківську діяльність".

3. Інші терміни вживаються у цьому Законі у значеннях, наведених у Цивільному кодексі України, Господарському кодексі України, Законі України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" та Законі України "Про платіжні послуги".

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Цей Закон визначає правовий статус кредитних спілок, порядок створення, діяльності та припинення кредитних спілок та їх об'єднань, основні засади захисту прав та законних інтересів членів кредитних спілок, а також порядок здійснення державного регулювання та нагляду за діяльністю кредитних спілок.

2. Відносини, що виникають у зв'язку з функціонуванням кредитних спілок, регулюються Конституцією України, Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, Законом України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", цим Законом та іншими законами України, а також нормативно-правовими актами Регулятора.

3. У разі якщо положення цього Закону щодо функціонування ринку кредитних спілок, діяльності кредитних спілок, порядку здійснення державного регулювання та нагляду за діяльністю кредитних спілок, а також захисту прав членів кредитних спілок суперечать положенням інших законодавчих актів України, застосовуються положення цього Закону.

Розділ II. ДІЯЛЬНІСТЬ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ

Стаття 3. Правовий статус кредитної спілки

1. Кредитна спілка є юридичною особою приватного права, що створюється відповідно до закону.

2. Кредитна спілка набуває статусу фінансової установи та право здійснювати діяльність з надання фінансових послуг після отримання ліцензії на здійснення діяльності кредитної спілки (далі – ліцензія) у порядку, передбаченому цим Законом.

3. Кредитна спілка може мати стандартну або спрощену ліцензію.

Якщо цим Законом не визначено інше, дія положень цього Закону щодо видачі, аннулювання ліцензії поширюється і на стандартну ліцензію, і на спрощену ліцензію.

4. Кредитну спілку може бути віднесено до категорії значимих кредитних спілок, за умови її відповідності критеріям, встановленим нормативно-правовими актами Регулятора.

5. Для досягнення мети своєї діяльності, визначеної в цьому Законі та статуті кредитної спілки, кредитна спілка на умовах, визначених законом, може засновувати та бути членом (учасником) об'єднаних кредитних спілок, асоціацій (об'єднань) кредитних спілок, бюро кредитних історій, благодійних організацій, громадських об'єднань, кооперативних банків, операторів платіжних систем, непідприємницьких товариств, а також бути членом (учасником) платіжних систем.

6. Кредитна спілка не може бути засновником або учасником іншого, ніж зазначено у частині п'ятій цієї статті, суб'єкта (суб'єктів) господарювання, крім випадків, передбачених законом.

7. Кредитна спілка від свого імені може укладати договори та вчиняти інші правочини, що не суперечать цьому Закону, законодавству України та статуту кредитної спілки, набувати майнові та немайнові права, мати обов'язки, що випливають із законодавства та укладених кредитною спілкою договорів, бути позивачем і відповідачем у суді.

8. Кредитна спілка здійснює господарську діяльність без мети одержання прибутку (некомерційне господарювання). Кредитна спілка з метою оподаткування відноситься до неприбуткових організацій у разі відповідності вимогам, встановленим Податковим кодексом України.

9. Кредитна спілка відповідає за своїми зобов'язаннями всім своїм майном відповідно до законодавства.

10. Члени кредитної спілки відповідають за зобов'язаннями кредитної спілки в межах, встановлених цим Законом.

Стаття 4. Діяльність кредитної спілки

1. Діяльність кредитної спілки ґрунтуються на таких основних принципах:

1) добровільності вступу та свободи виходу з кредитної спілки (ніхто не може бути примушений вступати до кредитної спілки, а виключення з членів кредитної спілки здійснюється лише у випадках, визначених статутом кредитної спілки);

2) рівноправності членів кредитної спілки (усі члени кредитної спілки мають рівні права, у тому числі під час голосування на загальних зборах її членів, незалежно від розміру пайового та інших внесків (один член кредитної спілки – один голос));

3) самоврядування, що забезпечується участю членів кредитної спілки в управлінні кредитною спілкою;

4) гласності, за якої кредитна спілка зобов'язана забезпечити повне та своєчасне інформування своїх членів з питань діяльності кредитної спілки, ознайомлювати членів кредитної спілки на їхнє прохання з протоколами загальних зборів і засідань інших органів управління кредитної спілки, надавати копії документів та витяги з них у порядку, визначеному статутом кредитної спілки. Усі члени кредитної спілки мають рівний доступ до інформації про її діяльність;

5) забезпечення доступності та справедливої вартості фінансових послуг для своїх членів.

2. Кредитна спілка надає такі види фінансових послуг:

1) на підставі стандартної ліцензії:

а) надання коштів та банківських металів у кредит;

б) залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню;

2) на підставі спрощеної ліцензії – надання коштів та банківських металів у кредит.

3. Регулятор має право прийняти рішення про включення до ліцензії кредитної спілки на підставі заяви кредитної спілки, за умови дотримання нею вимог Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", цього Закону та нормативно-правових актів Регулятора щодо порядку та умов надання відповідних фінансових послуг, права на надання таких видів фінансових послуг:

1) надання гарантій;

2) фінансові платіжні послуги (крім послуги з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима).

4. Кредитна спілка має право надавати фінансову послугу з торгівлі валютними цінностями та/або надавати фінансові платіжні послуги з переказу коштів без відкриття рахунку, якщо такі послуги є валютними операціями, на підставі ліцензії Національного банку України на здійснення валютних операцій згідно з вимогами, встановленими Законом України "Про валюту і валютні операції".

5. Кредитна спілка має право надавати послуги (виражати їх вартість), брати на себе та виконувати свої зобов'язання, виключно в національній валюті України (крім послуги з торгівлі валютними цінностями та послуги з переказу коштів без відкриття рахунків).

6. Кредитна спілка має право здійснювати іншу господарську діяльність, надавати інші послуги виключно за умови, що така діяльність, послуги пов'язані з основною діяльністю кредитної спілки з надання фінансових

послуг або необхідна кредитній спілці для забезпечення більшої доступності фінансових послуг для її членів, а саме:

- 1) оплачувати за дорученням своїх членів вартість товарів, робіт і послуг у межах наданих їм кредитів та/або в межах їхніх вкладів (депозитів);
- 2) надавати посередницькі послуги, пов'язані з наданням фінансових послуг кредитною спілкою або іншим надавачем фінансових послуг, консультаційні та інформаційні послуги, пов'язані з наданням фінансових послуг;
- 3) надавати в оренду власне майно та/або в суборенду майно, що перебуває у її користуванні;
- 4) здійснювати благодійну діяльність;
- 5) здійснювати відступлення права вимоги за кредитами, наданими членам кредитної спілки та/або іншим кредитним спілкам, у разі виникнення простроченої заборгованості за такими кредитами;
- 6) здійснювати відчуження майна, переданого кредитній спілці в порядку звернення стягнення на майно боржника або переданого кредитній спілці її боржниками добровільно, та здійснювати управління предметом застави (іпотеки) в період до його відчуження;
- 7) набувати у власність майно, необхідне для здійснення кредитною спілкою діяльності, та відчужувати його;
- 8) розміщувати вільні кошти на депозитних та інших рахунках у банках, об'єднаних кредитних спілках, а також придбавати державні цінні папери, облігації міжнародних фінансових організацій, що розміщаються на території України, та пай кооперативних банків;
- 9) залучати на договірних умовах кредити від банків, від об'єднаних кредитних спілок та/або інших кредитних спілок, кошти інших юридичних осіб, з урахуванням обмежень, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора;
- 10) надавати кредити іншим кредитним спілкам;
- 11) здійснювати іншу господарську діяльність з урахуванням обмежень, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора.

Кредитним спілкам забороняється здійснювати діяльність у сфері матеріального виробництва і торгівлі.

7. Кредитна спілка з урахуванням обсягу її ліцензії має право надавати фінансові послуги:

- 1) лише членам кредитної спілки – фінансові послуги, визначені підпунктом "б" пункту 1 частини другої та пунктами 1 і 2 частини третьої цієї статті;

2) членам кредитної спілки та іншим кредитним спілкам – фінансову послугу з надання коштів та банківських металів у кредит;

3) будь-яким фізичним та юридичним особам – фінансову послугу з торгівлі валютними цінностями, за умови наявності ліцензії на здійснення валютних операцій.

8. Членам кредитної спілки, які є керівниками кредитної спілки або працівниками кредитної спілки, послуги надаються на рівних умовах з іншими членами кредитної спілки – фізичними особами з дотриманням вимог законодавства щодо уникнення конфлікту інтересів.

9. Для здійснення своєї діяльності кредитна спілка має право:

1) приймати пайові та інші внески від членів кредитної спілки. Прийом (залучення) кредитною спілкою від членів кредитної спілки пайових або інших внесків, передбачених статутом кредитної спілки відповідно до цього Закону, не є фінансовою послугою із залучення кредитною спілкою коштів та банківських металів, що підлягають поверненню. Кредитним спілкам заборонено залучати кошти від фізичних осіб, у тому числі від членів кредитної спілки, у будь-який спосіб, крім залучення кредитною спілкою від своїх членів пайових або інших внесків, вкладів (депозитів);

2) залучати кошти інших юридичних осіб, ніж члени кредитної спілки, у формах та у способи, визначені частиною другою статті 14 Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" як такі, що не вважаються наданням фінансової послуги із залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню (крім розміщення емісійних боргових цінних паперів), з урахуванням обмежень, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора;

3) здійснювати зарахування зустрічних вимог, у тому числі зустрічних однорідних вимог за кредитами, наданими членам кредитної спілки, у разі виникнення простроченої заборгованості за такими кредитами, припинення зобов'язань за домовленістю (згодою) сторін;

4) здійснювати прощення боргу та/або реструктуризацію зобов'язань за кредитами;

5) нараховувати та отримувати проценти за наданими кредитами, а також отримувати плату за надання інших визначених цим Законом послуг;

6) нараховувати та виплачувати проценти за вкладами (депозитами), а також дохід на додаткові пайові внески членів кредитної спілки;

7) розподіляти прибуток з урахуванням положень цього Закону;

8) отримувати плату за надання послуг, передбачених цим Законом;

9) вчиняти інші правочини, необхідні для надання кредитною спілкою фінансових послуг та здійснення іншої діяльності, передбаченої цим Законом.

10. Кредитна спілка використовує отримані нею доходи для фінансування видатків на утримання кредитної спілки, реалізацію мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її статутом, та в інших випадках, передбачених цим Законом.

11. Кредитна спілка зобов'язана мати власний веб-сайт та розміщувати на ньому інформацію, визначену законодавством.

12. Кредитна спілка має право брати участь у регуляторній платформі для тестування інноваційних послуг, технологій та/або інструментів на ринках фінансових послуг, заснованих на інноваційних технологіях, у порядку, передбаченому Законом України "Про фінансові послуги та фінансові компанії".

Стаття 5. Об'єднання кредитних спілок

1. Кредитні спілки з метою координації своєї діяльності, надання взаємодопомоги та захисту спільних інтересів мають право створювати асоціації, інші об'єднання кредитних спілок з урахуванням вимог, передбачених Законом України "Про фінансові послуги та фінансові компанії".

Розділ III. СТВОРЕННЯ ТА ЛІЦЕНЗУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ

Стаття 6. Порядок створення кредитної спілки та її державна реєстрація

1. Кредитна спілка створюється на підставі рішення установчих зборів її засновників. Засновниками кредитної спілки можуть бути фізичні особи, які відповідають ознакам членства та не підпадають під обмеження членства, визначені частиною третьою статті 14 цього Закону. Кількість засновників кредитної спілки не може бути меншою за 50 осіб.

2. Рішення про створення кредитної спілки оформлюється протоколом установчих зборів, який підписують голова та секретар установчих зборів.

3. До протоколу установчих зборів додається реестр осіб, які брали участь в установчих зборах (далі – список засновників), який не змінюється протягом строку діяльності кредитної спілки. У списку засновників обов'язково зазначається прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи, дата народження, серія та номер паспорта громадянина України / номер паспорта громадянина України у формі картки або посвідки на проживання особи, яка мешкає в Україні, або національного паспорта іноземця чи документа, що його замінює, або іншого документа, що посвідчує особу, місце

проживання, а також інші відомості, що підтверджують наявність ознак, передбачених частиною другою статті 14 цього Закону (у разі створення кредитної спілки не за територіальною ознакою). Дані про особу засвідчуються її власноручним підписом.

4. Установчі збори затверджують статут кредитної спілки, обирають її органи управління, уповноважують осіб для проведення державної реєстрації кредитної спілки, вирішують інші питання, пов'язані із створенням кредитної спілки.

5. Засновники кредитної спілки набувають статусу членів кредитної спілки після її державної реєстрації і повної сплати вступного та обов'язкового пайових внесків у порядку, встановленому цим Законом та статутом кредитної спілки.

Повноваження засновника кредитної спілки закінчуються після державної реєстрації кредитної спілки в порядку, передбаченому Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань".

Стаття 7. Найменування кредитної спілки

1. Кредитна спілка повинна мати повне найменування українською мовою, яке складається з організаційно-правової форми "кредитна спілка" та назви. Назва кредитної спілки має відповідати встановленим законом вимогам, з урахуванням особливостей, встановлених цією статтею.

2. Кредитна спілка може мати скорочене найменування українською мовою, повне та скорочене найменування іноземною мовою (іноземними мовами) з урахуванням вимог до написання найменування юридичної особи, встановлених Міністерством юстиції України.

3. Використання у найменуванні кредитної спілки назви, яка повторює існуючу назву іншої кредитної спілки або вводить в оману щодо видів діяльності, які здійснює кредитна спілка, забороняється. Вживання у найменуванні кредитної спілки слів "Україна", "центральна", "державна" "національна" та похідних від них забороняється.

4. Кредитній спілці забороняється здійснювати діяльність з використанням назви, торговельної марки або інших позначень, які не містять елементів її найменування та/або не дають можливості відрізити таку кредитну спілку від інших, та/або вводять в оману щодо справжньої її діяльності.

5. Слови "кредитна спілка" та похідні від них дозволяється використовувати у найменуванні виключно юридичним особам, створеним відповідно до цього Закону. Допускається використання слів "кредитна

"спілка" у непрямих відмінках у найменуванні юридичних осіб, засновником яких є кредитні спілки та/або об'єднані кредитні спілки.

Стаття 8. Статут кредитної спілки

1. Установчим документом кредитної спілки є статут.
2. Статут кредитної спілки, затверджений її установчими зборами, підписується особою, уповноваженою на це установчими зборами кредитної спілки.
3. Внесення змін до статуту кредитної спілки здійснюється шляхом викладення його в новій редакції. Нова редакція статуту кредитної спілки затверджується загальними зборами членів кредитної спілки, підписується головою наглядової ради кредитної спілки або уповноваженою на це загальними зборами членів кредитної спілки особою, справжність підпису якої засвідчується нотаріально, крім випадків, передбачених законом.
4. У статуті кредитної спілки обов'язково зазначаються:
  - 1) повне та скорочене (за наявності) найменування кредитної спілки (державною мовою та, за наявності, іншими мовами);
  - 2) мета створення, принципи і напрями діяльності кредитної спілки;
  - 3) ознака (ознаки) членства у кредитній спілці;
  - 4) порядок обрання, призначення та припинення повноважень членів органів управління кредитної спілки;
  - 5) порядок утворення, кількісний склад, повноваження і компетенція органів управління кредитної спілки, порядок прийняття ними рішень, підстави діяльності членів наглядової ради кредитної спілки;
  - 6) мінімальна кількість членів кредитної спілки або мінімальна частка загальної кількості членів кредитної спілки (питома вага членства), які мають бути представлені на загальних зборах членів кредитної спілки для визнання їх правомочними;
  - 7) умови та порядок вступу до кредитної спілки, порядок припинення членства у кредитній спілці, в тому числі виключення з членів кредитної спілки;
  - 8) види внесків, які кредитна спілка приймає від своїх членів, порядок визначення їх розміру, а також сплати;
  - 9) порядок і строки повернення членам кредитної спілки пайових внесків;
  - 10) порядок утворення та ліквідації відокремлених підрозділів кредитної спілки;

- 11) права та обов'язки членів кредитної спілки;
- 12) порядок надання інформації членам кредитної спілки;
- 13) порядок формування та використання капіталу кредитної спілки;
- 14) перелік фінансових та інших послуг, що можуть надаватися кредитною спілкою;
- 15) порядок звітності та здійснення контролю за діяльністю органів управління кредитної спілки;
- 16) порядок внесення змін до статуту кредитної спілки;
- 17) порядок припинення кредитної спілки та вирішення майнових питань у зв'язку з її припиненням;
- 18) порядок покриття можливих збитків кредитної спілки;
- 19) напрями та порядок використання доходу, порядок розподілу прибутку кредитної спілки;
- 20) інші положення, обов'язковість наявності яких у статуті кредитної спілки визначена цим Законом.

Інформація, передбачена пунктами 12, 14 і 15 цієї частини, може міститися у внутрішніх документах кредитної спілки з обов'язковим посиланням у статуті кредитної спілки на такі внутрішні документи.

Статут кредитної спілки може містити також інші положення, що не суперечать законодавству України.

5. Кредитна спілка має право створюватися та здійснювати діяльність на підставі модельного статуту, затвердженого нормативно-правовим актом Регулятора. Положення частин другої – четвертої цієї статті не застосовуються до модельного статуту кредитної спілки.

Модельний статут кредитної спілки може бути багаторівантним та передбачати можливість обрання різних його редакцій, у тому числі редакції "за замовчуванням", яка формується з положень, рекомендованих Регулятором.

6. Кредитна спілка має право:

- 1) змінити редакцію модельного статуту, на підставі якого вона здійснює свою діяльність, шляхом обрання іншого альтернативного положення модельного статуту з числа положень, передбачених Регулятором. У разі прийняття загальними зборами членів кредитної спілки рішення про зміну редакції модельного статуту, на підставі якого діє кредитна спілка, положення нової редакції модельного статуту застосовуються з дня державної реєстрації відповідних змін;

- 2) перейти з діяльності на підставі модельного статуту на діяльність на підставі статуту кредитної спілки.

Стаття 9. Ліцензування діяльності кредитної спілки

1. Кредитна спілка отримує ліцензію шляхом внесення Регулятором відповідного запису до Реєстру.

2. Кредитна спілка зобов'язана звернутися до Регулятора для отримання ліцензії протягом 120 календарних днів з дня її державної реєстрації як юридичної особи.

3. У ліцензії зазначаються види фінансових послуг, які має право надавати кредитна спілка.

4. Кредитна спілка має право звернутися до Регулятора із заявою про виключення до чинної ліцензії права надавати фінансові послуги, передбачені частиною третьою статті 4 цього Закону, або про виключення з ліцензії права надавати такі фінансові послуги.

Така зміна переліку видів фінансових послуг, які має право надавати кредитна спілка, не є видачею нової ліцензії або заміною чинної ліцензії.

5. Кредитна спілка має право не подавати до Регулятора документи, що були подані раніше і є дійсними та оформленими згідно з вимогами закону та нормативно-правових актів Регулятора, а інформація, яка в них міститься, є актуальною. Кредитна спілка з метою врахування таких документів під час розгляду пакета документів подає до Регулятора клопотання, в якому наводить перелік раніше поданих документів із зазначенням їх назви, дати подання, органів (осіб), що їх видали, інформацію про те, у складі якого пакета документів такі документи раніше подавалися до Регулятора, а також запевнення, що такі документи є дійсними, а інформація, яка в них міститься, є актуальну.

Регулятор має право вимагати від кредитної спілки подання документів, що не були подані нею згідно з абзацом першим цієї частини, якщо строк зберігання раніше поданих документів закінчився або документи передані до архівної установи.

Вимоги абзацу першого цієї частини не поширюються на документи, що підтверджують статус особи на певну дату, а також на документи, що мають обмежений строк дії.

6. Кредитна спілка має право звернутися до Регулятора із заявою про зміну типу ліцензії із спрощеної ліцензії на стандартну ліцензію або із стандартної ліцензії на спрощену ліцензію у порядку, встановленому статтею 12 цього Закону.

7. Кредитна спілка зобов'язана вжити заходів для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи у разі, якщо:

1) за результатами розгляду пакета документів, які подаються кредитною спілкою для отримання ліцензії (крім подання пакета документів

для розширення чи звуження обсягу ліцензії або зміни типу ліцензії) (далі – пакет документів), Регулятором прийнято рішення про:

а) відмову у видачі ліцензії, підстави для якої не були усунені кредитною спілкою протягом шести місяців з дня прийняття такого рішення та не подано новий пакет документів або якщо новий пакет документів подано протягом зазначеного строку, однак за результатами його розгляду Регулятором повторно прийнято рішення про відмову у видачі ліцензії;

б) залишення пакета документів без розгляду та повернення його кредитній спілці і така кредитна спілка не усунула підстави для залишення пакета документів без розгляду і не подала протягом шести місяців з дня прийняття такого рішення новий пакет документів;

2) кредитна спілка не звернулася у строк, зазначений у частині другій цієї статті, до Регулятора для отримання ліцензії.

8. Кредитна спілка зобов'язана вжити заходів для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи у строк, що не перевищує один місяць з дня:

1) прийняття Регулятором рішення про повторну відмову у видачі ліцензії;

2) спливу передбачених цією частиною строків для повторного подання пакета документів після прийняття Регулятором рішення про відмову у видачі ліцензії або рішення про залишення пакета документів без розгляду;

3) спливу строку, зазначеного у частині другій цієї статті.

У разі невиконання кредитною спілкою передбачених цією частиною вимог Регулятор має право звернутися до суду з позовом про припинення державної реєстрації такої юридичної особи.

9. Кредитна спілка не має права передавати ліцензію третім особам. Не вважається передачею ліцензії залучення третіх осіб на умовах аутсорсингу відповідно до Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії".

10. Ліцензія видається кредитній спілці на необмежений строк.

Стаття 10. Документи, які подаються для видачі ліцензії

1. Кредитна спілка, яка має намір провадити діяльність відповідно до статті 4 цього Закону (далі – заявник), подає до Регулятора відповідно до вимог та у порядку, що визначені цим Законом і нормативно-правовими актами Регулятора, заяву про видачу їй ліцензії та пакет документів, передбачених частиною другою цієї статті.

2. Заявник подає до Регулятора разом із заявою про видачу ліцензії такі документи:

1) план діяльності заявника, складений згідно з вимогами, встановленими нормативно-правовими актами Регулятора:

для заявників, які планують провадити діяльність на підставі спрощеної ліцензії, – на наступний рік;

для заявників, які планують провадити діяльність на підставі стандартної ліцензії, – на наступні три роки;

2) засвідчену в установленому порядку копію статуту заявника або код доступу до результатів надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації, що надає доступ до копії статуту в електронній формі у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань;

3) відомості щодо комерційного (фіrmового) найменування, торговельної марки (знака для товарів і послуг) заявника (за наявності);

4) документи, які підтверджують відповідність заявника вимогам, встановленим частиною першою статті 14 цього Закону, за формою, визначеною нормативно-правовими актами Регулятора;

5) відомості та документи, визначені нормативно-правовими актами Регулятора, щодо:

а) наявності у заявника органів управління та системи внутрішнього контролю відповідно до вимог цього Закону;

б) відповідності кваліфікаційним вимогам керівників заявника, головного ризик-менеджера, головного комплаенс-менеджера, головного внутрішнього аудитора, а також осіб, які відповідатимуть за здійснення відповідної функції у разі передачі функцій управління ризиками та/або контролю за дотриманням норм (комплаенс), та/або внутрішнього аудиту на аутсорсинг;

в) організаційної структури заявника;

г) наявності у заявника обладнання, комп'ютерної техніки, інформаційних (автоматизованих) систем, необхідних для забезпечення належного надання фінансових послуг, приміщень, що відповідають вимогам, встановленим нормативно-правовими актами Регулятора;

6) документи за формулою, встановленою нормативно-правовими актами Регулятора, що містять інформацію про:

а) юридичних осіб, у яких керівники заявника є керівниками;

б) юридичних осіб, у яких керівники заявника володіють істотною участю;

в) пов'язаних осіб заявника;

г) асоційованих осіб керівників заявника;

7) копії внутрішніх положень заявника за переліком, визначеним нормативно-правовими актами Регулятора, що регламентують надання фінансових послуг, визначають порядок здійснення внутрішнього контролю, в тому числі управління ризиками та внутрішнього аудиту;

8) документ, що підтверджує внесення заявником плати за розгляд пакета документів для видачі ліцензії, розмір якої встановлюється нормативно-правовими актами Регулятора.

У разі звернення заявника із заявою про включення до ліцензії права надавати фінансові послуги, визначені частиною третьою статті 4 цього Закону, заявник подає до Регулятора інші документи, передбачені законом та нормативно-правовими актами Регулятора з питань регулювання надання відповідних видів фінансових послуг.

3. Регулятор має право вимагати, а заявник зобов'язаний надати додаткову інформацію, документи та пояснення, необхідні для уточнення або перевірки наданих відповідно до вимог цієї статті інформації, документів та/або для підтвердження виконання встановлених законодавством вимог.

4. Для отримання ліцензії заявник зобов'язаний подати до Регулятора всі документи та інформацію, визначені цією статтею.

Документи, визначені частиною другою цієї статті, подаються до Регулятора одночасно.

5. Заявник на момент подання заяви про видачу ліцензії та протягом усього часу здійснення кредитною спілкою діяльності повинен відповідати вимогам, встановленим Законом України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", цим Законом, іншими законами України та прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами Регулятора.

6. Рішення Регулятора про залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду, про відмову у видачі ліцензії, про відмову у розширенні обсягу ліцензії, про виключення окремого виду фінансових послуг з ліцензії, про анулювання ліцензії може бути оскаржено до суду.

Стаття 11. Порядок розгляду пакета документів для видачі ліцензії та підстави для відмови у видачі ліцензії

1. Регулятор у порядку, встановленому цим Законом і прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами Регулятора, розглядає поданий заявником пакет документів та приймає рішення про видачу ліцензії або про відмову в її видачі у строк, що не перевищує 60 календарних днів з дня отримання Регулятором заяви про видачу ліцензії та повного пакета документів, визначених частиною другою статті 10 цього Закону.

2. Протягом 10 робочих днів з дня отримання від заявника пакета документів Регулятор має право залишити заяву про видачу ліцензії без розгляду та повернути пакет документів заявнику у разі:

1) подання неповного пакета документів;

2) якщо документи оформлено з порушенням вимог, установлених нормативно-правовими актами Регулятора, щодо їх форми, змісту та належного засвідчення уповноваженою особою.

3. Регулятор у разі залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду надсилає заявнику повідомлення в письмовій формі (у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України "Про електронні документи та електронний документообіг") із зазначенням повного та чіткого переліку підстав залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду.

Заявник має право повторно подати до Регулятора заяву про видачу ліцензії після усунення причин, що були підставою для залишення Регулятором заяви про видачу ліцензії без розгляду.

При повторному розгляді пакета документів не допускається залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду з причин невідповідності документів, раніше поданих у складі пакета документів, вимогам цього Закону або нормативно-правових актів Регулятора, якщо такі невідповідності не були зазначені у повідомленні про залишення пакета документів без розгляду (крім неусунення чи усунення не в повному обсязі заявником причин, що стали підставою для попереднього залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду та/або наявності в новому пакеті документів підстав для прийняття рішення про залишення її без розгляду), за умови що до таких документів не вносилися зміни (крім змін, пов'язаних з доопрацюванням документів на виконання вимог Регулятора), а інформація, яку вони містять, на момент їх повторного розгляду залишається актуальною.

4. Протягом встановленого частиною першою цієї статті строку розгляду заяви про видачу ліцензії та пакета документів, визначених частиною другою статті 10 цього Закону, але не пізніше ніж за 30 календарних днів до закінчення такого строку, Регулятор має право вимагати в письмовій формі, а заявник зобов'язаний подати додаткову інформацію, документи та пояснення, необхідні для уточнення або перевірки відомостей, поданих відповідно до вимог статті 10 цього Закону та/або нормативно-правових актів Регулятора, та/або вимагати від заявника виправлення недоліків у поданих документах у визначений ним строк, який не може бути меншим за 15 робочих днів з дня отримання повідомлення заявником, а в разі якщо виправлення недоліків вимагає скликання установчих зборів або загальних зборів членів кредитної спілки – не менше ніж 30 робочих днів з дня отримання повідомлення заявником. У разі надсилання Регулятором заявнику повідомлення про виявлення у пакеті документів недоліків строк для розгляду пакета документів, визначений частиною першою цієї статті, зупиняється до

усунення заявником виявлених недоліків або отримання від заявитика інформації та/або пояснень та поновлюється після отримання додаткових або виправлених документів, інформації та пояснень згідно з переліком, визначенним у повідомленні Регулятора.

У разі неусунення заявником недоліків у визначений Регулятором строк документи вважаються такими, що містять неповну та/або недостовірну інформацію.

З дня отримання Регулятором від заявитика відповіді на запит і додаткової інформації до закінчення строку для розгляду документів, передбаченого частиною першою цієї статті, але не пізніше ніж за 10 календарних днів до закінчення такого строку, Регулятор у разі необхідності отримання додаткової інформації для обробки та аналізу заяви та доданих до неї документів може направити заявитику уточнюючий запит щодо отриманої відповіді, визначивши у чіткій та однозначній формі, яку саме уточнюючу інформацію повинен надати заявитик. Запит уточнюючої інформації не зупиняє перебігу строку розгляду документів.

У разі неподання заявитика додаткової інформації, документів та/або пояснень та/або неусунення недоліків у строк, визначений Регулятором, документи вважаються такими, що містять неповну та/або недостовірну інформацію.

5. Регулятор за результатами розгляду пакета документів по суті, у разі якщо він не був залишений без розгляду, приймає рішення про видачу заявитику ліцензії або про відмову у її видачі.

6. Регулятор протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про видачу заявитику ліцензії:

1) вносить до Реєстру відомості про заявитика та фінансові послуги, які йому дозволяється надавати на підставі такої ліцензії;

2) повідомляє заявитику про прийняте рішення шляхом надсилання повідомлення в письмовій формі (у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України "Про електронні документи та електронний документообіг");

3) надсилає заявитику витяг з Реєстру.

7. Регулятор має право відмовити заявитику у видачі ліцензії у разі, якщо:

1) документи, подані для видачі ліцензії, містять неповну та/або недостовірну інформацію та/або не відповідають вимогам, встановленим законом та нормативно-правовими актами Регулятора. Документи можуть вважатися такими, що містять неповну та/або недостовірну інформацію, виключно за умови, що Регулятор протягом строку розгляду таких документів здійснив заходи, передбачені частиною четвертою цієї статті, спрямовані на отримання додаткової інформації та необхідних пояснень щодо неї;

2) заявник не відповідає умовам щодо здійснення діяльності кредитної спілки, встановленим цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора, зокрема:

а) хоча б один із керівників заявитика, головний ризик-менеджер, головний комплаєнс-менеджер або головний внутрішній аудитор не відповідає кваліфікаційним вимогам, встановленим законом та/або нормативно-правовими актами Регулятора;

б) система управління та організаційна структура заявитика не відповідають обсягам та складності видів діяльності, які заявитик має намір здійснювати згідно з планом діяльності;

в) у заявитика відсутні обладнання, комп'ютерна техніка, інформаційні (автоматизовані) системи, необхідні для належного забезпечення надання фінансових послуг, та приміщення, що відповідають вимогам, встановленим нормативно-правовими актами Регулятора;

г) заявитик не має політик та/або внутрішніх положень, що регламентують надання фінансових послуг, визначають порядок здійснення внутрішнього контролю, в тому числі управління ризиками та внутрішнього аудиту, або такі документи не відповідають вимогам законодавства;

3) план діяльності заявитика необґрутований та/або нереалістичний (зокрема складений на підставі нереалістичних даних і включає припущення та можливі прогнози, які неможливо підтвердити розрахунками);

4) заявитик звернувся із заявою про видачу ліцензії після спливу 120 календарних днів з дня його державної реєстрації як юридичної особи.

Забороняється відмова у видачі ліцензії з підстав, не передбачених цією статтею.

8. Регулятор протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії повідомляє заявитика про прийняте ним рішення та надсилає заявитику копію рішення в письмовій формі (у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України "Про електронні документи та електронний документообіг").

Рішення Регулятора про відмову у видачі ліцензії має бути обґрунтованим та містити повний і чіткий перелік підстав для його прийняття.

9. У разі прийняття Регулятором рішення про відмову у видачі ліцензії заявитик має право повторно подати до Регулятора заяву про видачу ліцензії після усунення причин, що були підставою для відмови у видачі ліцензії, крім відмови у видачі ліцензії з підстави наявності недостовірної інформації у поданих документах.

У разі відмови у видачі ліцензії з підстави наявності недостовірної інформації у поданих документах заявитик має право подати до Регулятора нову заяву про видачу ліцензії не раніше ніж через два місяці з дня прийняття

Регулятором відповідного рішення про відмову у видачі ліцензії та за умови усунення причин, що були підставою для відмови у видачі ліцензії.

10. Регулятор розміщує інформацію про видані ліцензії, а також визначену ним інформацію про кредитні спілки, які отримали ліцензію, на сторінці офіційного Інтернет-представництва Регулятора.

Стаття 12. Зміна обсягу ліцензії кредитної спілки

1. Кредитна спілка з урахуванням обмежень, встановлених цим Законом, має право звернутися до Регулятора із заявою про зміну обсягу своєї ліцензії та/або зміну типу ліцензії:

1) включити до ліцензії додаткові види фінансових послуг (zmінити спрощену ліцензію на стандартну) – розширення обсягу ліцензії;

2) виключити з ліцензії окремі види фінансових послуг (zmінити стандартну ліцензію на спрощену) – звуження обсягу ліцензії.

2. Кредитна спілка, яка має намір розширити обсяг ліцензії, подає до Регулятора заяву за встановленою нормативно-правовими актами Регулятора формою, а також:

1) оновлений план діяльності кредитної спілки з урахуванням нових видів фінансових послуг;

2) інші документи, що підтверджують відповідність такої кредитної спілки встановленим законом та нормативно-правовими актами Регулятора вимогам до надання такого виду фінансової послуги.

3. Кредитна спілка, яка звертається за звуженням обсягу ліцензії, подає до Регулятора відповідну заяву та визначені нормативно-правовими актами Регулятора документи, необхідні для встановлення обсягу та порядку виконання зобов'язань кредитною спілкою за укладеними договорами щодо виду фінансових послуг, які кредитна спілка має намір виключити з ліцензії.

Кредитна спілка не може звертатися з клопотанням щодо виключення з ліцензії всіх фінансових послуг, крім як у порядку добровільного виходу з ринку відповідно до вимог цього Закону.

4. Регулятор приймає рішення про розширення або про звуження обсягу ліцензії чи про відмову в такому розширенні або звуженні обсягу ліцензії у строк, що не перевищує 30 календарних днів з дня подання кредитною спілкою відповідної заяви та повного пакета документів у визначеному цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора порядку.

5. Регулятор вносить до Реєстру запис про розширення або про звуження обсягу ліцензії протягом трьох робочих днів з дня прийняття ним відповідного рішення.

6. Регулятор відмовляє у розширенні обсягу ліцензії у разі:

1) невідповідності кредитної спілки вимогам щодо надання нового виду фінансових послуг, встановлених законом та/або нормативно-правовими актами Регулятора;

2) якщо подані кредитною спілкою документи містять неповну та/або недостовірну інформацію та/або не відповідають вимогам закону та нормативно-правових актів Регулятора.

7. Регулятор протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про розширення або про звуження обсягу ліцензії чи про відмову в такому розширенні або звуженні обсягу ліцензії надсилає кредитній спілці повідомлення про прийняте рішення у письмовій формі (у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України "Про електронні документи та електронний документообіг").

Рішення Регулятора про відмову в розширенні або звуженні обсягу ліцензії має бути обґрунтованим та містити повний і чіткий перелік підстав для його прийняття.

8. У разі прийняття Регулятором рішення про відмову в розширенні обсягу ліцензії кредитна спілка має право подати до Регулятора нову заяву про розширення обсягу ліцензії після усунення причин, що були підставою для відмови в розширенні обсягу ліцензії, крім відмови в розширенні обсягу ліцензії з підстави наявності недостовірної інформації у поданих документах.

У разі відмови в розширенні обсягу ліцензії з підстави наявності недостовірної інформації у поданих документах кредитна спілка має право подати до Регулятора нову заяву про розширення обсягу ліцензії не раніше ніж через два місяці з дня прийняття Регулятором рішення про відмову в розширенні обсягу ліцензії, за умови усунення причин, що були підставою для такої відмови.

9. Регулятор має право самостійно виключити окремий вид фінансових послуг з ліцензії кредитної спілки з підстав, передбачених пунктами 5–7 і 9 частини першої статті 58 цього Закону, за умови що такі підстави стосуються виключно відповідного виду фінансових послуг.

10. Регулятор у день прийняття рішення про виключення з ліцензії окремого виду фінансових послуг вносить відповідні зміни до Реєстру та надсилає кредитній спілці копію такого рішення у письмовій формі (у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України "Про електронні документи та електронний документообіг"). У рішенні Регулятора про виключення з ліцензії окремого виду фінансових послуг зазначаються підстави такого виключення.

11. З дати, зазначеної у рішенні Регулятора про виключення з ліцензії окремого виду фінансових послуг, але не раніше дня отримання такого рішення, кредитна спілка втрачає право укладати нові договори з надання

виключеного виду фінансових послуг та/або продовжувати строк дії укладених договорів з надання таких фінансових послуг. Зобов'язання за раніше укладеними договорами про надання фінансової послуги, виключеної з ліцензії, виконуються сторонами в повному обсязі до моменту виконання договору.

Стаття 13. Відокремлені підрозділи кредитної спілки

1. Кредитна спілка має право створювати відокремлені підрозділи лише:

1) на території адміністративно-територіальної одиниці, визначеної частиною другою статті 133 Конституції України (область, міста Київ та Севастополь, Автономна Республіка Крим) (далі – адміністративно-територіальна одиниця), яка передбачена відповідною територіальною ознакою членства такої кредитної спілки;

2) у населених пунктах (село, селище, селище міського типу, місто), в яких зареєстровані юридичні особи та/або їхні відокремлені підрозділи (за наявності), які є спільним місцем роботи членів кредитної спілки, або заклади освіти та/або їхні відокремлені підрозділи (за наявності), які є спільним місцем навчання та/або роботи членів кредитної спілки, об'єднані відповідною ознакою членства;

3) у населених пунктах (село, селище, селище міського типу, місто), в яких наявні організації професійної спілки, до якої належать члени кредитної спілки, об'єднані відповідною ознакою членства.

2. Відомості про відокремлені підрозділи кредитної спілки включаються до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань та до Реєстру.

3. Кредитна спілка зобов'язана розкривати інформацію про її відокремлені підрозділи, у тому числі про їх відкриття, зміни у діяльності або місцезнаходженні (розташуванні) чи припинення діяльності, у порядку та обсягах, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора.

4. Кредитна спілка зобов'язана забезпечити відповідність діяльності відокремленого підрозділу вимогам законодавства.

5. Регулятор має право прийняти рішення про припинення діяльності відокремленого підрозділу, якщо його діяльність не відповідає вимогам цього Закону та нормативно-правових актів Регулятора, до приведення його діяльності у відповідність із такими вимогами.

Розділ IV. ЧЛЕНСТВО У КРЕДИТНІЙ СПІЛЦІ

Стаття 14. Членство у кредитній спілці

1. Членами кредитної спілки можуть бути фізичні особи (громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають на території України), фізичні особи – підприємці, які відповідають одній чи більше ознакам членства у кредитній спілці, визначеним частиною другою цієї статті, а за умови дотримання вимог частини третьої цієї статті також:

- 1) фермерські господарства;
- 2) кооперативи;
- 3) професійні спілки із статусом первинних або місцевих;
- 4) релігійні організації;
- 5) об'єднання співвласників багатоквартирних будинків;
- 6) мікропідприємства.

2. Ознакою членства у кредитній спілці для фізичних осіб та/або фізичних осіб – підприємців є:

1) проживання в одному селі, селищі, селищі міського типу, місті, районі в місті, районі адміністративно-територіальної одиниці або в межах тієї адміністративно-територіальної одиниці, в якій зареєстровано місцезнаходження кредитної спілки, та всіх або кількох суміжних з нею адміністративно-територіальних одиниць (територіальна ознака). Для кредитних спілок, місцезнаходження яких зареєстровано в місті Києві, проживанням у межах тієї адміністративно-територіальної одиниці, в якій зареєстровано місцезнаходження кредитної спілки, вважається також проживання у населених пунктах Київської області; суміжними адміністративно-територіальними одиницями визнаються адміністративно-територіальні одиниці, суміжні з Київською областю. Для кредитних спілок, місцезнаходження яких зареєстровано в місті Севастополі, проживанням у межах тієї адміністративно-територіальної одиниці, в якій зареєстровано місцезнаходження кредитної спілки, вважається також проживання у населених пунктах Автономної Республіки Крим;

2) спільне місце роботи (фізична особа – підприємець, юридична особа (підприємство, установа, організація), що є роботодавцем осіб, які мають намір стати членами кредитної спілки);

3) належність до однієї професійної спілки;

4) належність до однієї релігійної організації, яка здійснює діяльність у селі, селищі, селищі міського типу, місті, районі в місті, районі або в межах тієї адміністративно-територіальної одиниці, в якій зареєстровано

місцезнаходження кредитної спілки, та всіх або кількох суміжних (для кредитних спілок, місцезнаходження яких зареєстровано в місті Києві, суміжними адміністративно-територіальними одиницями визнаються адміністративно-територіальні одиниці, суміжні з Київською областю) з нею адміністративно-територіальних одиниць;

5) місце навчання та/або роботи в одному закладі освіти.

Кредитна спілка може обрати лише одну ознаку членства із зазначених у цій частині, крім випадків, визначених частиною четвертою статті 56 цього Закону.

3. Не можуть бути засновниками та/або членами кредитної спілки фізичні особи, цивільна дієздатність яких обмежена судом, а також особи, які визнані судом недієздатними, особи, які відбувають покарання у вигляді позбавлення волі, або особи, які мають судимість за вчинення кримінальних правопорушень з корисливих мотивів або у сфері господарської діяльності, якщо ця судимість не погашена і не знята у встановленому законом порядку.

Відсутність обставин, передбачених абзацом першим цієї частини, підтверджується особою у заявлі про вступ до кредитної спілки.

Юридичні особи, зазначені у частині першій цієї статті, можуть стати членами виключно тієї кредитної спілки, яка створена за територіальною ознакою, за умови що вони:

1) мають місцезнаходження в межах адміністративно-територіальної одиниці (адміністративно-територіальних одиниць), проживання на території якої (яких) є ознакою членства фізичних осіб у кредитній спілці;

2) не перебувають у процесі припинення і щодо них не відкрито провадження у справі про банкрутство (неплатоспроможність);

3) відповідають критеріям, визначенім абзацами другим – п'ятим частини другої статті 2 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" (застосовується для мікропідприємств).

4. Включення особи до складу членів кредитної спілки та виключення її із складу членів кредитної спілки здійснюються в порядку, визначеному статутом кредитної спілки.

5. Втрата членом кредитної спілки ознаки членства, зазначеної у статуті кредитної спілки, не тягне за собою припинення членства такого члена у кредитній спілці.

6. Набуття членства у кредитній спілці настає з дня повної сплати особою вступного та обов'язкового пайового внесків у порядку, визначеному статутом кредитної спілки. У першу чергу сплачується вступний внесок. У разі якщо вступний та обов'язковий пайовий внески сплачено у різні дні, першим днем членства у кредитній спілці вважається день сплати обов'язкового пайового внеску в повному обсязі.

7. Перед набуттям особою членства у кредитній спілці така особа має бути ознайомлена з інформацією про її права та обов'язки як члена кредитної спілки, про ризик збитків, пов'язаних з діяльністю кредитної спілки, який вона несе у межах своїх пайових внесків у разі набуття членства у кредитній спілці, про розміри вступного та обов'язкового пайового внесків, які сплачуються при вступі до кредитної спілки, про перелік фінансових послуг, які надає кредитна спілка, а також з інформацією про ліцензію кредитної спілки. Така інформація має бути надана кредитною спілкою особі безоплатно у письмовій формі (у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України "Про електронні документи та електронний документообіг"), а ознайомлення з нею підтверджується власноручним підписом або електронним підписом такої особи.

8. Кредитна спілка відповідно до нормативно-правових актів Регулятора забезпечує ведення за допомогою облікової та реєстраційної системи персоніфікованого обліку членів кредитної спілки – реєстру членів кредитної спілки, який, зокрема, має містити інформацію про довіреності, видані її членами для представлення на загальних зборах членів кредитної спілки (у тому числі довіреності, які втратили чинність).

Ведення персоніфікованого обліку членів кредитної спілки здійснюється шляхом створення для кожного члена кредитної спілки облікового запису (картки), якому присвоюється унікальний номер.

9. Члени кредитної спілки не відповідають за зобов'язаннями кредитної спілки і несуть ризик збитків, пов'язаних з діяльністю кредитної спілки, у межах своїх пайових внесків у порядку, передбаченому цим Законом.

10. Кредитна спілка не відповідає за зобов'язаннями своїх членів, крім випадків надання їм гарантій.

Стаття 15. Права та обов'язки членів кредитної спілки

1. Члени кредитної спілки мають право:

- 1) брати участь в управлінні кредитною спілкою, обирати та бути обраними до складу органів управління кредитної спілки;
- 2) вносити пропозиції на розгляд органів управління кредитної спілки;
- 3) користуватися фінансовими та іншими послугами, які надаються членам кредитної спілки відповідно до її статуту;
- 4) безоплатно отримувати інформацію про діяльність кредитної спілки, ознайомлюватися із статутом кредитної спілки, протоколами загальних зборів членів кредитної спілки, рішеннями наглядової ради кредитної спілки, а також з іншими документами, визначеними статутом та внутрішніми документами кредитної спілки, з дотриманням законодавства про захист персональних

даних та про забезпечення збереження таємниці фінансової послуги. За надання копій документів кредитна спілка може стягувати плату, розмір якої не може перевищувати вартість витрат на виготовлення копій документів та витрат, пов'язаних із пересиланням документів поштою;

5) одержувати дохід на свій пайовий внесок у порядку, встановленому цим Законом та статутом кредитної спілки, якщо можливість отримувати такий дохід передбачена статутом кредитної спілки;

6) вийти із складу членів кредитної спілки в порядку, передбаченому цим Законом та статутом кредитної спілки;

7) звертатися до кредитної спілки з будь-яких питань її діяльності;

8) оскаржувати рішення кредитної спілки у судовому порядку.

2. Члени кредитної спілки можуть мати також інші права, передбачені законом та/або статутом кредитної спілки.

3. Члени кредитної спілки зобов'язані:

1) дотримуватися статуту та інших внутрішніх документів кредитної спілки;

2) виконувати свої зобов'язання перед кредитною спілкою, в тому числі брати участь у формуванні капіталу кредитної спілки, зокрема сплачувати у грошовій формі внески, визначені статтею 33 цього Закону, у розмірах, порядку та строки, що визначені статутом кредитної спілки та/або рішеннями загальних зборів членів кредитної спілки;

3) виконувати рішення загальних зборів членів кредитної спілки та інших органів управління кредитної спілки;

4) не розголошувати інформацію з обмеженим доступом про діяльність кредитної спілки.

4. Члени кредитної спілки можуть мати також інші обов'язки, передбачені законом та/або статутом кредитної спілки.

Стаття 16. Припинення членства у кредитній спілці

1. Членство у кредитній спілці припиняється у разі:

1) добровільного виходу за заявою члена кредитної спілки;

2) смерті або оголошення померлою фізичної особи, фізичної особи – підприємця – члена кредитної спілки, припинення юридичної особи – члена кредитної спілки. Втрата фізичною особою статусу підприємця не має наслідком припинення членства у кредитній спілці самої фізичної особи;

3) наявності обставин, передбачених частиною третьою статті 14 цього Закону;

4) прийняття наглядовою радою кредитної спілки або виконавчим органом кредитної спілки (у разі делегування виконавчому органу таких повноважень наглядовою радою кредитної спілки) рішення про виключення члена з кредитної спілки, якщо такий член кредитної спілки:

а) не має додаткових пайових внесків у кредитній спілці та протягом трьох років жодного разу не користувався фінансовими послугами, які надаються кредитною спілкою, не вчиняв фінансових операцій, не брав участі в роботі органів управління кредитної спілки;

б) не виконував рішення загальних зборів членів кредитної спілки щодо сплати внесків;

5) припинення кредитної спілки шляхом ліквідації;

6) прийняття рішення загальними зборами членів кредитної спілки про виключення члена кредитної спілки з інших підстав, визначених статутом кредитної спілки;

7) якщо член кредитної спілки – юридична особа, зазначена у пункті 6 частини першої статті 14 цього Закону, не відповідає критеріям мікропідприємства, визначенім статтею 2 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні".

У разі виключення члена кредитної спілки у зв'язку із несплатою обов'язкових пайових внесків такий член кредитної спілки має право поновити своє членство протягом 30 днів з дня, коли він дізнався про таке рішення, шляхом подання заяви про поновлення членства у кредитній спілці та сплати несплачених ним обов'язкових пайових внесків. Членство особи поновлюється в порядку, встановленому статутом кредитної спілки, у день здійснення сплати особою необхідних обов'язкових пайових внесків.

Рішення про припинення особою членства у кредитній спілці з причин, передбачених пунктами 1–3 цієї частини, приймається наглядовою радою кредитної спілки або правлінням кредитної спілки у строк не пізніше 10 робочих днів з дня отримання кредитною спілкою відповідних документів.

Членство у кредитній спілці вважається припиненим з дня прийняття відповідного рішення наглядовою радою кредитної спілки або правлінням кредитної спілки (у разі делегування правлінню таких повноважень наглядовою радою кредитної спілки), або загальними зборами членів кредитної спілки або з дня смерті чи оголошення померлою фізичної особи – члена кредитної спілки, або з дня припинення юридичної особи – члена кредитної спілки, або з дня припинення кредитної спілки як юридичної особи.

2. У разі припинення членства особи у кредитній спілці її обов'язкові пайові внески підлягають поверненню після завершення календарного року, в якому припинено членство, в порядку та на умовах, передбачених цим Законом, нормативно-правовими актами Регулятора та статутом кредитної спілки.

Інші внески, крім вступного внеску та інших визначених статутом кредитної спілки безповоротних внесків членів кредитної спілки, підлягають поверненню в порядку та строки, передбачені законодавством та статутом кредитної спілки.

За письмовою заявою особи у разі припинення нею членства у кредитній спілці її пайові внески можуть бути зараховані на поповнення резервного капіталу кредитної спілки.

Зобов'язання члена кредитної спілки, членство якого припиняється, та зобов'язання кредитної спілки перед таким членом, які виникли за договорами надання фінансових послуг, мають бути виконані у повному обсязі відповідно до умов укладеного договору незалежно від факту припинення членства, якщо інше не передбачено таким договором.

3. У разі смерті члена кредитної спілки або оголошення його померлим належній йому кошти підлягають виплаті спадкоємцю такого члена кредитної спілки у порядку, встановленому законом. У разі державної реєстрації припинення юридичної особи – члена кредитної спілки кошти, належні такій юридичній особі, підлягають поверненню її правонаступникам, а в разі відсутності правонаступників зараховуються до резервного капіталу кредитної спілки.

4. Член кредитної спілки, виключений на підставі рішення загальних зборів членів кредитної спілки, має право оскаржити відповідне рішення у судовому порядку.

Розділ V. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНОЮ СПЛКОЮ

Стаття 17. Загальні вимоги до системи управління кредитною спілкою

1. Кредитна спілка повинна мати ефективну систему управління, організовану з дотриманням вимог цього Закону з урахуванням розміру, особливостей діяльності кредитної спілки, її плану діяльності, переліку та обсягів послуг, що нею надаються, профілю ризику, значимості кредитної спілки.

2. Система управління кредитною спілкою має відповідати вимогам щодо:

1) прозорості організаційної структури, яка передбачає чіткий розподіл повноважень органів управління та контролю;

2) ефективності системи внутрішнього контролю;

3) забезпечення підконтрольності між наглядовою радою та правлінням, посадовими особами та підрозділами кредитної спілки, а також унеможливлення (запобігання) прийняття зазначеними органами, особами,

підрозділами рішень, що можуть призвести до негативних наслідків у діяльності кредитної спілки;

4) відповідності керівників кредитної спілки та інших осіб, визначених цим Законом, кваліфікаційним вимогам та дотримання усіма працівниками кредитної спілки високих професійних і етичних стандартів під час виконання функціональних обов'язків.

3. Кредитна спілка зобов'язана на постійній основі забезпечувати відповідність своєї системи управління вимогам цього Закону та нормативно-правових актів Регулятора.

Регулятор у порядку, визначеному його нормативно-правовим актом, визначає вимоги до системи управління кредитними спілками та здійснює контроль за їх дотриманням.

Стаття 18. Органи управління кредитної спілки

1. Органами управління кредитної спілки є загальні збори членів кредитної спілки, наглядова рада та виконавчий орган кредитної спілки.

2. Вищим органом управління кредитної спілки є загальні збори членів кредитної спілки.

3. Кредитна спілка зобов'язана утворити наглядову раду (далі – рада кредитної спілки), що представляє інтереси членів кредитної спілки в період між проведенням загальних зборів членів кредитної спілки та визначає стратегію її розвитку, здійснює контроль за діяльністю виконавчого органу, захист прав та інтересів кредитної спілки та її членів з урахуванням інтересів інших кредиторів. Рада кредитної спілки не бере участі в поточному управлінні кредитною спілкою.

4. Виконавчим органом кредитної спілки, що здійснює поточне управління, є правління кредитної спілки або одноосібний виконавчий орган.

5. Органи управління кредитної спілки утворюються і діють у порядку, визначеному цим Законом та статутом кредитної спілки.

6. Члени ради та члени правління кредитної спілки несуть відповідальність за діяльність кредитної спілки у межах своїх повноважень.

Стаття 19. Загальні збори членів кредитної спілки

1. Загальні збори членів кредитної спілки можуть приймати рішення з будь-яких питань діяльності кредитної спілки.

До виключної компетенції загальних зборів членів кредитної спілки належить:

- 1) прийняття рішень про внесення змін до статуту кредитної спілки;
- 2) прийняття рішень про здійснення діяльності кредитною спілкою на підставі модельного статуту або про перехід кредитної спілки на діяльність на підставі власного статуту;
- 3) прийняття рішень про встановлення та зміну розміру вступного та обов'язкового пайового внесків, строків та порядку їх сплати, а також визначення порядку повернення таких внесків;
- 4) визначення видів додаткових пайових внесків членів кредитної спілки, у тому числі строкових додаткових пайових внесків;
- 5) прийняття рішень про обов'язкове внесення всіма членами кредитної спілки додаткових коштів у капітал кредитної спілки в разі прийняття загальними зборами членів кредитної спілки рішення про збільшення розміру обов'язкового пайового внеску, а також визначення порядку повернення таких коштів;
- 6) затвердження положень про раду кредитної спілки, інші органи кредитної спілки (у разі потреби), а також внесення змін до них;
- 7) затвердження річного звіту про діяльність кредитної спілки;
- 8) розгляд річного звіту ради кредитної спілки, оцінка її діяльності, а також прийняття рішення та затвердження заходів за результатами розгляду такого звіту;
- 9) розподіл прибутку та покриття збитків кредитної спілки, розподіл нерозподіленого прибутку, що залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками фінансового року;
- 10) затвердження порядку проведення загальних зборів членів кредитної спілки;
- 11) обрання членів ради кредитної спілки, припинення повноважень ради кредитної спілки або окремих її членів, крім випадків, передбачених цим Законом;
- 12) затвердження умов трудових договорів/контрактів (у разі якщо члени ради кредитної спілки залучені не на громадських засадах), що укладаються з членами ради кредитної спілки, встановлення розміру винагороди членів ради кредитної спілки, обрання особи, уповноваженої на підписання договорів (контрактів) з членами ради кредитної спілки;
- 13) прийняття рішень про виключення члена кредитної спілки з підстав, передбачених статутом кредитної спілки;
- 14) прийняття рішень про реорганізацію або ліквідацію кредитної спілки у порядку, визначеному статтями 56 та 57 цього Закону, призначення комісії з реорганізації або ліквідаційної комісії, затвердження порядку та строків

реорганізації або ліквідації кредитної спілки, затвердження передавального акта або ліквідаційного балансу;

15) вирішення інших питань, що належать до компетенції загальних зборів членів кредитної спілки згідно із статутом кредитної спілки, крім питань, віднесеніх цим Законом до виключної компетенції ради кредитної спілки.

Стаття 20. Порядок скликання та проведення загальних зборів членів кредитної спілки

1. Рада кредитної спілки зобов'язана щороку скликати загальні збори членів кредитної спілки (далі – річні загальні збори). Дата проведення річних загальних зборів визначається радою кредитної спілки, але не пізніше 30 червня наступного за звітним року. Зазначений строк подовжується у випадках, передбачених частинами другою та дводцять першою цієї статті.

2. Якщо рада кредитної спілки не скликала річні загальні збори у строк, що дає змогу провести такі збори у визначений частиною першою цієї статті строк, обов'язок щодо скликання річних загальних зборів покладається на правління кредитної спілки, яке зобов'язано оголосити про їх скликання протягом п'яти робочих днів. Проведення річних загальних зборів у такому разі не може бути призначено раніше ніж за 10 календарних днів з дня оголошення про їх скликання.

3. До порядку денного річних загальних зборів обов'язково включаються питання, передбачені пунктами 7–9 частини першої статті 19 цього Закону.

Річний звіт про результати діяльності кредитної спілки, крім випадків, передбачених цим Законом або нормативно-правовими актами Регулятора, затверджується загальними зборами членів кредитної спілки лише за наявності аудиторського звіту.

4. Не менше одного разу на п'ять років до порядку денного річних загальних зборів також обов'язково включаються питання, передбачені пунктом 11 частини першої статті 19 цього Закону. Статутом кредитної спілки може бути передбачено іншу періодичність розгляду питань, передбачених пунктом 11 частини першої статті 19 цього Закону, але не менше одного разу на п'ять років.

5. Усі інші загальні збори членів кредитної спілки, крім річних загальних зборів, вважаються позачерговими.

6. Позачергові загальні збори членів кредитної спілки можуть скликатися радою кредитної спілки з власної ініціативи та/або на вимогу:

- 1) правління кредитної спілки;

2) щонайменше 20 відсотків загальної кількості членів кредитної спілки;

3) керівника підрозділу внутрішнього аудиту (головного внутрішнього аудитора);

4) Регулятора – у разі прийняття Регулятором рішення про застосування заходу впливу про скликання загальних зборів членів кредитної спілки.

Позачергові загальні збори членів кредитної спілки можуть бути скликані також в інших випадках, передбачених статутом кредитної спілки.

7. Член кредитної спілки – фізична особа або фізична особа – підприємець бере участь у загальних зборах членів кредитної спілки особисто або через свого представника.

Член кредитної спілки – юридична особа бере участь у загальних зборах членів кредитної спілки через свого керівника чи іншу особу, уповноважену на це її установчими документами, або через свого представника.

Представник члена кредитної спілки на загальних зборах членів кредитної спілки може представляти лише одного члена кредитної спілки (крім себе, якщо такий представник є членом такої кредитної спілки).

Довіреність на право участі та голосування на загальних зборах членів кредитної спілки має містити завдання щодо голосування, тобто перелік питань порядку денного загальних зборів із зазначенням того, як і за яке (проти якого) рішення потрібно проголосувати. Під час голосування на загальних зборах членів кредитної спілки представник повинен голосувати саме так, як передбачено завданням щодо голосування. У разі якщо до порядку денного за рішенням загальних зборів членів кредитної спілки включено додаткові питання та довіреність не містить завдання щодо голосування з таких питань, представник утримується від голосування з таких питань на загальних зборах членів кредитної спілки.

Не можуть бути представниками за довіреністю керівники кредитної спілки, пов’язані з ними особи, а також інші працівники кредитної спілки.

8. Рада кредитної спілки скликає загальні збори членів кредитної спілки шляхом повідомлення про це кожному члену кредитної спілки. Повідомлення про скликання загальних зборів членів кредитної спілки шляхом надсилання (вручення) відповідного запрошення здійснюється не менше ніж за 30 календарних днів до запланованої дати проведення загальних зборів членів кредитної спілки, а для позачергових загальних зборів членів кредитної спілки – протягом п’яти робочих днів з дня прийняття рішення про їх скликання.

Запрошення вручається також членам кредитної спілки, які набули цього статусу менше ніж за 30 календарних днів до проведення загальних зборів членів кредитної спілки, одночасно з прийняттям такої особи у члени кредитної спілки.

Запрошення вручається також членам ради кредитної спілки та членам правління кредитної спілки, а також керівнику підрозділу внутрішнього аудиту (аудитору).

9. Повідомлення про скликання загальних зборів членів кредитної спілки здійснюється шляхом:

1) надсилання письмового запрошення кожному члену кредитної спілки засобами поштового зв'язку поштовим відправленням із забезпеченням можливості підтвердження такого надсилання. Таке надсилання запрошення може підтверджуватися реєстром (списком) згрупованих поштових відправлень, засвідченим оператором поштового зв'язку;

2) вручення письмового запрошення особисто члену кредитної спілки (для юридичної особи – представнику такої особи) під підпис;

3) відправлення запрошення електронною поштою з дотриманням вимог Закону України "Про електронні документи та електронний документообіг" (адреса електронної пошти у такому разі має бути зазначена у вступній анкеті або окремій заявлі члена кредитної спілки про отримання інформації в такий спосіб). Таке відправлення має підтверджуватися реєстром (списком) відправлень, засвідченим внутрішнім аудитором кредитної спілки, з обов'язковим зазначенням у такому реєстрі дати і часу кожного з відправлень.

Спосіб отримання запрошення до участі у загальних зборах членів кредитної спілки та іншої інформації має бути зазначений у вступній анкеті або окремій заявлі члена кредитної спілки про отримання інформації.

10. Днем здійснення повідомлення про скликання загальних зборів членів кредитної спілки вважається день надсилання (відправлення) запрошення поштою (електронною поштою) або день вручення запрошення особисто члену кредитної спілки або особі, зазначеній в абзаці третьому частини восьмої цієї статті.

Текст запрошення має бути опублікований на веб-сайті кредитної спілки не пізніше ніж за 30 календарних днів до дати проведення річних загальних зборів, а для позачергових загальних зборів членів кредитної спілки – протягом п'яти робочих днів з дня прийняття рішення про їх скликання.

Текст запрошення може бути опублікований також:

1) на веб-сайтах (веб-сторінках) об'єднання кредитних спілок, членом якого є кредитна спілка;

2) у засобах масової інформації органів місцевого самоврядування (за наявності) адміністративно-територіальної одиниці (одиниць), яка відповідає (які відповідають) територіальній означі членства у кредитній спілці;

3) в інших джерелах інформації, передбачених статутом кредитної спілки та/або її внутрішніми документами.

11. Запрошення має містити інформацію про:

- 1) дату, час і місце проведення загальних зборів членів кредитної спілки;
- 2) час початку і закінчення реєстрації членів кредитної спілки для участі у загальних зборах членів кредитної спілки, перелік документів, що має надати член кредитної спілки (його представник) для участі у загальних зборах;
- 3) проект порядку денного загальних зборів членів кредитної спілки;
- 4) адресу веб-сайту кредитної спілки, на якому розміщено матеріали, необхідні для прийняття рішень з питань порядку денного загальних зборів членів кредитної спілки, а саме:
  - а) проект порядку денного загальних зборів членів кредитної спілки разом з проектом рішень щодо кожного питання, включеного до проекту порядку денного;
  - б) бюллетень з проектом рішень щодо кожного питання, включеного до проекту порядку денного для заочного голосування;
  - в) у разі скликання річних загальних зборів – складені річні звіти про діяльність органів управління кредитної спілки та кредитного комітету, а також річний фінансовий звіт кредитної спілки. При цьому у звітах про діяльність органів управління кредитної спілки зазначається інформація про дотримання пруденційних нормативів, встановлених Регулятором, інформація про застосовані органами державної влади заходи впливу та стан їх виконання протягом звітного року;
  - г) інші матеріали, необхідні для розгляду питань порядку денного.

Матеріали, передбачені пунктом 4 цієї частини, розміщаються на веб-сайті кредитної спілки не пізніше ніж за 30 днів до дати проведення загальних зборів членів кредитної спілки, а для позачергових загальних зборів членів кредитної спілки – протягом п'яти робочих днів з дня прийняття рішення про їх проведення. Нерозміщення зазначеної інформації на веб-сайті кредитної спілки є порушенням процедури скликання загальних зборів членів кредитної спілки.

Проекти рішень щодо кожного з питань, включених до проекту порядку денного загальних зборів членів кредитної спілки, а в разі скликання річних загальних зборів – також складені річні звіти про діяльність органів управління кредитної спілки та кредитного комітету, річний фінансовий звіт кредитної спілки надаються кредитною спілкою члену кредитної спілки протягом трьох робочих днів з дня отримання його звернення, яке надсилається до кредитної спілки поштою (електронною поштою) або подається особисто членом кредитної спілки не пізніше ніж за 10 робочих днів до дати проведення загальних зборів членів кредитної спілки. Ненадання члену кредитної спілки зазначеної інформації у відповідь на його звернення є порушенням процедури скликання загальних зборів членів кредитної спілки.

12. Статутом кредитної спілки може бути передбачено проведення загальних зборів членів кредитної спілки у таких формах:

1) проведення єдиних загальних зборів членів кредитної спілки у час та у місці, зазначені у запрошенні до участі у загальних зборах членів кредитної спілки. Члени кредитної спілки можуть брати участь у таких загальних зборах членів кредитної спілки у порядку, передбаченому частиною сьомою цієї статті, або шляхом фіксації свого волевиявлення щодо голосування з питань порядку денного у письмовій формі (заочне голосування). Голос учасника загальних зборів членів кредитної спілки зараховується до результатів голосування з кожного окремого питання, якщо текст наданого ним документа дає змогу визначити його волю щодо безумовного голосування за чи проти відповідного рішення з питання порядку денного. Такий документ додається до протоколу загальних зборів членів кредитної спілки та зберігається разом із ним;

2) проведення двох або більше регіональних загальних зборів членів кредитної спілки у різний час та у різних місцях з однаковим порядком денним. Регіональні загальні збори членів кредитної спілки разом представляють єдині загальні збори членів кредитної спілки, а результати загального голосування на регіональних загальних зборах членів кредитної спілки підраховуються після проведення останніх з таких загальних зборів;

3) проведення єдиних загальних зборів членів кредитної спілки за участю делегатів, які обираються членами кредитної спілки на двох або більше регіональних загальних зборах членів кредитної спілки, для їх представлення на зборах делегатів. Кількість делегатів для кожного регіону визначається у статуті кредитної спілки з дотриманням умов щодо мінімальної кількості членів кредитної спілки для встановлення правомочності загальних зборів членів кредитної спілки, визначених у частині двадцятій цієї статті. Загальні збори членів кредитної спілки шляхом участі делегатів, обраних на регіональних загальних зборах членів кредитної спілки, скликаються протягом 10 календарних днів після закриття останніх з регіональних загальних зборів членів кредитної спілки;

4) проведення дистанційних загальних зборів членів кредитної спілки (у режимі відеоконференції, що дає змогу бачити та/або чути всіх учасників загальних зборів одночасно, або в інший спосіб, що дає змогу встановити особу члена кредитної спілки та результати його волевиявлення). Голосування на дистанційних загальних зборах членів кредитної спілки може здійснюватися шляхом надсилання учасниками загальних зборів членів кредитної спілки свого волевиявлення щодо голосування з питань порядку денного у письмовій формі поштою (заочне голосування) та/або відправлення електронних бюлетенів згідно з вимогами Закону України "Про електронні документи та електронний документообіг", та/або за допомогою електронного голосування з використанням засобів віддаленої ідентифікації. Голоси, зібрані шляхом проведення дистанційних загальних зборів членів кредитної спілки,

фіксуються у протоколі (із зазначенням результатів голосування в розрізі кожного члена кредитної спілки), який розміщується на веб-сайті кредитної спілки;

5) шляхом опитування. Кредитна спілка надсилає всім учасникам загальних зборів членів кредитної спілки відповідний запит з проектом рішення із запропонованого питання (питань), у якому зазначаються:

а) адреса, на яку учасники загальних зборів членів кредитної спілки мають надіслати свою відповідь з результатом волевиявлення щодо підтримки або непідтримки запропонованого проекту рішення за кожним з питань порядку денного загальних зборів;

б) строк, протягом якого учасники загальних зборів членів кредитної спілки мають надіслати свою відповідь (визначається за датою реєстрації надсилання відповіді), але не менше 30 днів до останнього дня строку для прийому відповідей.

Надсилання запитів може здійснюватися із застосуванням засобів електронних комунікацій, визначених статутом кредитної спілки. Результати голосування підраховуються наступного дня після завершення прийому відповідей та фіксуються у протоколі загальних зборів членів кредитної спілки (із зазначенням результатів голосування в розрізі кожного члена кредитної спілки), який розміщується на веб-сайті кредитної спілки.

Форми проведення загальних зборів членів кредитної спілки можуть поєднуватися з урахуванням того, що:

зазначені у пунктах 1–3 цієї частини форми не можуть поєднуватися;

зазначені у пунктах 4 і 5 цієї частини форми не можуть поєднуватися;

зазначені у пунктах 1–3 цієї частини форми можуть поєднуватися з формами, зазначеними у пунктах 4 та/або 5 цієї частини.

Кредитна спілка визначає спосіб (способи), у який (які) проводяться загальні збори членів кредитної спілки, у статуті кредитної спілки або у положенні про загальні збори членів кредитної спілки.

13. Рада кредитної спілки або інші особи, уповноважені скликати загальні збори членів кредитної спілки, при прийнятті рішення про скликання загальних зборів визначають спосіб (способи), у який (які) проводяться загальні збори, обираючи із способів, передбачених статутом кредитної спілки або положенням про загальні збори.

Обраний спосіб (способи) проведення загальних зборів зазначається у запрошенні і має забезпечувати право члена кредитної спілки обрати очний або дистанційний спосіб участі у разі їх поєднання.

14. Для внесення змін до проекту порядку денного річних загальних зборів члени кредитної спілки, органи управління кредитної спілки та головний внутрішній аудитор мають право подати до ради кредитної спілки

свої пропозиції у письмовій формі для включення їх до проекту порядку денного річних загальних зборів не пізніше ніж за 15 календарних днів до дня проведення річних загальних зборів.

Рішення щодо врахування або неврахування пропозицій до проекту порядку денного річних загальних зборів має бути прийнято радою кредитної спілки не пізніше ніж за п'ять календарних днів до дня проведення річних загальних зборів.

До проекту порядку денного річних загальних зборів членів кредитної спілки обов'язково включаються:

пропозиції, внесені більш як 10 відсотками загальної кількості членів кредитної спілки;

скарги членів кредитної спілки, подані у зв'язку з їх виключенням із числа членів кредитної спілки.

15. Усі пропозиції, подані до проекту порядку денного річних загальних зборів, мають бути доведені до відома загальних зборів членів кредитної спілки перед затвердженням порядку денного загальними зборами членів кредитної спілки і можуть бути включені до порядку денного річних загальних зборів за рішенням загальних зборів членів кредитної спілки. Положення цієї частини та частини чотирнадцятої цієї статті не застосовуються у разі проведення загальних зборів членів кредитної спілки шляхом опитування.

16. Вимога про скликання позачергових загальних зборів членів кредитної спілки, що скликаються не з ініціативи ради кредитної спілки, подається в письмовій формі до ради кредитної спілки за місцезнаходженням кредитної спілки із зазначенням особи, органу або імен чи найменувань членів кредитної спілки, які вимагають скликання позачергових загальних зборів, підстав для такого скликання та пропонованого проекту порядку денного. Після отримання вимоги від осіб, органів, зазначених у частині шостій цієї статті, рада кредитної спілки протягом 10 робочих днів після отримання вимоги оголошує про скликання позачергових загальних зборів членів кредитної спілки та скликає їх не пізніше ніж через 30 календарних днів після такого оголошення, крім випадків скликання позачергових загальних зборів членів кредитної спілки на вимогу Регулятора. У разі скликання позачергових загальних зборів членів кредитної спілки на вимогу Регулятора такі збори мають бути скликані у строк, визначений Регулятором, але не менше ніж через 10 робочих днів після отримання вимоги Регулятора.

17. Якщо протягом 20 календарних днів з дня отримання письмової вимоги, передбаченої частиною шістнадцятою цієї статті, рада кредитної спілки не виконає зазначену вимогу та не повідомить членів кредитної спілки про скликання позачергових загальних зборів членів кредитної спілки, особи, які звернулися з такою вимогою, мають право самостійно оголосити про скликання позачергових загальних зборів членів кредитної спілки та скликати їх не пізніше ніж через 20 календарних днів після такого оголошення.

У випадку, передбаченому абзацом першим цієї частини, особи, які звернулися з вимогою про скликання позачергових загальних зборів членів кредитної спілки, мають право безперешкодного доступу до реєстру членів кредитної спілки. Голова правління (одноосібний виконавчий орган) кредитної спілки або особа, яка виконує його обов'язки, зобов'язані надати особам, які звернулися з вимогою про скликання позачергових загальних зборів членів кредитної спілки, реєстр членів кредитної спілки протягом одного робочого дня з дня їх звернення. З моменту підписання акта прийому-передачі реєстру членів кредитної спілки зазначені особи несуть відповідальність за розголошення персональних даних членів кредитної спілки, що містяться в реєстрі членів кредитної спілки, відповідно до закону.

18. Члени кредитної спілки мають бути повідомлені про скликання позачергових загальних зборів членів кредитної спілки у строки та в порядку, встановлені частинами восьмою та дев'ятою цієї статті.

19. Рішення з питань, не включених до проекту порядку денного загальних зборів членів кредитної спілки (крім питань, передбачених абзацами четвертим і п'ятим частини чотирнадцятої цієї статті), приймається загальними зборами членів кредитної спілки лише за умови, що згоду на розгляд таких питань надали всі члени кредитної спілки, які беруть участь у загальних зборах членів кредитної спілки.

Рада кредитної спілки або інші особи у випадку, передбаченому частиною сімнадцятою цієї статті, не мають права вносити зміни до проекту порядку денного позачергових загальних зборів членів кредитної спілки, що міститься у вимозі про скликання позачергових загальних зборів членів кредитної спілки.

20. Загальні збори членів кредитної спілки вважаються правомочними за виконання всіх таких умов:

1) якщо кредитна спілка має підтвердження про надсилання всім членам кредитної спілки запрошення до участі у загальних зборах членів кредитної спілки відповідно до частини дев'ятої цієї статті;

2) представлення особисто або за довіреністю мінімальної кількості членів або питомої ваги членства, яку визначено у статуті кредитної спілки для встановлення правомочності загальних зборів членів кредитної спілки, але не менше 50 членів кредитної спілки, а для об'єднаної кредитної спілки – не менше 10 членів такої об'єднаної кредитної спілки, а якщо загальна кількість членів кредитної спілки або об'єднаної кредитної спілки становить меншу кількість, ніж передбачено цим пунктом, – не менше 50 відсотків загальної кількості членів кредитної спілки або об'єднаної кредитної спілки.

Правомочність загальних зборів членів кредитної спілки підтверджується відповідним висновком підрозділу внутрішнього аудиту (контролю).

Такий висновок підрозділу внутрішнього аудиту (контролю) оголошується на загальних зборах членів кредитної спілки перед затвердженням порядку денного таких зборів.

21. Якщо загальні збори членів кредитної спілки не є правомочними у зв'язку з недотриманням вимог, визначених частиною двадцятою цієї статті, та при цьому дотримано процедуру їх скликання, рада кредитної спілки або інші особи у випадку, передбаченому частиною сімнадцятою цієї статті, можуть прийняти рішення про перенесення дати проведення загальних зборів членів кредитної спілки, але не більше ніж на 20 календарних днів з дня, коли такі загальні збори членів кредитної спілки не відбулися. Члени кредитної спілки не пізніше ніж за 10 календарних днів до запланованої дати проведення повторних загальних зборів членів кредитної спілки повідомляються у порядку, визначеному частиною дев'ятою цієї статті, про прийняте радою кредитної спілки або іншими особами у випадку, передбаченому частиною сімнадцятою цієї статті, рішення, а також про місце і час проведення повторних загальних зборів членів кредитної спілки.

Загальні збори членів кредитної спілки, дату яких перенесено з дотриманням вимог абзацу першого цієї частини, вважаються правомочними за дотримання всіх умов, передбачених частиною двадцятою цієї статті.

22. Рада кредитної спілки або інші особи у випадку, передбаченому частиною сімнадцятою цієї статті, мають право прийняти рішення про перенесення дати проведення загальних зборів членів кредитної спілки відповідно до частини двадцять першої цієї статті та повідомляють про це Регулятора у визначеному його нормативно-правовими актами порядку.

23. Непроведення річних загальних зборів у строк, передбачений частиною першою цієї статті, вважається порушенням порядку скликання та проведення загальних зборів членів кредитної спілки.

24. Загальні збори членів кредитної спілки, у тому числі позачергові загальні збори членів кредитної спілки, проводяться за рахунок коштів кредитної спілки.

Стаття 21. Прийняття рішень загальними зборами членів кредитної спілки

1. Голосування на загальних зборах членів кредитної спілки здійснюється за принципом – один член кредитної спілки (його представник), який має право голосу з урахуванням положень абзацу другого цієї частини, має один голос незалежно від розміру його пайового та інших внесків.

У разі розгляду питання, в результаті прийняття рішення щодо якого у члена кредитної спілки (його представника) та/або його пов'язаної особи

може виникнути конфлікт інтересів, такий член кредитної спілки (його представник) не може брати участі у голосуванні з відповідного питання.

2. Рішення загальних зборів членів кредитної спілки приймаються простою більшістю голосів членів кредитної спілки, які беруть участь у загальних зборах членів кредитної спілки та мають право голосу з відповідних питань, крім випадків, визначених цією частиною.

Рішення загальних зборів членів кредитної спілки з питань, передбачених пунктами 12 і 14 частини першої статті 19 цього Закону, вважаються прийнятими, якщо за них проголосували не менше 75 відсотків членів кредитної спілки, які беруть участь у загальних зборах членів кредитної спілки та мають право голосу з відповідних питань.

Рішення загальних зборів членів кредитної спілки про встановлення додаткових умов, які обмежують повернення пайових внесків особам, що вийшли або були виключені із складу членів кредитної спілки відповідно до положень частини восьмої статті 35 цього Закону (у тому числі затвердження змін до статуту кредитної спілки, які передбачають встановлення таких умов), вважається прийнятим, якщо за нього проголосували не менше 75 відсотків членів кредитної спілки, які беруть участь у загальних зборах членів кредитної спілки та мають право голосу з відповідних питань.

3. Порядок голосування на загальних зборах членів кредитної спілки визначається статутом кредитної спілки відповідно до законодавства.

4. Рішення загальних зборів членів кредитної спілки оформлюється протоколом, який підписується головою та секретарем загальних зборів членів кредитної спілки. Протокол загальних зборів членів кредитної спілки супроводжується протоколом про підсумки голосування, що підписується керівником підрозділу внутрішнього аудиту (аудитором), якщо голосування здійснювалося з використанням бюллетенів.

5. Рішення загальних зборів членів кредитної спілки про встановлення обов'язковості внесення всіма членами кредитної спілки коштів для збільшення обов'язкових пайових внесків членів кредитної спілки доводяться до відома членів кредитної спілки протягом 10 робочих днів з дня проведення загальних зборів членів кредитної спілки, на яких прийнято відповідне рішення, у спосіб, передбачений частиною дев'ятою статті 20 цього Закону.

6. Членам кредитної спілки на їхню вимогу для ознайомлення надаються копії протоколів загальних зборів членів кредитної спілки, засвідчені головою правління кредитної спілки, та витяги з таких протоколів.

7. Кредитна спілка надає підтвердження щодо коректності врахування голосу члена кредитної спілки при визначенні результатів голосування з питань порядку денного загальних зборів членів кредитної спілки на його запит.

У разі якщо за результатами перевірки коректності врахування голосу члена кредитної спілки буде виявлено, що голос члена кредитної спілки при визначенні результатів голосування з питання порядку денного загальних зборів членів кредитної спілки враховано некоректно, кредитна спілка зобов'язана здійснити перерахунок голосів з відповідного питання порядку денного загальних зборів членів кредитної спілки.

У разі якщо за результатами перевірки коректності врахування голосів членів кредитної спілки буде виявлено некоректність врахування голосів такої кількості членів кредитної спілки, що впливає на результати прийняття рішення з відповідного питання порядку денного загальних зборів членів кредитної спілки, рішення з відповідного питання порядку денного вважається таким, що не прийнято.

Стаття 22. Рада кредитної спілки

1. Членами ради кредитної спілки можуть бути лише фізичні особи, які є членами кредитної спілки.

До складу ради об'єднаної кредитної спілки обираються особи, які представляють інтереси членів об'єднаної кредитної спілки (представники членів об'єднаної кредитної спілки), та, у разі прийняття загальними зборами членів об'єднаної кредитної спілки відповідного рішення, особи, які не є представниками членів об'єднаної кредитної спілки.

Кількісний склад ради кредитної спілки визначається статутом кредитної спілки, але не може становити менше трьох осіб, а для об'єднаної кредитної спілки – не менше п'яти осіб.

Кількість членів ради об'єднаної кредитної спілки, які не є представниками членів об'єднаної кредитної спілки, не може перевищувати одну третину кількісного складу ради об'єднаної кредитної спілки.

2. Члени ради кредитної спілки не можуть входити до складу правління кредитної спілки, обіймати інші посади в цій кредитній спілці на умовах трудового договору (контракту) або надавати послуги кредитній спілці відповідно до цивільно-правового або господарського договору (крім виконання повноважень члена ради).

Члени ради кредитної спілки виконують свої повноваження на громадських засадах або на підставі трудових договорів (контрактів), укладених відповідно до пункту 12 частини першої статті 19 цього Закону.

3. Строк повноважень члена ради кредитної спілки визначається статутом кредитної спілки і не може становити більше п'яти років.

Особи, обрані членами ради кредитної спілки, можуть переобиратися на посаду члена ради кредитної спілки необмежену кількість разів.

4. Раду кредитної спілки очолює голова, який обирається з числа членів ради кредитної спілки в порядку, визначеному статутом кредитної спілки. Голова ради кредитної спілки має заступника, який обирається з числа членів ради кредитної спілки в порядку, визначеному статутом кредитної спілки, і виконує повноваження голови ради кредитної спілки у разі його відсутності.

Головою ради кредитної спілки не може бути обрано особу, яка протягом попереднього року очолювала правління кредитної спілки.

5. Голова ради кредитної спілки організовує роботу ради кредитної спілки, головує на її засіданнях, звітує про роботу ради кредитної спілки на загальних зборах членів кредитної спілки, а також виконує інші повноваження, передбачені статутом кредитної спілки.

6. Організаційною формою роботи ради кредитної спілки є засідання, що скликаються з періодичністю, встановленою статутом кредитної спілки, але не менше одного разу на квартал. Позачергові засідання ради кредитної спілки можуть скликатися на вимогу половини складу членів ради кредитної спілки, а також за зверненням правління кредитної спілки.

7. Рада кредитної спілки правомочна приймати рішення, якщо на її засіданні присутні не менше половини її членів.

8. Рішення ради кредитної спілки вважається прийнятым, якщо за нього проголосували більше половини членів ради кредитної спілки, які беруть участь у її засіданні.

9. Рішення ради кредитної спілки оформлюється протоколом, що підписується головуючим на засіданні ради кредитної спілки та секретарем засідання. Протоколи є обов'язковими для зберігання відповідно до законодавства.

Членам кредитної спілки на їхню вимогу для ознайомлення надаються копії протоколів засідань ради кредитної спілки, засвідчені підписом голови правління кредитної спілки, та витяги з таких протоколів.

10. До виключної компетенції ради кредитної спілки належить:

1) затвердження плану діяльності кредитної спілки та контроль за його реалізацією;

2) скликання загальних зборів членів кредитної спілки з урахуванням положень цього Закону;

3) затвердження положень кредитної спілки, зокрема, що регламентують надання членам кредитної спілки фінансових та інших послуг, передбачених цим Законом та статутом кредитної спілки, діяльність правління кредитної спілки, головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, головного внутрішнього аудитора, у тому числі порядок їх звітування перед радою кредитної спілки;

4) прийняття рішення про виключення члена з кредитної спілки, крім випадків, передбачених пунктом 6 частини першої статті 16 цього Закону, про делегування повноважень, передбачених пунктом 4 частини першої статті 16 цього Закону, виконавчому органу кредитної спілки;

5) забезпечення організації ефективної системи корпоративного управління відповідно до вимог, встановлених цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора;

6) затвердження бюджету кредитної спілки та контроль за його виконанням;

7) забезпечення функціонування комплексної та адекватної системи внутрішнього контролю кредитної спілки, у тому числі системи управління ризиками, внутрішнього аудиту, та контроль за ефективністю її функціонування;

8) затвердження політик та/або внутрішніх положень, що визначають порядок управління ризиками, у тому числі затвердження порядку здійснення операцій із пов'язаними з кредитною спілкою особами, та контроль за їх дотриманням;

9) затвердження плану відновлення діяльності кредитної спілки (далі – план відновлення діяльності) та контроль за його виконанням;

10) визначення кредитної та депозитної політики кредитної спілки;

11) прийняття рішень про надання згоди на вчинення значного правочину;

12) визначення відповідно до вимог, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора та статутом кредитної спілки, кваліфікаційних вимог до членів кредитного комітету, працівників кредитної спілки та залучених на договірних умовах експертів;

13) призначення та припинення повноважень голови, заступників голови та членів правління кредитної спілки або одноосібного виконавчого органу кредитної спілки, призначення та припинення повноважень головного ризик-менеджера, головного комплаенс-менеджера, головного внутрішнього аудитора;

14) здійснення контролю за діяльністю, а також щорічної оцінки ефективності та відповідності встановленим вимогам правління кредитної спілки, головного ризик-менеджера, головного комплаенс-менеджера, головного внутрішнього аудитора та внесення пропозицій щодо вдосконалення їхньої діяльності;

15) визначення порядку роботи та планів роботи підрозділу внутрішнього аудиту (аудитора) і контроль за його діяльністю;

16) призначення суб'єкта аудиторської діяльності у порядку, визначеному Законом України "Про аudit фінансової звітності та аудиторську

"діяльність", для проведення зовнішнього аудиту, у тому числі для проведення щорічної аудиторської перевірки фінансової звітності;

17) затвердження умов договору із суб'єктом аудиторської діяльності та змін до нього, встановлення розміру плати за надання послуг таким суб'єктом аудиторської діяльності;

18) контроль за усуненням недоліків, виявлених Регулятором та іншими органами державної влади, які в межах компетенції здійснюють нагляд за діяльністю кредитної спілки, підрозділом внутрішнього аудиту (аудитором) та суб'єктом аудиторської діяльності, за результатами проведення зовнішнього аудиту;

19) визначення порядку прийняття рішень про придбання, відчуження майна кредитної спілки, використання тимчасово вільних коштів кредитної спілки;

20) прийняття рішення про створення, ліквідацію відокремлених підрозділів кредитної спілки;

21) прийняття рішення про вступ кредитної спілки до об'єднання кредитних спілок, у тому числі до об'єднання кредитних спілок, яке набуло статусу саморегулювальної організації, об'єднаної кредитної спілки, інших об'єднань юридичних осіб, громадських об'єднань, благодійних організацій та про вихід із них;

22) затвердження умов трудових договорів (контрактів), що укладаються з членами правління кредитної спілки, керівником підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором), головним ризик-менеджером, головним комплаєнс-менеджером, а також встановлення розміру їхньої винагороди;

23) контроль за своєчасністю надання та/або опублікування кредитною спілкою достовірної інформації щодо її діяльності відповідно до законодавства;

24) визначення політики винагороди у кредитній спілці та забезпечення її перегляду щороку, а також здійснення контролю за реалізацією такої політики з урахуванням вимог, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора;

25) здійснення інших повноважень, віднесеніх до компетенції ради кредитної спілки цим Законом або статутом кредитної спілки.

11. Рада кредитної спілки має право вирішувати також інші питання діяльності кредитної спілки, крім питань, що належать до виключної компетенції загальних зборів членів кредитної спілки.

12. Рада кредитної спілки складає річний звіт про результати своєї діяльності та подає його на розгляд річних загальних зборів у визначеному статутом кредитної спілки порядку.

13. Голова ради кредитної спілки та її члени для належного виконання ними своїх обов'язків мають право отримувати документи та інформацію з питань діяльності кредитної спілки від усіх підрозділів кредитної спілки незалежно від їх місцезнаходження, право на доступ до інформаційних та інформаційно-комунікаційних систем кредитної спілки та на отримання від працівників кредитної спілки пояснень з питань, пов'язаних з виконанням ними своїх функціональних обов'язків.

14. Рада кредитної спілки має право утворювати з числа своїх членів постійно діючі або тимчасові комітети для попереднього вивчення і підготовки до розгляду на засіданні питань, що належать до компетенції ради кредитної спілки.

Рада об'єднаної кредитної спілки зобов'язана утворити виключно з числа своїх членів постійно діючі комітети (кожен у складі не менше трьох членів ради кредитної спілки):

- 1) комітет з питань аудиту (аудиторський комітет);
- 2) комітет з управління ризиками;
- 3) комітет з винагород.

Голова ради кредитної спілки не може бути головою комітету з питань аудиту або комітету з управління ризиками.

Одна й та сама особа не може бути одночасно головою комітету з питань аудиту та головою комітету з управління ризиками.

Порядок утворення та діяльності комітетів ради кредитної спілки встановлюється статутом кредитної спілки та/або положенням про раду кредитної спілки, а також положеннями про комітети ради кредитної спілки (за наявності), що затверджуються радою кредитної спілки.

15. Рада кредитної спілки зобов'язана у визначеному нею порядку вживати заходів щодо запобігання виникненню конфлікту інтересів у кредитній спілці та сприяти врегулюванню таких конфліктів.

16. Рада кредитної спілки зобов'язана забезпечувати підтримання взаємодії кредитної спілки з Регулятором.

17. Загальні збори членів кредитної спілки можуть прийняти рішення про дострокове припинення повноважень членів ради кредитної спілки з підстав, передбачених статутом кредитної спілки та положенням про раду кредитної спілки, та про одночасне обрання нових членів до складу ради кредитної спілки.

Без прийняття відповідного рішення загальними зборами членів кредитної спілки повноваження члена ради кредитної спілки припиняються:

1) за його бажанням, за умови подання до кредитної спілки письмового повідомлення про це ради кредитної спілки не пізніше ніж за два тижні до дати припинення повноважень;

2) у разі неможливості виконання обов'язків члена ради кредитної спілки за станом здоров'я;

3) у разі набрання законної сили вироком суду, яким його засуджено до покарання, або постановою суду про накладення на нього адміністративного стягнення, що виключає можливість виконання обов'язків члена ради кредитної спілки;

4) у разі смерті, визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім, оголошення померлим;

5) на виконання вимоги Регулятора про припинення повноважень члена ради кредитної спілки.

Наявність підстав для припинення повноважень члена ради кредитної спілки (крім голови ради кредитної спілки), встановлених цією частиною, підтверджується головою ради кредитної спілки, а наявність підстав для припинення повноважень голови ради кредитної спілки – особою, визначеною статутом кредитної спілки.

Стаття 23. Виконавчий орган кредитної спілки

1. Постійно діючим колегіальним виконавчим органом управління кредитної спілки, який організовує та здійснює керівництво її поточною діяльністю, відповідає за ефективність роботи кредитної спілки, є правління кредитної спілки.

Кредитна спілка, що здійснює діяльність на підставі спрощеної ліцензії, може мати одноосібний виконавчий орган.

Дія положень цього Закону стосовно правління кредитної спілки та/або голови правління кредитної спілки поширюється на одноосібний виконавчий орган у разі його створення.

2. Правління (одноосібний виконавчий орган) кредитної спілки діє від імені кредитної спілки, є підзвітним загальним зборам членів кредитної спілки та раді кредитної спілки та організовує виконання їхніх рішень.

3. Кількісний склад правління кредитної спілки визначається статутом кредитної спілки, але не може становити менше трьох осіб. Порядок скликання та проведення засідань правління кредитної спілки встановлюється статутом кредитної спілки та/або положенням про правління кредитної спілки.

Правління кредитної спілки очолює голова правління, який здійснює керівництво правлінням кредитної спілки.

Заступники голови правління кредитної спілки (за наявності) входять до складу правління кредитної спілки за посадою.

4. Голова правління (одноосібний виконавчий орган) представляє кредитну спілку без довіреності, укладає договори та вчиняє інші правочини від імені кредитної спілки, підписує довіреності на провадження дій та вчинення правочинів від імені кредитної спілки, видає накази та розпорядження, обов'язкові для виконання всіма працівниками кредитної спілки.

5. Голова правління (одноосібний виконавчий орган) кредитної спілки несе персональну відповідальність за діяльність кредитної спілки.

Голова та члени правління (одноосібний виконавчий орган) кредитної спілки не можуть входити до складу ради цієї кредитної спілки.

Голова правління (одноосібний виконавчий орган) кредитної спілки має право брати участь у засіданнях ради кредитної спілки з правом дорадчого голосу.

6. Голова правління (одноосібний виконавчий орган) кредитної спілки не може очолювати структурні підрозділи кредитної спілки та виконувати обов'язки головного бухгалтера кредитної спілки.

7. Головний ризик-менеджер та головний комплаєнс-менеджер можуть бути членами правління кредитної спілки, крім об'єднаної кредитної спілки.

Член правління кредитної спілки (крім значимої кредитної спілки) може поєднувати та виконувати, крім своїх посадових обов'язків, одночасно обов'язки головного ризик-менеджера та/або головного комплаєнс-менеджера.

8. До компетенції правління (одноосібного виконавчого органу) кредитної спілки належить вирішення всіх питань, пов'язаних з управлінням поточною діяльністю кредитної спілки, крім питань, що належать до виключної компетенції загальних зборів членів кредитної спілки, ради кредитної спілки та кредитного комітету.

9. Правління (одноосібний виконавчий орган) кредитної спілки з метою управління ризиками та організації кредитної діяльності кредитної спілки зобов'язано утворити постійно діючий кредитний комітет. Правління кредитної спілки має право утворювати інші комітети.

10. Правління (одноосібний виконавчий орган) кредитної спілки зобов'язано інформувати раду кредитної спілки про виявлені у діяльності кредитної спілки порушення законодавства, внутрішніх положень кредитної спілки та про ризики, що виникають у ході діяльності кредитної спілки, несвоєчасне або неналежне виконання зобов'язань перед кредитною спілкою пов'язаними з кредитною спілкою особами.

Стаття 24. Керівники кредитної спілки

1. Керівниками кредитної спілки є голова, заступники голови та члени правління кредитної спілки (або одноосібний виконавчий орган), голова, заступники голови та члени ради кредитної спілки, а також головний бухгалтер кредитної спілки.

2. Керівники кредитної спілки протягом усього часу обіймання відповідних посад повинні відповідати кваліфікаційним вимогам, встановленим нормативно-правовими актами Регулятора. Кваліфікаційними вимогами є вимоги щодо бездоганної ділової репутації та професійної придатності.

Професійна придатність керівника кредитної спілки визначається як сукупність знань, професійного та управлінського досвіду, необхідних для належного виконання особою посадових обов'язків керівника кредитної спілки з урахуванням плану діяльності кредитної спілки, а також функціонального навантаження та сфери відповідальності конкретного керівника кредитної спілки.

3. Керівники кредитної спілки набувають повноважень з моменту призначення (обрання) їх на посаду, крім випадків, передбачених частиною шостою цієї статті.

4. Кредитна спілка зобов'язана повідомляти Регулятора про зміну своїх керівників протягом п'яти робочих днів з дня такої зміни, у тому числі про їх звільнення або призначення (обрання, набуття повноважень або припинення повноважень), у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Регулятора.

5. Перед призначенням особи на посаду керівника кредитна спілка зобов'язана у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Регулятора, перевірити відповідність такої особи кваліфікаційним вимогам. Разом з повідомленням про призначення особи на посаду керівника кредитна спілка у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Регулятора, подає до Регулятора документи, що підтверджують проведення перевірки відповідності такої особи кваліфікаційним вимогам.

Кредитна спілка несе відповідальність за недотримання встановленого нормативно-правовими актами Регулятора порядку перевірки керівника кредитної спілки на відповідність кваліфікаційним вимогам, а також за невідповідність керівника кредитної спілки встановленим кваліфікаційним вимогам.

6. Регулятор у встановленому ним порядку погоджує на посади керівників об'єднаної кредитної спілки, значимої кредитної спілки (кандидатів на посади керівників об'єднаної кредитної спілки, значимої кредитної спілки). Регулятор відмовляє у погодженні керівника об'єднаної

кредитної спілки, значимої кредитної спілки (кандидата на посаду керівника об'єднаної кредитної спілки, значимої кредитної спілки), якщо він не відповідає кваліфікаційним вимогам.

Голова правління об'єднаної кредитної спілки, значимої кредитної спілки, голова, члени ради об'єднаної кредитної спілки, значимої кредитної спілки, головний бухгалтер об'єднаної кредитної спілки, значимої кредитної спілки вступають на посаду після їх погодження Регулятором.

Об'єднана кредитна спілка, значима кредитна спілка зобов'язана подати до Регулятора документи для погодження інших керівників об'єднаної кредитної спілки, значимої кредитної спілки не пізніше одного місяця з дня їх призначення (обрання) на посади. Об'єднана кредитна спілка, значима кредитна спілка має право звернутися до Регулятора для попереднього погодження кандидатів на посади таких керівників об'єднаної кредитної спілки, значимої кредитної спілки до їх призначення (обрання) на посади.

7. Регулятор має право вимагати припинення повноважень будь-кого з керівників кредитної спілки, якщо за результатами здійснення нагляду виявлено, що такий керівник кредитної спілки не відповідає кваліфікаційним вимогам та/або не забезпечує належного виконання своїх посадових обов'язків, що привело до порушення кредитною спілкою вимог законодавства. Кредитна спілка зобов'язана на вимогу Регулятора вжити заходів для припинення повноважень такого керівника, а також призначити (обрати) іншу особу на відповідну посаду у випадках, визначених цим Законом.

8. Керівник кредитної спілки, стосовно якого Регулятор висунув вимогу про припинення повноважень, зобов'язаний утриматися від вчинення дій, прийняття рішень та припинити виконання покладених на нього посадових обов'язків з моменту отримання кредитною спілкою такої вимоги Регулятора.

9. Голові та членам правління (одноосібного виконавчого органу) кредитної спілки забороняється займати посади в інших кредитних спілках, крім об'єднаної кредитної спілки.

10. Головному бухгалтеру кредитної спілки забороняється очолювати правління кредитної спілки або виконувати обов'язки голови правління (одноосібного виконавчого органу) кредитної спілки.

11. Регулятор має право безоплатно одержувати від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших осіб інформацію, необхідну для визначення відповідності керівників кредитної спілки кваліфікаційним вимогам. Органи та особи, які отримали такий запит від Регулятора, зобов'язані надати відповідну інформацію протягом 10 робочих днів з дня отримання запиту.

12. При виконанні своїх обов'язків керівники кредитної спілки зобов'язані:

- 1) діяти в інтересах кредитної спілки;
- 2) дотримуватися вимог законодавства, статуту кредитної спілки та інших документів кредитної спілки;
- 3) відповідально ставитися до виконання своїх службових обов'язків;
- 4) приймати рішення в межах своїх повноважень;
- 5) не використовувати службове становище у власних інтересах;
- 6) вживати заходів щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- 7) забезпечити збереження та передачу майна і документів кредитної спілки при звільненні з посади;
- 8) не розголошувати інформацію з обмеженим доступом, що стала їм відома під час виконання обов'язків.

13. Керівники кредитної спілки несуть відповідальність перед кредитною спілкою за збитки, завдані кредитній спілці їхніми діями (бездіяльністю), відповідно до закону.

14. Керівники кредитної спілки зобов'язані утримуватися від вчинення діянь (прийняття рішень, вчинення дій або бездіяльності), якщо такі діяння можуть привести до виникнення конфлікту інтересів та/або перешкоджати належному виконанню такими особами своїх посадових обов'язків в інтересах кредитної спілки.

Стаття 25. Система внутрішнього контролю кредитної спілки

1. Система внутрішнього контролю кредитної спілки спрямована на:

- 1) досягнення кредитною спілкою довгострокових цілей її діяльності;
- 2) забезпечення відповідності діяльності кредитної спілки законодавству та внутрішнім документам кредитної спілки;
- 3) забезпечення здійснення кредитною спілкою безперервної діяльності;
- 4) дотримання вимог щодо платоспроможності з урахуванням усіх ризиків, притаманних діяльності кредитної спілки;
- 5) вчасне виконання кредитною спілкою своїх зобов'язань;
- 6) належне функціонування системи корпоративного управління та чіткий розподіл обов'язків, функцій та повноважень між органами управління та підрозділами кредитної спілки.

2. Кредитна спілка створює комплексну, адекватну та ефективну систему внутрішнього контролю, що включає систему управління ризиками,

контроль за дотриманням норм (комплаєнс) та внутрішній аудит, згідно з вимогами, встановленими цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора.

3. Система внутрішнього контролю кредитної спілки має враховувати складність, обсяги, види, характер здійснюваних кредитною спілкою операцій, розмір, організаційну структуру та профіль ризику кредитної спілки, особливості діяльності кредитної спілки як значимої (за наявності такого статусу).

4. Система внутрішнього контролю кредитної спілки забезпечується на рівні:

- 1) ради кредитної спілки та її комітетів (за наявності);
- 2) правління (одноосібного виконавчого органу) кредитної спілки та його комітетів (за наявності);
- 3) підрозділів та/або працівників, безпосередньо залучених до процесу надання фінансових послуг, та підрозділів та/або працівників підтримки діяльності кредитної спілки;
- 4) головного ризик-менеджера (підрозділу з управління ризиками) та головного комплаєнс-менеджера (підрозділу з контролю за дотриманням норм (комплаєнс));
- 5) головного внутрішнього аудитора (підрозділу внутрішнього аудиту).

5. Кредитна спілка покладає виконання функцій управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та внутрішнього аудиту відповідно на головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера та головного внутрішнього аудитора.

Регулятор своїми нормативно-правовими актами може визначати умови, за яких значима кредитна спілка та/або об'єднана кредитна спілка мають утворити окремі підрозділи з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та внутрішнього аудиту, а також порядок утворення таких підрозділів.

Кредитна спілка, яка є значимою та/або здійснює діяльність на підставі стандартної ліцензії, призначає окремих працівників на посади головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, головного внутрішнього аудитора та не може поєднувати їхні функції.

Кредитна спілка, яка не є значимою та здійснює діяльність на підставі спрощеної ліцензії, має право не призначати окремих працівників на посади головного ризик-менеджера та головного комплаєнс-менеджера, у тому числі поєднувати їхні функції, за умови дотримання вимог частин першої і другої цієї статті.

Дія положень цього Закону щодо підрозділів з управління ризиками, контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та внутрішнього аудиту

поширюється відповідно на головного ризик-менеджера, головного комплаенс-менеджера та головного внутрішнього аудитора.

6. Головний ризик-менеджер, головний комплаенс-менеджер, головний внутрішній аудитор повинні відповісти кваліфікаційним вимогам, установленим нормативно-правовими актами Регулятора.

7. Головний ризик-менеджер, головний комплаенс-менеджер, головний внутрішній аудитор кредитної спілки вступають на посаду з моменту їх призначення (обрання), крім випадків, передбачених частиною десятою цієї статті.

8. Кредитна спілка зобов'язана протягом п'яти робочих днів повідомляти Регулятора про звільнення з посади або призначення на посаду (обрання, набуття повноважень або припинення повноважень) головного ризик-менеджера, головного комплаенс-менеджера та головного внутрішнього аудитора в порядку, встановленому нормативно-правовими актами Регулятора.

9. Перед призначенням особи на посаду головного ризик-менеджера, головного комплаенс-менеджера, головного внутрішнього аудитора кредитна спілка зобов'язана у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Регулятора, перевірити відповідність такої особи кваліфікаційним вимогам. Разом з повідомленням Регулятора про призначення особи на посаду кредитна спілка у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Регулятора, подає до Регулятора документи, що підтверджують проведення перевірки відповідності такої особи кваліфікаційним вимогам.

Кредитна спілка несе відповідальність за недотримання встановленого нормативно-правовими актами Регулятора порядку перевірки головного ризик-менеджера, головного комплаенс-менеджера, головного внутрішнього аудитора кредитної спілки на відповідність кваліфікаційним вимогам, а також за невідповідність головного ризик-менеджера, головного комплаенс-менеджера, головного внутрішнього аудитора кредитної спілки встановленим кваліфікаційним вимогам.

10. Регулятор погоджує кандидатуру головного ризик-менеджера, головного комплаенс-менеджера, головного внутрішнього аудитора об'єднаної кредитної спілки та значимої кредитної спілки у визначеному ним порядку. Головний ризик-менеджер, головний комплаенс-менеджер, головний внутрішній аудитор об'єднаної кредитної спілки та значимої кредитної спілки вступають на посаду після їх погодження Регулятором.

11. Регулятор має право вимагати заміни головного ризик-менеджера, головного комплаенс-менеджера, головного внутрішнього аудитора, якщо така особа не відповідає кваліфікаційним вимогам та/або не забезпечує належного виконання своїх посадових обов'язків, що привело до порушення вимог законодавства. Кредитна спілка зобов'язана на вимогу Регулятора вжити заходів для заміни такої особи, а також забезпечити обрання,

призначення іншої особи на відповідну посаду, якщо це вимагається законодавством.

12. Кредитна спілка зобов'язана погодити з Регулятором рішення про звільнення головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, головного внутрішнього аудитора, якщо воно прийнято не з власної ініціативи таких осіб.

13. Головний ризик-менеджер, головний комплаєнс-менеджер, внутрішній аудитор не можуть очолювати правління кредитної спілки. Головний ризик-менеджер та головний комплаєнс-менеджер можуть бути членами правління кредитної спілки (крім об'єднаної кредитної спілки).

Стаття 26. Управління ризиками

1. Кредитна спілка створює комплексну та адекватну систему управління ризиками, що має враховувати специфіку роботи кредитної спілки та встановлені нормативно-правовими актами Регулятора вимоги до такої системи, ролі підрозділу з управління ризиками та підходів до управління ризиками.

Кредитна спілка покладає виконання функції з управління ризиками на головного ризик-менеджера, крім випадків, передбачених частиною п'ятою статті 25 цього Закону, коли така функція покладається на підрозділ з управління ризиками.

2. Система управління ризиками має забезпечувати виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та мінімізацію (зниження до контролюваного рівня) всіх суттєвих ризиків діяльності кредитної спілки з урахуванням складності, обсягів, видів, характеру здійснюваних кредитною спілкою операцій, організаційної структури та профілю ризику кредитної спілки, особливостей діяльності кредитної спілки як значимої (за наявності такого статусу).

3. Підрозділ з управління ризиками (головний ризик-менеджер) реалізує покладені на нього обов'язки через впровадження внутрішніх положень та процедур управління ризиками відповідно до затверджених радою кредитної спілки внутрішніх положень та/або політик з управління ризиками.

4. Підрозділ з управління ризиками (головний ризик-менеджер) діє на підставі положення, що затверджується радою кредитної спілки. Головний ризик-менеджер підпорядковується раді кредитної спілки та звітує перед нею.

Стаття 27. Контроль за дотриманням норм (комплаєнс)

1. Кредитна спілка зобов'язана забезпечувати здійснення контролю за дотриманням норм (комплаєнс), що передбачає організацію забезпечення відповідності діяльності кредитної спілки вимогам законодавства, внутрішнім документам кредитної спілки, стандартам професійних об'єднань, дія яких поширюється на кредитну спілку, та виконання інших функцій, визначених Регулятором.

Кредитна спілка покладає виконання функцій з контролю за дотриманням норм (комплаєнс) на головного комплаєнс-менеджера, крім випадків, передбачених частиною п'ятою статті 25 цього Закону, коли така функція покладається на підрозділ з контролю за дотриманням норм (комплаєнс).

2. Кредитна спілка має право визначити головного комплаєнс-менеджера працівником, відповідальним за проведення фінансового моніторингу.

3. Діяльність з контролю за дотриманням норм (комплаєнс) здійснюється на підставі положення, що затверджується радою кредитної спілки. Головний комплаєнс-менеджер підпорядковується раді кредитної спілки та звітує перед нею.

Стаття 28. Внутрішній аудит

1. Кредитна спілка покладає виконання функцій внутрішнього аудиту на головного внутрішнього аудитора, крім випадків, передбачених частиною п'ятою статті 25 цього Закону, коли така функція покладається на підрозділ внутрішнього аудиту.

Підрозділ внутрішнього аудиту кредитної спілки здійснює свою діяльність з дотриманням законодавства України та міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту.

Міжнародними стандартами професійної практики внутрішнього аудиту є документи (вимоги), прийняті Радою з міжнародних стандартів внутрішнього аудиту (International Internal Audit Standards Board – IIASB) та схвалені Наглядовою радою професійної практики (International Professional Practices framework oversight council – IPPFOC).

Підрозділ внутрішнього аудиту підпорядковується раді кредитної спілки та звітує перед нею.

2. Підрозділ внутрішнього аудиту кредитної спілки не може здійснювати інші функції, ніж функція з внутрішнього аудиту, якщо інше не передбачено цим Законом.

3. Організація та порядок роботи підрозділу внутрішнього аудиту визначаються положенням про підрозділ внутрішнього аудиту кредитної спілки, що затверджується радою кредитної спілки.

4. Підрозділ внутрішнього аудиту здійснює такі функції:

1) оцінювання ефективності організації корпоративного управління у кредитній спілці, системи внутрішнього контролю та їх відповідність розміру кредитної спілки, складності, обсягам, видам, характеру здійснюваних кредитною спілкою операцій, організаційній структурі та профілю ризику кредитної спілки з урахуванням особливостей діяльності кредитної спілки як значимої (за наявності такого статусу);

2) оцінювання ефективності процесів управління кредитною спілкою, у тому числі щодо оцінки достатності капіталу та ліквідності;

3) перевірка дотримання керівниками, структурними підрозділами та працівниками кредитної спілки вимог законодавства і внутрішніх документів кредитної спілки;

4) перевірка фінансово-господарської діяльності кредитної спілки;

5) перевірка відповідності працівників кредитної спілки кваліфікаційним вимогам та виконання ними їхніх професійних обов'язків;

6) виявлення та перевірка фактів перевищення повноважень посадовими особами кредитної спілки, а також врегулювання конфлікту інтересів посадових осіб та працівників кредитної спілки;

7) перевірка достовірності та своєчасності надання інформації органам державної влади та управління, які в межах компетенції здійснюють нагляд за діяльністю кредитної спілки;

8) здійснення іншої діяльності, передбаченої нормативно-правовими актами Регулятора.

5. Працівники підрозділу внутрішнього аудиту під час виконання своїх функціональних обов'язків мають право ознайомлюватися з документами, інформацією, письмовими поясненнями з питань діяльності кредитної спілки, включаючи діяльність усіх підрозділів кредитної спілки, мають право на доступ до облікової та реєстраційної систем, а також на отримання письмових пояснень від керівників і працівників кредитної спілки з питань, що виникають під час проведення перевірок та за їх результатами.

6. Підрозділ внутрішнього аудиту за результатами проведених перевірок здійснює підготовку та подання на розгляд ради кредитної спілки звітів і пропозицій щодо усунення виявлених порушень.

7. Підрозділ внутрішнього аудиту проводить оцінку видів діяльності кредитної спілки, виконання яких забезпечується шляхом залучення юридичних та фізичних осіб на договірній основі (аутсорсинг).

8. Головний внутрішній аудитор має право вимагати позачергового скликання засідання ради кредитної спілки.

9. Кредитна спілка зобов'язана подавати до Регулятора у порядку, визначеному нормативно-правовими актами Регулятора, звіт про діяльність підрозділу внутрішнього аудиту.

10. Головному внутрішньому аудитору забороняється займати посади в інших кредитних спілках (крім об'єднаної кредитної спілки) та/або юридичних особах, які є членами такої кредитної спілки.

Стаття 29. Аутсорсинг

1. Кредитна спілка відповідно до Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", цього Закону та нормативно-правових актів Регулятора має право передавати на аутсорсинг виконання своїх функцій, окремих завдань та процесів у межах здійснення таких функцій з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

У разі передачі на аутсорсинг функції кредитної спілки до особи, яка надає послуги за договором аутсорсингу, переходят обов'язки особи, відповідальної за здійснення такої функції у кредитній спілці.

До фізичної особи – підприємця, працівника юридичної особи, яка надає послуги за договором аутсорсингу, застосовуються вимоги цього Закону та нормативно-правових актів Регулятора щодо особи, відповідальної за здійснення відповідної ключової функції у кредитній спілці.

2. Кредитна спілка (крім об'єднаної кредитної спілки), яка не є підприємством, що становить суспільний інтерес, має право передавати на аутсорсинг свої ключові функції, окрім завдання або процесів в межах здійснення таких функцій з урахуванням особливостей, визначених цією статтею та статтями 25–28 цього Закону.

До ключових функцій кредитної спілки належать функції з внутрішнього аудиту та/або з управління ризиками, а також окремі завдання або процесі в межах здійснення таких функцій.

3. Кредитна спілка несе повну відповідальність за виконання вимог цього Закону, інших законів України та нормативно-правових актів Регулятора у разі передачі на аутсорсинг будь-яких функцій, окремих завдань і процесів у межах здійснення таких функцій.

Рішення, дії та/або бездіяльність особи, яка надає послуги за договором аутсорсингу, можуть призводити до виникнення, зміни та/або припинення прав та обов'язків кредитної спілки.

4. У разі передачі кредитною спілкою на аутсорсинг своїх ключових функцій, крім аутсорсингу окремих завдань або процесів у межах здійснення

таких функцій, кредитна спілка призначає із числа своїх працівників, у тому числі керівників, особу (осіб), відповідальну (відповідальних) за аутсорсинг.

Перелік повноважень, вимоги та порядок взаємодії такої особи з Регулятором встановлюються нормативно-правовими актами Регулятора.

Кредитна спілка впродовж 10 робочих днів зобов'язана повідомити Регулятора у встановленому ним порядку про передачу на аутсорсинг своїх ключових функцій, крім аутсорсингу окремих завдань і процесів у межах здійснення таких функцій, призначення особи (осіб), відповідальної (відповідальних) за аутсорсинг, а також про всі зміни, що відбуваються у процесі такого аутсорсингу.

5. Регулятор має право здійснювати оцінку роботи осіб, які надають послуги на умовах аутсорсингу, та/або ефективності побудови і здійснення кредитною спілкою ключових функцій з урахуванням аутсорсингу. За результатами такої оцінки, в тому числі у разі виявлення хоча б однієї з обставин, передбачених частиною третьою статті 18 Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", Регулятор може вживати таких заходів:

- 1) вказувати на недоліки у здійсненні функцій, окремих завдань та процесів у межах здійснення такої функції і вимагати їх усунення;
- 2) вимагати досрокового припинення договорів аутсорсингу з особами, які надають послуги на умовах аутсорсингу;
- 3) вимагати заміни особи (осіб), відповідальної (відповідальних) за аутсорсинг у кредитній спілці.

Кредитна спілка та особи, які надають послуги на умовах аутсорсингу, зобов'язані виконувати вимоги Регулятора, що були надані відповідно до цієї частини.

6. Регулятор має право встановлювати обмеження та окремі вимоги щодо передання на аутсорсинг функцій, окремих завдань і процесів у межах здійснення таких функцій.

Стаття 30. Кредитний комітет кредитної спілки

1. Кредитний комітет утворюється правлінням кредитної спілки та діє у складі не менше трьох осіб. Порядок призначення голови та членів кредитного комітету, строк їхніх повноважень та порядок діяльності кредитного комітету визначаються статутом кредитної спілки та положенням про кредитний комітет.

2. Членами кредитного комітету можуть бути члени правління та інші особи (у тому числі особи, які не є працівниками кредитної спілки), за умови укладення договорів про нерозголошення інформації, що стала їм відома під

час виконання обов'язків, та про відповіальність за належне виконання ними своїх обов'язків. Голова правління кредитної спілки є членом кредитного комітету за посадою.

3. Кредитний комітет очолює голова кредитного комітету, який призначається з числа членів правління кредитної спілки. Головою кредитного комітету не може бути головний ризик-менеджер.

4. Членам кредитного комітету, які не є членами правління кредитної спілки, за роботу в кредитному комітеті може встановлюватися винагорода, розмір якої визначає рада кредитної спілки.

5. Членом кредитного комітету не може бути керівник підрозділу внутрішнього аудиту (головний внутрішній аудитор) кредитної спілки.

6. До компетенції кредитного комітету належить:

1) розгляд заяв членів кредитної спілки про надання кредитів і прийняття рішень із зазначених питань;

2) здійснення контролю якості кредитного портфеля;

3) вирішення інших питань, пов'язаних з кредитною діяльністю, відповідно до цього Закону, статуту кредитної спілки та положення про кредитний комітет.

7. У разі розгляду кредитним комітетом питання, в результаті прийняття рішення щодо якого у члена кредитного комітету та/або його пов'язаної особи може виникнути конфлікт інтересів, такий член кредитного комітету не може брати участі у прийнятті кредитним комітетом відповідного рішення.

Стаття 31. Значні правочини

1. Рішення про надання згоди на вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є його предметом, за даними останньої річної фінансової звітності кредитної спілки становить більше 25 відсотків розміру власного капіталу, приймається радою кредитної спілки.

2. Статутом кредитної спілки можуть бути визначені додаткові критерії для віднесення правочину до значного правочину.

3. У разі неприйняття радою кредитної спілки рішення про надання згоди на вчинення значного правочину питання про вчинення такого правочину може виноситися на розгляд загальних зборів членів кредитної спілки.

4. Забороняється поділ предмета правочину з метою ухилення від передбачених цим Законом критеріїв визначення значного правочину та порядку прийняття рішень про вчинення значного правочину.

5. Значний правочин, вчинений з порушенням порядку прийняття рішення про надання згоди на вчинення значного правочину, створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки кредитної спілки лише у разі подальшого його схвалення кредитною спілкою у порядку, встановленому для прийняття рішення про надання згоди на вчинення значного правочину.

Подальше схвалення значного правочину кредитною спілкою у порядку, встановленому для прийняття рішення про надання згоди на вчинення значного правочину, створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки кредитної спілки з моменту вчинення такого правочину.

Стаття 32. Звітність та обов'язки кредитної спілки щодо інформування Регулятора

1. Кредитна спілка зобов'язана подавати до Регулятора:

1) фінансову звітність, звіт про управління (якщо відповідно до закону кредитна спілка подає звіт про управління разом з фінансовою звітністю);

2) звітність, визначену нормативно-правовими актами Регулятора (далі – регуляторна звітність);

3) фінансову та нефінансову інформацію щодо фінансово-господарської діяльності кредитної спілки, яка є необхідною для цілей нагляду за діяльністю кредитної спілки, а також для перевірки кредитної спілки з питань дотримання вимог законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі – інформація щодо діяльності кредитної спілки).

2. Нормативно-правовими актами Регулятора встановлюються:

1) порядок ведення бухгалтерського обліку окремих господарських операцій, пов'язаних з діяльністю кредитної спілки, які не визначені міжнародними стандартами фінансової звітності, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку та аудиту;

2) перелік показників регуляторної звітності, вимоги до структури пояснювальних записок до звітності;

3) порядок, строки подання та розкриття регуляторної звітності та інформації щодо діяльності кредитної спілки;

4) показники звіту про управління за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку та аудиту.

3. Кредитна спілка впродовж 10 робочих днів зобов'язана подати до Регулятора інформацію про:

- 1) призначення (обрання) та припинення повноважень (звільнення) керівників кредитної спілки, головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, головного внутрішнього аудитора;
- 2) зміну місцезнаходження кредитної спілки;
- 3) відокремлені підрозділи кредитної спілки та зміни в інформації про відокремлені підрозділи кредитної спілки;
- 4) здійснення окремої операції або пов'язаних операцій на суму, що перевищує 15 відсотків власного капіталу кредитної спілки;
- 5) порушення пруденційних нормативів та буферів капіталу, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора;
- 6) виявлення наявності хоча б однієї з підстав для віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних або для аннулювання ліцензії та ліквідації кредитної спілки;
- 7) прийняття рішення про реорганізацію або ліквідацію кредитної спілки, обрання комісії з реорганізації або ліквідаційної комісії, затвердження порядку та строків реорганізації або ліквідації, затвердження передавального акта або ліквідаційного балансу;
- 8) вручення керівникам кредитної спілки повідомлення про підозру у вчиненні ними кримінального правопорушення;
- 9) виявлення щодо керівників кредитної спілки, головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, головного внутрішнього аудитора фактів, що свідчать про їх невідповідність кваліфікаційним вимогам, а також про наявність інформації, що може свідчити або свідчить про можливий негативний вплив на забезпечення виконання такими особами своїх функцій;
- 10) виникнення у кредитній спілці конфлікту інтересів та заходи, вжиті для його врегулювання.

4. Регулятор має право визначити перелік іншої інформації, що є важливою для цілей нагляду за діяльністю кредитної спілки, а також для перевірки кредитної спілки з питань дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та яку кредитна спілка, її органи управління та контролю, керівники та інші посадові особи зобов'язані надати Регулятору.

5. У разі виявлення недостовірної фінансової звітності кредитна спілка самостійно або на вимогу Регулятора протягом одного місяця з дня виявлення або з дня отримання такої вимоги Регулятора зобов'язана спростовувати

опубліковану недостовірну фінансову звітність у такий самий спосіб, у який вона була поширена, а також оприлюднити виправлену фінансову звітність.

6. У разі подання до Регулятора та/або оприлюднення недостовірної (неповної) фінансової звітності, а також недотримання порядку спростування такої звітності кредитна спілка, голова правління (одноосібний виконавчий орган) кредитної спілки несе відповіальність відповідно до закону.

Розділ VI. КАПІТАЛ ТА ВНЕСКИ ЧЛЕНІВ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ

Стаття 33. Складові капіталу кредитної спілки

1. Кредитна спілка формує пайовий капітал, резервний капітал, інші складові власного та регулятивного капіталу, визначені нормативно-правовими актами Регулятора.

2. Пайовий капітал кредитної спілки формується за рахунок обов'язкових пайових внесків у порядку, встановленому цим Законом та статутом кредитної спілки.

3. Пайовий капітал кредитної спілки може бути збільшено за рахунок спрямування частини прибутку кредитної спілки на збільшення обов'язкових пайових внесків членів у порядку, встановленому статутом кредитної спілки та рішенням загальних зборів її членів, або за рахунок внесення членами кредитної спілки додаткових коштів для збільшення обов'язкових пайових внесків членів кредитної спілки у строки та порядку, встановлені статутом кредитної спілки та рішенням загальних зборів її членів.

Пайовий капітал та додаткові пайові внески членів кредитної спілки можуть бути використані для покриття збитків кредитної спілки. У разі покриття збитків за рахунок пайових внесків членів кредитної спілки за недостатності резервного капіталу члену кредитної спілки, його спадкоємцям/правонаступникам у разі припинення членства у кредитній спілці повертаються пайові внески, зменшені на суму збитків кредитної спілки, покритих за рахунок пайових внесків члена кредитної спілки.

4. Резервний капітал кредитної спілки призначений для покриття можливих збитків кредитної спілки та формується і використовується у порядку, визначеному цим Законом, нормативно-правовими актами Регулятора та статутом кредитної спілки.

5. Джерелами формування резервного капіталу є вступні внески членів кредитної спілки, а також щорічні відрахування від прибутку (чистого фінансового результату звітного року або нерозподіленого прибутку) кредитної спілки. Статутом кредитної спілки можуть бути передбачені додаткові джерела формування резервного капіталу.

6. Кредитна спілка зобов'язана спрямовувати до резервного капіталу не менше 50 відсотків прибутку, що залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками звітного періоду (календарного року), до моменту, коли на кінець звітного періоду співвідношення резервного капіталу до активів кредитної спілки становитиме не менше 15 відсотків, а непокритий збиток буде відсутній.

У разі якщо за підсумками звітного періоду (календарного року) співвідношення резервного капіталу до активів кредитної спілки становить від 15 відсотків до 20 відсотків, а непокритий збиток відсутній, кредитна спілка зобов'язана спрямовувати до резервного капіталу не менше 10 відсотків прибутку, що залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками звітного періоду (календарного року).

У разі якщо за підсумками звітного періоду (календарного року) співвідношення резервного капіталу до активів кредитної спілки становить більше 20 відсотків, а непокритий збиток відсутній, кредитна спілка спрямовує до резервного капіталу частину прибутку, що залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками звітного періоду (календарного року), у розмірі, визначеному рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

7. Статутом кредитної спілки визначається порядок розподілу залишку активів кредитної спілки після виконання всіх зобов'язань перед кредиторами кредитної спілки у разі ліквідації кредитної спілки за рішенням її вищого органу управління.

Залишок активів може розподілятися в один із таких способів:

- 1) передачі одній або кільком іншим кредитним спілкам;
- 2) зарахування до Державного бюджету України;

3) розподілу між членами кредитної спілки пропорційно до їхніх пайових внесків або в іншому порядку, визначеному статутом кредитної спілки або рішенням загальних зборів її членів (крім припинення кредитної спілки, внесеної до Реєстру неприбуткових установ та організацій, активи якої передаються одній або кільком кредитним спілкам чи зараховуються до Державного бюджету України).

Стаття 34. Регулятивний капітал кредитної спілки

1. Для забезпечення платоспроможності кредитна спілка зобов'язана мати достатній регулятивний капітал.

2. Регулятивний капітал кредитної спілки складається з капіталу першого рівня та капіталу другого рівня.

До складу капіталу першого рівня входять елементи власного капіталу, що доступні для поглинання збитків кредитної спілки для забезпечення її безперервної діяльності та субординовані відносно інших складових

регулятивного капіталу для першочергового поглинання збитків. Інші елементи регулятивного капіталу входять до складу капіталу другого рівня.

Складові капіталу другого рівня визначаються нормативно-правовими актами Регулятора.

3. До складу регулятивного капіталу кредитної спілки можуть входити елементи власного капіталу, субординований борг, а також інші зобов'язання кредитної спілки.

Розмір регулятивного капіталу об'єднаної кредитної спілки коригується на обсяг коштів стабілізаційного фонду відповідно до нормативно-правових актів Регулятора.

4. Вимоги до складових регулятивного капіталу кредитної спілки, їх характеристика та показника достатності регулятивного капіталу визначаються нормативно-правовими актами Регулятора з урахуванням зворотності та здатності цих складових поглинати збитки кредитної спілки.

До регулятивного капіталу не включаються внески членів кредитної спілки, що можуть бути повернуті члену кредитної спілки без припинення в ній членства, або кошти третіх осіб, стосовно яких у кредитної спілки є зобов'язання щодо їх повернення відповідно до закону або договору, крім строкових додаткових пайових внесків, включених до регулятивного капіталу кредитної спілки на умовах, визначених абзацом шостим частини четвертої статті 35 цього Закону.

5. Для включення до складу регулятивного капіталу кредитної спілки субординований борг та інші зобов'язання мають відповісти вимогам, встановленим нормативно-правовими актами Регулятора. Субординований борг та інші зобов'язання включаються до регулятивного капіталу кредитної спілки після отримання на це дозволу Регулятора.

Сума субординованого боргу та інших зобов'язань, включених до складу регулятивного капіталу кредитної спілки, щороку зменшується на 20 відсотків її початкового розміру протягом п'яти останніх років до завершення строку, на який залучено субординований борг та інші зобов'язання, та може бути обмежена у відсотках від регулятивного капіталу кредитної спілки відповідно до нормативно-правових актів Регулятора.

Стаття 35. Внески членів кредитної спілки

1. Члени кредитної спілки здійснюють такі внески:

- 1) вступний внесок;
- 2) обов'язковий пайовий внесок;
- 3) додаткові пайові внески;
- 4) інші цільові внески, передбачені статутом кредитної спілки.

2. Порядок залучення пайових внесків та інших внесків встановлюється цим Законом та статутом кредитної спілки.

Пайові внески здійснюються виключно у грошовій формі.

3. Розмір обов'язкового пайового внеску, що сплачується особою при вступі до кредитної спілки або у разі прийняття загальними зборами членів кредитної спілки рішення про збільшення пайового капіталу кредитної спілки, порядок та строки сплати членами кредитної спілки обов'язкового пайового внеску чи додаткових коштів для збільшення розміру обов'язкового пайового внеску визначаються рішенням установчих або загальних зборів членів кредитної спілки.

Для об'єднаної кредитної спілки розмір обов'язкового пайового внеску може встановлюватися у відсотках від активів кредитної спілки, яка є її членом.

Порядок прийому (залучення), розмір та граничний строк здійснення обов'язкового пайового внеску, порядок та розміри нарахування і виплати частини прибутку на обов'язковий пайовий внесок встановлюються статутом кредитної спілки та/або рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

Розміри вступного та обов'язкового пайового внесків є однаковими для всіх членів кредитної спілки – фізичних осіб та однаковими для всіх членів кредитної спілки – юридичних осіб та встановлюються у порядку, визначеному статутом кредитної спілки, як фіксована сума.

Кредитна спілка зобов'язана розмістити на своєму веб-сайті інформацію про розмір обов'язкового пайового внеску, суми додаткових коштів для збільшення розміру обов'язкового пайового внеску (у разі прийняття загальними зборами членів кредитної спілки рішення про їх сплату), порядок та строки їх сплати членами кредитної спілки.

4. Кредитна спілка має право приймати додаткові пайові внески від своїх членів лише у разі, якщо можливість сплати таких внесків та їх вид (види) передбачені статутом кредитної спілки.

Статутом кредитної спілки можуть бути передбачені такі види додаткових пайових внесків:

додатковий пайовий внесок, що приймається на умовах повернення внеску на першу вимогу члена кредитної спілки (далі – додатковий пайовий внесок на вимогу);

додатковий пайовий внесок, що приймається на умовах повернення внеску із спливом встановленого статутом кредитної спілки строку (далі – строковий додатковий пайовий внесок).

Додаткові пайові внески включаються до зобов'язань кредитної спілки. Регулятор має право встановлювати обмеження частки додаткових пайових внесків у зобов'язаннях кредитної спілки.

Строковий додатковий пайовий внесок, що внесений на строк не менше п'яти років, включається до регулятивного капіталу кредитної спілки у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Регулятора.

Порядок прийому (залучення) та повернення додаткових пайових внесків, порядок та розміри нарахування і виплати доходу на додаткові пайові внески встановлюються цим Законом, статутом кредитної спілки та рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

5. Пайові внески не є вкладами (депозитами).

Вклад (депозит) не може бути переведений у пайовий внесок. Пайовий внесок та інші внески члена кредитної спілки не можуть бути переведені у вклад (депозит).

Обов'язковий пайовий внесок не може бути переведений у додатковий пайовий внесок.

Строковий додатковий пайовий внесок не може бути переведений у додатковий пайовий внесок на вимогу.

Внески членів кредитної спілки, крім вступного внеску, обов'язкового пайового внеску (з урахуванням його збільшення відповідно до цього Закону), строкового додаткового пайового внеску, включеного до регулятивного капіталу кредитної спілки на умовах, визначених абзацом шостим частини четвертої цієї статті, та вклади (депозити) за заявою члена кредитної спілки можуть бути спрямовані на погашення кредиту та/або процентів за його користування, а також до резервного капіталу кредитної спілки з урахуванням строковості таких внесків.

Забороняється в інший спосіб, ніж передбачено абзацом п'ятим цієї частини та абзацом третім частини другої статті 16 цього Закону, змінювати призначення коштів, сплачених членом кредитної спілки як внесок відповідно до частини першої цієї статті.

6. Прийом (залучення) кредитними спілками пайових внесків здійснюється без укладення договору. Здійснення таких внесків підтверджується розрахунковим документом, квитанцією, касовим чеком або іншим документом, що підтверджує факт отримання коштів, із зазначенням дати здійснення внеску.

Договір, укладений кредитною спілкою з її членом або особою, яка має намір стати членом кредитної спілки, з метою залучення пайових внесків, є нікчемним.

7. Кредитна спілка веде персоніфікований облік пайових внесків відповідно до нормативно-правових актів Регулятора.

8. У разі нездійснення членом кредитної спілки обов'язкового пайового внеску у визначені статутом кредитної спілки або рішенням загальних зборів членів кредитної спілки строки загальні збори членів кредитної спілки мають

право прийняти рішення про виключення такого члена із складу кредитної спілки.

9. Обов'язковий пайовий внесок не підлягає поверненню члену кредитної спілки, крім випадку:

1) припинення особою членства у кредитній спілці, коли поверненню підлягають її пайові внески у розмірі та порядку, визначені цим Законом та статутом кредитної спілки;

2) припинення кредитної спілки шляхом ліквідації, коли розподіл майна кредитної спілки між її членами здійснюється відповідно до цього Закону.

Додаткові пайові внески на вимогу повертаються члену кредитної спілки у разі припинення членства у кредитній спілці, її ліквідації або без припинення особою членства у кредитній спілці за письмовою заявою такого члена у порядку, визначеному цим Законом та статутом кредитної спілки, за умови що у кредитній спілці відсутні невиконані вимоги за зобов'язаннями за договорами вкладів (депозитів) та іншими зобов'язаннями кредитної спілки.

Строкові додаткові пайові внески повертаються із спливом строку, на який вони були внесені, у розмірі та порядку, що визначені цим Законом та статутом кредитної спілки.

Пайові внески членів кредитної спілки, які мають прострочені зобов'язання перед кредитною спілкою, не підлягають поверненню до моменту виконання таких прострочених зобов'язань членом кредитної спілки.

10. Кредитна спілка повертає обов'язковий пайовий внесок особі, яка припинила членство у кредитній спілці, її спадкоємцям/правонаступникам або строкові додаткові пайові внески, включені до складу регулятивного капіталу, особі без припинення нею членства у кредитній спілці виключно у разі виконання на день прийняття рішення про повернення таких пайових внесків усіх таких умов:

1) кредитна спілка виконує усі пруденційні вимоги, встановлені цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора;

2) повернення пайових внесків не призведе до порушення пруденційних вимог;

3) розмір власного капіталу кредитної спілки перевищує розмір її пайового капіталу;

4) дотримання вимог частини шостої статті 33 цього Закону;

5) виконання інших умов, передбачених статутом кредитної спілки.

11. Повернення обов'язкового пайового внеску та строкових додаткових пайових внесків, включених до складу регулятивного капіталу кредитної спілки, здійснюється протягом одного місяця після проведення річних загальних зборів, на яких оголошується сума таких пайових внесків, що мають

бути повернені, та сума таких пайових внесків, що можуть бути повернені з урахуванням вимог, передбачених частиною десятою цієї статті.

Повернення додаткових пайових внесків, крім строкових додаткових пайових внесків, включених до складу регулятивного капіталу, здійснюється протягом одного місяця після проведення засідання ради кредитної спілки, на якому оголошується сума таких пайових внесків, що мають бути повернені, та сума таких пайових внесків, що будуть повернені з урахуванням вимог, передбачених частиною десятою цієї статті.

У разі якщо всі заявки до повернення пайових внесків не можуть бути задоволені, пайові внески повертаються особам, які припинили членство у кредитній спілці (або їх спадкоємцям/правонаступникам), додаткові пайові внески повертаються членам кредитної спілки без припинення ними членства у кредитній спілці пропорційно до суми пайових внесків, заявлених ними до повернення, а решта виплачується у подальших періодах із дотримання умов, визначених частиною десятою цієї статті.

12. Регулятор у встановленому його нормативно-правовими актами порядку має право заборонити повернення пайових внесків членам кредитної спілки та розподіл прибутку на інші цілі, ніж формування резервного капіталу кредитної спілки, якщо за результатами здійснення нагляду Регулятором встановлено, що такі виплати призведуть до порушення вимог частини шостої статті 33 цього Закону та/або пруденційних вимог.

Стаття 36. Розподіл доходу та прибутку кредитної спілки

1. Кредитна спілка використовує доходи для покриття своїх витрат у такій черговості:

- 1) нарахування процентів на вклади (депозити) членів кредитної спілки;
- 2) нарахування процентів за кредитами, отриманими від кредитних спілок;
- 3) нарахування процентів за кредитами, отриманими від об'єднаної кредитної спілки;
- 4) нарахування процентів за кредитами, отриманими від банків, та за іншими зобов'язаннями перед юридичними особами;
- 5) нарахування заробітної плати та обов'язкових платежів;
- 6) здійснення інших операційних витрат;
- 7) нарахування резервів за активами;
- 8) нарахування доходу на додаткові пайові внески;
- 9) здійснення інших витрат.

2. Дохід на додаткові пайові внески може нараховуватися та виплачуватися кредитною спілкою один раз на рік або за період, що є кратним кварталу.

Періодичність нарахування та виплати доходу на додаткові пайові внески визначається статутом кредитної спілки.

Розрахунок суми доходу, що нараховується на додаткові пайові внески, визначається з дотриманням умови, що річна дохідність додаткових пайових внесків не має перевищувати більш як у два рази середній розмір українського індексу ставок за тримісячними депозитами фізичних осіб у гривні за період, за який здійснюються нарахування та виплата доходу.

3. Кредитна спілка має право нараховувати та виплачувати доход на додаткові пайові внески виключно за всіх таких умов:

1) розмір власного капіталу кредитної спілки після таких грошових виплат перевищуватиме розмір її пайового капіталу, а накопичений фінансовий результат є додатним;

2) у періоді, дохід за який використовується для визначення розміру доходу на додаткові пайові внески, а непокритий збиток відсутній;

3) кредитна спілка виконує всі пруденційні вимоги;

4) виплата доходу на додаткові пайові внески на момент її здійснення не приведе до порушення кредитною спілкою пруденційних вимог;

5) задоволено всі вимоги щодо повернення пайових внесків особам (або їх спадкоємцям), які припинили членство у кредитній спілці добровільно або за рішенням ради кредитної спілки та/або загальних зборів членів кредитної спілки;

6) співвідношення резервного капіталу, зменшеного на розмір непокритого збитку, до активів кредитної спілки становить не менше 7 відсотків та дотримуються вимоги частини шостої статті 33 цього Закону;

7) майна кредитної спілки достатньо для задоволення вимог кредиторів за зобов'язаннями, строк виконання яких настав, та буде достатньо в результаті прийняття рішення про виплату доходу на додаткові пайові внески.

4. Розмір нарахування та виплати доходу на додаткові пайові внески встановлюється рішенням загальних зборів членів кредитної спілки в порядку, встановленому статутом кредитної спілки або внутрішнім документом кредитної спілки, затвердженим рішенням загальних зборів членів кредитної спілки, з обов'язковим посиланням у статуті на такий внутрішній документ. Повноваження щодо встановлення порядку та розміру нарахування і виплати доходу на додаткові пайові внески не можуть бути делеговані іншим особам та/або органам кредитної спілки або визначатися іншими документами, ніж передбачені цією частиною.

5. Порядок нарахування та виплати доходу на додаткові пайові внески має передбачати однакові умови нарахування та виплати доходу на додаткові пайові внески для всіх членів кредитної спілки, які отримують такий дохід за результатами одного звітного періоду, незалежно від виду додаткового пайового внеску, його суми та строку. Нарахування і виплата доходу на додаткові пайові внески на індивідуальних умовах, що відрізняються від стандартних, забороняються.

6. Регулятор у встановленому ним порядку має право заборонити виплату доходу на пайові внески, якщо за результатами здійснення нагляду Регулятором встановлено, що такі виплати призведуть до порушення вимог частини шостої статті 33 цього Закону та/або пруденційних вимог.

7. Розподіл прибутку (нерозподіленого прибутку та чистого фінансового результата звітного року) кредитної спілки за підсумками фінансового року здійснюється виключно за рішенням річних загальних зборів.

8. Кредитна спілка має право:

- 1) спрямувати прибуток до резервного капіталу;
- 2) спрямувати прибуток на виплату доходу на обов'язкові пайові внески членів кредитної спілки;
- 3) спрямувати прибуток на збільшення пайових внесків членів кредитної спілки, якщо це передбачено статутом кредитної спілки та рішенням загальних зборів членів кредитної спілки;
- 4) залишити прибуток нерозподіленим.

9. При розподілі прибутку кредитної спілки у випадках, передбачених пунктами 2 і 3 частини восьмої цієї статті, кожний член кредитної спілки отримує частину такого прибутку пропорційно до розміру свого обов'язкового пайового внеску, який знаходився у кредитній спілці безперервно у період з 1 січня до 31 грудня включно року, що передує року, в якому здійснюється розподіл прибутку кредитної спілки, крім членів кредитної спілки, які мають прострочені зобов'язання перед кредитною спілкою на день прийняття рішення про розподіл прибутку.

10. Розподіл частини прибутку кредитної спілки у випадках, передбачених пунктами 2 і 3 частини восьмої цієї статті, можливий виключно у разі попереднього здійснення відрахувань до резервного капіталу кредитної спілки, передбачених частиною шостою статті 33 цього Закону та статутом кредитної спілки, за всіх таких умов:

- 1) розмір власного капіталу кредитної спілки після таких грошових виплат перевищуватиме розмір її пайового капіталу, а непокритий збиток буде відсутній;
- 2) кредитна спілка виконує всі пруденційні вимоги;

3) розподіл прибутку кредитної спілки на момент його здійснення не призведе до порушення кредитною спілкою пруденційних вимог;

4) задоволено всі вимоги щодо повернення пайових внесків особам (або їх спадкоємцям), які припинили членство у кредитній спілці добровільно або за рішенням ради кредитної спілки та/або загальних зборів членів кредитної спілки;

5) співвідношення резервного капіталу, зменшеного на розмір непокритого збитку, до активів кредитної спілки становить не менше 15 відсотків.

11. Статутом кредитної спілки може бути передбачено інші підстави для заборони розподілу прибутку кредитної спілки.

12. Якщо статутом кредитної спілки передбачено розподіл прибутку кредитної спілки шляхом збільшення розміру обов'язкового пайового внеску членів кредитної спілки, статутом кредитної спілки також має бути передбачено покриття можливих збитків кредитної спілки за рахунок пайових внесків членів кредитної спілки пропорційно до їх обсягу у разі недостатності інших джерел для їх покриття.

13. Кредитна спілка, внесена до Реестру неприбуткових установ та організацій відповідно до Податкового кодексу України, не має права розподіляти дохід, прибуток або нараховувати дохід на пайові внески.

Розділ VII. ВИМОГИ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ

Стаття 37. Державне регулювання діяльності та нагляд за діяльністю кредитних спілок

1. Метою державного регулювання діяльності та нагляду за діяльністю кредитних спілок є забезпечення відповідності діяльності кредитних спілок законодавству України для захисту прав та законних інтересів членів кредитних спілок та їхніх клієнтів, забезпечення ефективності та цілісності ринку кредитних спілок.

2. З метою державного регулювання діяльності та нагляду за діяльністю кредитних спілок Регулятор:

1) розробляє і затверджує нормативно-правові акти з питань діяльності кредитних спілок та контролює їх виконання;

2) здійснює контроль за додержанням вимог законодавства, що регулює діяльність кредитних спілок;

3) здійснює ліцензування кредитних спілок, визначає порядок видачі та анулювання ліцензій, зміни обсягу ліцензії, затверджує умови здійснення діяльності кредитної спілки з надання фінансових послуг (ліцензійні умови) та порядок контролю за їх додержанням;

4) оприлюднює у порядку та відповідно до встановлених ним критеріїв шляхом розміщення на сторінці Інтернет-представництва Регулятора інформацію про застосування заходів впливу;

5) визначає критерії віднесення кредитних спілок до категорії значимих кредитних спілок;

6) встановлює для кредитних спілок пруденційні вимоги, у тому числі вимоги до розміру та достатності регулятивного капіталу кредитної спілки, ліквідності, ризиковості операцій;

7) встановлює порядок проведення безвіїзного нагляду та інспекційних перевірок, оформлення їх результатів;

8) здійснює безвіїзний нагляд та інспекційні перевірки кредитних спілок;

9) здійснює контроль за достовірністю та повнотою інформації, що надається Регулятору;

10) встановлює умови та порядок проведення внутрішнього аудиту (контролю) у кредитних спілках;

11) здійснює перевірку та оцінку внутрішніх політик і положень кредитних спілок;

12) визначає кваліфікаційні вимоги до керівників кредитної спілки, головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, головного внутрішнього аудитора, а також до осіб, які відповідатимуть за здійснення відповідної функції у разі передачі функцій з управління ризиками та/або контролю за дотриманням норм (комплаенс), та/або внутрішнього аудиту на аутсорсинг;

13) встановлює особливості розкриття інформації учасниками ринку кредитних спілок відповідно до законодавства;

14) встановлює порядок складання та подання кредитними спілками регуляторної звітності, інформації щодо діяльності кредитної спілки, а також пояснень до них;

15) здійснює захист споживачів послуг, що надаються кредитними спілками;

16) застосовує у разі порушення законодавства про кредитні спілки, фінансові послуги та захист прав споживачів заходи впливу, заходи раннього втручання та коригувальні заходи, накладає адміністративні стягнення;

17) звертається до суду з позовами (заявами) у зв'язку з порушенням законодавства про кредитні спілки або щодо відкриття ліквідаційної процедури;

18) надає дозвіл на вихід кредитної спілки з ринку, затверджує план виходу кредитної спілки з ринку та встановлює порядок виходу кредитної спілки з ринку;

19) визначає критерії, за якими оцінюється профіль ризику кредитної спілки, її суспільна важливість;

20) визначає ознаки, наявність яких є підставою для висновку Регулятора про здійснення кредитною спілкою ризикової діяльності;

21) встановлює порядок визначення пов'язаних із кредитною спілкою осіб, визначає пов'язаними з кредитною спілкою фізичних та юридичних осіб, якщо вони не визначені пов'язаними самою кредитною спілкою;

22) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом та іншими законами України з питань регулювання фінансових послуг та діяльності кредитних спілок.

Стаття 38. Пруденційні нормативи

1. Регулятор встановлює для кредитної спілки пруденційні нормативи з урахуванням розміру, значимості кредитної спілки, складності, обсягів, видів, характеру здійснюваних кредитною спілкою операцій, організаційної структури кредитної спілки та ризиків, притаманних її діяльності.

2. Кредитні спілки зобов'язані дотримуватися пруденційних нормативів, зокрема щодо:

1) достатності капіталу першого рівня та достатності регулятивного капіталу, які визначаються без урахування рівня ризику за активами та позабалансовими зобов'язаннями;

2) розміру комбінованого буфера капіталу;

3) ліквідності;

4) концентрації кредитного ризику;

5) лімітів кредитування пов'язаних осіб.

3. Комбінований буфер капіталу складається з буфера консервації капіталу та буфера для значимих кредитних спілок, які формуються за рахунок інструментів капіталу першого рівня.

Стаття 39. Обмеження ризикової діяльності кредитних спілок

1. Кредитним спілкам забороняється здійснювати ризикову діяльність, що загрожує інтересам її членів чи інших кредиторів кредитної спілки.

2. Перелік ознак, наявність яких є підставою для висновку Регулятора про здійснення кредитною спілкою ризикової діяльності, визначається нормативно-правовим актом Регулятора.

Стаття 40. Активні операції кредитних спілок

1. До активних операцій кредитної спілки належить:

- 1) надання кредитів членам кредитної спілки та іншим кредитним спілкам;
- 2) розміщення коштів на рахунках у банках;
- 3) розміщення коштів у вклади (депозити) в об'єднаній кредитній спілці;
- 4) здійснення інвестицій у державні цінні папери;
- 5) здійснення інвестицій у пайовий капітал об'єднаної кредитної спілки;
- 6) здійснення інших видів активних операцій, не заборонених законом або нормативно-правовими актами Регулятора.

Нормативно-правовими актами Регулятора можуть встановлюватися обмеження щодо здійснення активних операцій кредитними спілками.

2. Кредитна спілка має право набути у власність майно загальною вартістю не більше 25 відсотків власного капіталу кредитної спілки виключно з метою забезпечення надання послуг членам кредитної спілки.

Обмеження, встановлене абзацом першим цієї частини, за умови що таке майно має бути відчужено кредитною спілкою протягом одного року з моменту набуття права власності на нього, не поширюється на:

- 1) майно, яке перейшло у власність кредитної спілки на підставі реалізації прав заставодержателя (іпотекодержателя) відповідно до умов договору застави (іпотеки);
- 2) майно, набуте кредитною спілкою з метою запобігання збиткам.

Строк, встановлений абзацом другим цієї частини, може бути продовжений Регулятором за обґрунтованим клопотанням кредитної спілки, але не більш як на три роки.

Стаття 41. Пов'язані з кредитною спілкою особи

1. Пов'язаними з кредитною спілкою особами є:

1) керівники кредитної спілки, головний внутрішній аудитор, головний ризик-менеджер, головний комплаєнс-менеджер, керівники та члени комітетів ради та правління кредитної спілки;

2) керівники юридичної особи – члена кредитної спілки, керівник підрозділу внутрішнього аудиту, керівники та члени комітетів юридичної особи – члена кредитної спілки;

3) асоційовані особи фізичної особи, зазначеної у пунктах 1 і 2 цієї частини;

4) юридичні особи, в яких фізичні особи, зазначені в пунктах 1 і 3 цієї частини, є керівниками та/або власниками істотної участі;

5) особи, які не зазначені у пунктах 1–4 цієї частини, але можуть впливати на управління або діяльність кредитної спілки:

керівник юридичної особи (підприємства, установи, організації), місце роботи в якій є ознакою членства у кредитній спілці;

керівник закладу освіти, місце навчання та/або роботи в якому є ознакою членства у кредитній спілці;

керівник професійної спілки або релігійної організації, належність до якої є ознакою членства у кредитній спілці;

6) будь-яка особа, через яку проводиться операція в інтересах осіб, зазначених у цій частині.

2. Особа вважається пов'язаною з кредитною спілкою з моменту виникнення підстав для визначення такої особи пов'язаною з кредитною спілкою відповідно до вимог цієї статті.

3. Кредитна спілка зобов'язана з'ясовувати пов'язаність особи до встановлення договірних відносин з нею та/або проведення з такою особою операції, що може змінити обсяг активних операцій кредитної спілки з пов'язаними особами та/або може бути здійснена не на поточних ринкових умовах. Кредитна спілка зобов'язана здійснювати постійний моніторинг проведених нею операцій, що можуть змінити обсяг активних операцій кредитної спілки з пов'язаними особами.

4. Кредитна спілка зобов'язана визначати пов'язаних осіб, зазначених у частині першій цієї статті. Кредитна спілка зобов'язана визначати пов'язаних осіб, зазначених у пункті 6 частини першої цієї статті, із застосуванням ознак, установлених нормативно-правовими актами Регулятора, з урахуванням характеру взаємовідносин, операцій та наявності інших зв'язків із кредитною спілкою. Кредитна спілка зобов'язана

враховувати у своїй діяльності визначення особи пов'язаною з кредитною спілкою з наступного робочого дня після такого визначення.

5. Кредитна спілка зобов'язана подавати Регулятору інформацію про пов'язаних із кредитною спілкою осіб у порядку, визначеному цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора.

6. Регулятор при здійсненні нагляду має право визначати пов'язаними з кредитною спілкою фізичних та юридичних осіб, зазначених у частині першій цієї статті, якщо вони не визначені пов'язаними самою кредитною спілкою, із застосуванням ознак, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора, з урахуванням характеру взаємовідносин, операцій та наявності інших зв'язків із кредитною спілкою. Регулятор перед розглядом питання щодо визначення особи пов'язаною з кредитною спілкою запитує у кредитної спілки інформацію та пояснення про причини невизначення особи пов'язаною з кредитною спілкою.

7. Рішення Регулятора про визначення особи пов'язаною з кредитною спілкою набирає чинності з дня, наступного за днем його прийняття. Регулятор у день прийняття такого рішення доводить до відома кредитної спілки інформацію про прийняте рішення в письмовій формі (у паперовій або електронній формі з дотриманням вимог законодавства). Кредитна спілка зобов'язана враховувати у своїй діяльності рішення Регулятора про визначення особи пов'язаною з кредитною спілкою з наступного робочого дня після отримання відповідного повідомлення від Регулятора.

8. Правочини, що вчиняються з пов'язаними з кредитною спілкою особами, не можуть містити умови, що не є поточними ринковими умовами та/або порушують рівність надання послуг усім членам кредитної спілки.

9. Правочини, укладені кредитною спілкою із пов'язаними з кредитною спілкою особами на умовах, що не є поточними ринковими умовами, можуть бути визнані судом недійсними з моменту їх укладення.

10. Поточними ринковими умовами не вважаються, зокрема:

1) прийняття від члена кредитної спілки меншого забезпечення виконання зобов'язань, ніж вимагається від інших членів кредитної спілки;

2) оплата товарів і послуг за дорученням членів кредитної спілки у пов'язаної з кредитною спілкою особи за цінами вищими, ніж звичайні, або у разі якщо такі самі товари і послуги іншої особи взагалі не були б придбані;

3) нарахування менших за звичайні відсотків та комісійних платежів за послуги, надані кредитною спілкою пов'язаним із кредитною спілкою особам;

4) нарахування більших за звичайні відсотків за вкладами (депозитами), залученими кредитною спілкою від пов'язаних із кредитною спілкою осіб;

5) передача у користування пов'язаній із кредитною спілкою особі майна, плата за яке є нижчою за плату, яку кредитна спілка мала отримати від особи, яка не є пов'язаною, або отримання від пов'язаної з кредитною спілкою особи майна у користування за завищеною платою.

11. Кредитній спілці забороняється:

1) надавати члену кредитної спілки кредити для погашення ним будь-яких зобов'язань перед пов'язаною з кредитною спілкою особою;

2) придбавати майно пов'язаної з кредитною спілкою особи, крім продукції, що виробляється такою особою, та майна, яке перейшло кредитній спілці у власність на підставі реалізації прав заставодержателя відповідно до умов договору застави або набувається кредитною спілкою з метою запобігання збиткам;

3) придбавати цінні папери, розміщені пов'язаною з кредитною спілкою особою, або цінні папери, права на які має пов'язана з кредитною спілкою особа.

12. Регулятор здійснює контроль за правочинами кредитних спілок із пов'язаними з кредитною спілкою особами у порядку, визначеному цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора.

13. Регулятор має право встановлювати обмеження на вчинення кредитною спілкою правочинів із пов'язаними з нею особами.

Стаття 42. Зовнішній аудит кредитної спілки

1. Кредитна спілка зобов'язана подавати до Регулятора щорічну фінансову звітність разом з аудиторським звітом. У випадках та порядку, визначених нормативно-правовими актами Регулятора, регуляторна звітність, інформація щодо діяльності кредитної спілки подаються до Регулятора разом із звітом суб'єкта аудиторської діяльності.

2. Кредитна спілка та суб'єкт аудиторської діяльності зобов'язані надавати Регулятору на його вимогу пояснення, у тому числі письмові, за результатами надання аудиторських послуг кредитній спілці. Суб'єкт аудиторської діяльності зобов'язаний надавати Регулятору на його вимогу доступ до робочих документів з питань аудиту кредитної спілки.

3. Регулятор із застосуванням ризик-орієнтованого підходу та принципу співмірності (пропорційності) має право встановлювати вимоги до кредитної спілки щодо подання нею до Регулятора регуляторної звітності, інформації щодо діяльності кредитної спілки та звіту (звітів) суб'єкта аудиторської діяльності, складеного (складених) відповідно до міжнародних стандартів аудиту за результатами надання аудиторських послуг.

Порядок подання кредитною спілкою регуляторної звітності, інформації щодо діяльності кредитної спілки та звіту суб'єкта аудиторської діяльності встановлюється Регулятором.

4. Суб'єкт аудиторської діяльності, який надає кредитній спілці послуги з обов'язкового аудиту, зобов'язаний невідкладно, але не пізніше дати підписання аудиторського звіту, інформувати Регулятора у визначеному ним порядку про виявлені протягом надання передбачених частиною першою цієї статті аудиторських послуг факти щодо:

1) суттєвого порушення законодавства з питань, що належать до компетенції Регулятора;

2) суттєвої загрози або сумнівів щодо можливості кредитної спілки продовжувати діяльність на безперервній основі;

3) наявності модифікованої думки (думки із застереженням, негативної думки або відмови від висловлення думки).

Суб'єкт аудиторської діяльності, який надає кредитній спілці аудиторські послуги відповідно до законодавства, зобов'язаний негайно, але не пізніше дати підписання звіту суб'єкта аудиторської діяльності, інформувати Регулятора у встановленому ним порядку про виявлення фактів недотримання кредитною спілкою встановлених пруденційних вимог та нормативів.

5. Безперервна тривалість виконання суб'єктом аудиторської діяльності завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності кредитної спілки не може перевищувати 10 років. Максимальний строк виконання завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності надавача фінансових послуг може бути продовжений відповідно до Закону України "Про аudit фінансової звітності та аудиторську діяльність".

6. Керівники кредитної спілки зобов'язані забезпечити умови для надання аудиторських послуг у випадках, передбачених законом та нормативно-правовими актами Регулятора, та на вимогу суб'єкта аудиторської діяльності надати звіти про проведені Регулятором перевірки кредитної спілки, аудиторські звіти, звіти внутрішнього аудиту кредитної спілки, інші необхідні для здійснення аудиторської перевірки документи та інформацію.

7. Суб'єкт аудиторської діяльності не несе відповідальності за розкриття Регулятору інформації у випадках, визначених цією статтею.

8. Кредитна спілка зобов'язана забезпечити проведення перевірки фінансової звітності, а також у випадках, визначених нормативно-правовими актами Регулятора, – регуляторної звітності та інформації щодо діяльності кредитної спілки суб'єктом аудиторської діяльності, який має право проводити обов'язковий аudit фінансової звітності. Кредитна спілка, яка належить до підприємств, що становлять суспільний інтерес, зобов'язана

залучити до надання таких аудиторських послуг суб'єкта аудиторської діяльності, який має право надавати послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Розділ VIII. НАГЛЯД ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ КРЕДИТНИХ СПІЛОК

Стаття 43. Порядок здійснення нагляду

1. Регулятор у межах своїх повноважень здійснює нагляд за діяльністю кредитних спілок із застосуванням ризик-орієнтованого підходу та принципу співмірності (пропорційності) відповідно до Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", цього Закону та нормативно-правових актів Регулятора.

2. Регулятор за результатами оцінки кредитної спілки, проведеної ним під час нагляду в порядку та у спосіб, визначені нормативно-правовими актами Регулятора, з урахуванням оцінки бізнес-моделі кредитної спілки, її профілю ризику, якості управління та систем управління ризиками в кредитній спілці, має право:

1) вимагати від кредитної спілки, її керівників вжиття заходів, спрямованих на усунення (вилучення) виявлених під час нагляду порушень та на приведення діяльності кредитної спілки у відповідність з вимогами законодавства, у тому числі щодо поліпшення фінансового стану кредитної спілки, підтримання на достатньому рівні капіталу та ліквідності для покриття усіх суттєвих ризиків її діяльності, підвищення якості корпоративного управління та системи внутрішнього контролю;

2) встановлювати для кредитної спілки підвищені значення пруденційних нормативів.

У випадках, передбачених пунктом 1 цієї частини, кредитна спілка зобов'язана подати до Регулятора план заходів з виконання встановлених ним вимог та забезпечити його виконання у визначені таким планом строки. Вимоги до такого плану заходів встановлюються нормативно-правовими актами Регулятора.

3. Регулятор здійснює нагляд за діяльністю кредитних спілок у формі інспектійних перевірок та безвиїзного нагляду.

4. Регулятор у межах безвиїзного нагляду має право вимагати від кредитної спілки у письмовій формі надання письмових пояснень. Кредитна спілка зобов'язана надати письмові пояснення, а також документи, у тому числі їх копії, та інформацію з питань діяльності кредитної спілки у строки, в обсягах та за формулою, що зазначені у такій вимозі.

Регулятор у визначеному ним порядку має право визначати профіль ризику кредитної спілки.

Стаття 44. Інспектування

1. Регулятор проводить інспекційні перевірки кредитних спілок та осіб, зазначених у частині сьомій статті 23 Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії", в порядку та відповідно до вимог, встановлених цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора.

2. Інспекційні перевірки проводяться з метою визначення рівня безпеки операцій і стабільноті діяльності кредитної спілки, достовірності звітності кредитної спілки і дотримання нею вимог законодавства у сфері фінансових послуг.

3. Інспекційні перевірки кредитної спілки можуть бути плановими та позаплановими.

4. Планова інспекційна перевірка кредитної спілки проводиться не більше одного разу на рік та відповідно до плану, затвердженого Регулятором.

5. Про проведення планової інспекційної перевірки Регулятор зобов'язаний повідомити кредитну спілку не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку проведення перевірки.

6. Строк проведення планової інспекційної перевірки кредитної спілки не може перевищувати 30 робочих днів. За наявності обґрунтованих підстав такий строк може бути продовжений не більш як на 15 робочих днів.

7. Підставою для проведення позапланової інспекційної перевірки кредитної спілки є:

1) виявлення у документах, що подаються до Регулятора згідно із законодавством, інформації, що свідчить про порушення кредитною спілкою вимог законодавства, та/або надання кредитною спілкою недостовірної інформації;

2) перевірка виконання кредитною спілкою вимоги про усунення порушень законодавства, встановленої Регулятором за результатами здійснення нагляду;

3) неподання кредитною спілкою у встановлений законодавством строк звітності, інших документів та інформації, подання яких вимагається відповідно до законодавства, та/або на вимогу Регулятора – у випадках, передбачених законом;

4) результати аналізу звернень фізичних осіб у частині порушень законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг, вчинених кредитною спілкою, що заподіяли шкоду правам та законним інтересам таких осіб, з доданими документами чи їх копіями, що підтверджують такі факти;

5) наявність фактів, що свідчать про погіршення фінансового стану кредитної спілки та/або підвищення ступеня ризику від здійснюваної нею діяльності, або про здійснення діяльності на ринку фінансових послуг без відповідної ліцензії;

6) необхідність перевірки дотримання кредитною спілкою встановлених Регулятором вимог і обмежень.

Позапланові інспекційні перевірки кредитної спілки можуть проводитися з інших обґрунтованих підстав, визначених нормативно-правовими актами Регулятора.

Рішення про проведення позапланової інспекційної перевірки кредитної спілки підписується керівником Регулятора або уповноваженою ним посадовою особою.

8. Про проведення позапланової інспекційної перевірки кредитної спілки, підстави її проведення, про призначення осіб, уповноважених на проведення такої перевірки, перелік питань, що підлягають позаплановій перевірці, та про строки такої перевірки Регулятор повідомляє кредитній спілці не пізніше дня початку проведення перевірки.

9. Кредитна спілка зобов'язана забезпечити особам, уповноваженим Регулятором на проведення інспекційної перевірки (далі в цій статті – уповноважені особи), умови для проведення інспекційної перевірки та вільний доступ до всіх приміщень кредитної спілки у робочий час.

Керівники кредитної спілки зобов'язані забезпечити безоплатне надання уповноваженим особам доступу в режимі перегляду до всіх інформаційних систем кредитної спілки, необхідних для проведення перевірки, вибірки та вивантаження необхідної інформації для її подальшого аналізу, консультаційної підтримки з питань функціонування таких систем, а також інформації, документів та письмових пояснень з питань діяльності кредитної спілки.

Керівники та/або працівники кредитної спілки зобов'язані безоплатно надавати уповноваженим особам інформацію та/або копії документів, зокрема, що зберігаються в інформаційних системах такої кредитної спілки, у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Регулятора.

10. Уповноважені особи мають право одержувати від кредитної спілки інформацію, документи та їх копії, письмові пояснення з питань діяльності кредитної спілки, усні пояснення керівників та/або працівників, вилучати (виносити за межі кредитної спілки) письмові пояснення з питань діяльності кредитної спілки, а також виготовляти та вилучати (виносити за межі кредитної спілки) копії документів, у тому числі копії документів, що свідчать про порушення законодавства.

11. Не допускається надання Регулятором та/або уповноваженими особами матеріалів інспекційної перевірки третім особам у разі, якщо в матеріалах перевірки відсутні дані про факти порушення законодавства, крім випадків, визначених статтею 12 Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії".

Стаття 45. Використання Кредитного реєстру Національного банку України

1. Кредитна спілка подає до та отримує з Кредитного реєстру Національного банку України (далі – Кредитний реєстр) інформацію відповідно до цього Закону, Закону України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" та нормативно-правових актів Регулятора.

2. Кредитна спілка подає до Кредитного реєстру інформацію, що включає:

1) відомості, що ідентифікують боржника, а саме:

а) для фізичних осіб – прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), дата народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер / номер паспорта у формі картки (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера платника податків, повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті);

б) для юридичних осіб – повне найменування, ідентифікаційний код у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, місцезнаходження юридичної особи;

2) інформацію про умови кредитної операції та виконання зобов'язань за кредитною операцією:

а) вид кредиту або наданого фінансового зобов'язання;

б) номер кредитного договору;

в) дата укладення кредитного договору;

г) загальна сума кредиту або сума наданого фінансового зобов'язання відповідно до договору;

г) заборгованість за кредитною операцією;

д) кінцева дата погашення кредиту або дата завершення дії наданого фінансового зобов'язання відповідно до договору;

е) розмір простроченої заборгованості;

е) кількість днів прострочення;

ж) інформація про списання кредиту з балансу кредитної спілки;

3) інформацію про належність боржника до пов'язаних з кредитором осіб;

4) інформацію про забезпечення виконання зобов'язань за кредитною операцією, у тому числі порукою (дата укладення договору про забезпечення виконання зобов'язання, вид та сума забезпечення).

3. Регулятор у встановленому ним порядку надає кредитним спілкам доступ до інформації з Кредитного реєстру про кредитні операції боржника, загальна заборгованість якого за зобов'язаннями з кредитування дорівнює або перевищує поріг, методика встановлення якого визначається нормативно-правовими актами Регулятора, але не менше 10 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (або еквівалент цієї суми в іноземній валюті за офіційним курсом Регулятора, встановленим на перший робочий день місяця, наступного за звітним). Така інформація надається кредитній спілці лише стосовно боржників та/або їхніх пов'язаних осіб, якщо вони є членами та/або пов'язаними особами цієї кредитної спілки, та включає:

1) відомості, що ідентифікують боржника, а саме:

а) для фізичних осіб – прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), дата народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер / номер паспорта у формі картки (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера платника податків, повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті);

б) для юридичних осіб – повне найменування, ідентифікаційний код у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, місцезнаходження юридичної особи;

2) інформацію про умови кредитної операції та виконання зобов'язань за кредитною операцією:

а) вид кредиту або наданого фінансового зобов'язання;

б) номер кредитного договору;

в) дата укладення кредитного договору;

г) загальна сума кредиту або сума наданого фінансового зобов'язання відповідно до договору;

г) заборгованість за кредитною операцією;

д) вид валюти зобов'язання;

е) кінцева дата погашення кредиту або дата завершення дії наданого фінансового зобов'язання відповідно до договору;

е) розмір простроченої заборгованості;

ж) кількість днів прострочення;

- з) інформація про списання кредиту з балансу кредитодавця;
- и) коментар боржника щодо інформації, розміщеної стосовно нього у Кредитному реєстрі, з якою він не згоден (за наявності);
- 3) інформацію про належність боржника до пов'язаних з кредитором осіб;
- 4) інформацію про забезпечення виконання зобов'язань за кредитною операцією, у тому числі порукою (дата укладення договору про забезпечення виконання зобов'язання, вид та сума забезпечення).

4. Регулятор у встановленому ним порядку надає кредитним спілкам доступ до інформації з Кредитного реєстру про будь-які кредитні операції боржника, необхідної для виконання ними вимог Регулятора щодо управління кредитним ризиком. Така інформація надається кредитодавцю лише стосовно боржників та/або їхніх пов'язаних осіб, якщо вони є боржниками та/або пов'язаними особами цього кредитодавця, та включає відомості про:

- 1) загальну заборгованість боржника за всіма його кредитними операціями у фінансових установах;
- 2) наявність прострочення виконання зобов'язань хоча б за однією кредитною операцією;
- 3) максимальну кількість днів прострочення.

5. Кредитні спілки зобов'язані використовувати інформацію, отриману з Кредитного реєстру, з метою управління кредитним ризиком.

Стаття 46. Коригувальні заходи та заходи впливу

1. У разі виявлення у діяльності кредитної спілки ознак, що свідчать про потенційне порушення вимог законодавства та/або про загрозу функціонуванню кредитної спілки або її фінансовому стану, Регулятор має право застосувати до кредитної спілки коригувальні заходи. Перелік таких ознак встановлюється нормативно-правовими актами Регулятора.

Коригувальні заходи полягають у наданні Регулятором рекомендацій щодо вчинення дій або необхідності утримання від їх вчинення з метою уникнення виявлених ризиків у діяльності кредитної спілки.

У рішенні Регулятора про застосування коригувального заходу мають міститися обґрунтований строк виконання наданих рекомендацій, а також застереження, що їх невиконання у визначений строк є підставою для віднесення кредитної спілки до категорії з більшим ризиком з урахуванням ризик-орієнтованого підходу для цілей здійснення нагляду.

У разі виявлення під час здійснення нагляду однотипних недоліків у діяльності кредитних спілок чи порушень ними вимог закону або нормативно-правових актів Регулятора Регулятор має право видавати необмеженому колу кредитних спілок рекомендації, які оприлюднюються шляхом розміщення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Регулятора у встановленому його нормативно-правовими актами порядку.

2. Регулятор адекватно вчиненому порушенню або рівню загрози у разі порушення кредитними спілками вимог цього Закону і нормативно-правових актів Регулятора, вимог, рішень та/або розпоряджень Регулятора або здійснення кредитними спілками ризикової діяльності, що загрожує інтересам членів кредитної спілки чи інших кредиторів кредитної спілки, або застосування іноземними державами, міждержавними/ об'єднаннями чи міжнародними організаціями до кредитних спілок санкцій, що становлять загрозу інтересам членів кредитної спілки чи інших її кредиторів та/або стабільності фінансової системи, має право застосовувати такі заходи впливу:

1) письмове застереження про вчинення порушення кредитною спілкою чи про виявлення недоліків у діяльності кредитної спілки;

2) скликання органів управління кредитної спілки;

3) укладення письмової угоди з кредитною спілкою, відповідно до якої кредитна спілка чи визначена угодою особа зобов'язується сплатити визначене грошове зобов'язання та/або вжити заходів для усунення та/або недопущення в подальшій діяльності порушень, поліпшення фінансового стану кредитної спілки, підвищення ефективності функціонування та/або адекватності системи управління ризиками тощо. У разі невиконання або неналежного виконання кредитною спілкою умов письмової угоди Регулятор має право застосувати за виявлене порушення інші заходи впливу, передбачені цією частиною;

4) заборона розподілу прибутку чи розподілу капіталу в будь-якій формі;

5) встановлення підвищених нормативів під час розрахунку резерву під очікувані кредитні збитки за кредитними операціями;

6) обмеження, зупинення чи припинення окремих видів фінансових, посередницьких або інших послуг чи операцій, що надаються або здійснюються кредитною спілкою та/або її відокремленими підрозділами, або обмеження кола осіб, яким можуть надаватися такі послуги чи операції;

7) накладення штрафів на кредитну спілку у розмірі не більше як 0,1 відсотка суми активів кредитної спілки станом на останню звітну дату;

8) тимчасове, до усунення порушення, відсторонення посадової особи та/або керівників кредитної спілки від посади та/або виконання повноважень;

9) віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних;

10) звуження обсягу ліцензії;

11) анулювання ліцензії;

12) обмеження, зупинення чи припинення поширення недобросовісної реклами фінансових послуг або поширення інформації, що вводить в оману щодо діяльності кредитної спілки.

Заходи впливу за порушення кредитною спілкою вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення застосовуються Регулятором відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

3. Обрання адекватних заходів впливу, що застосовуються до кредитної спілки або іншої особи, яка може бути об'єктом нагляду Регулятора, здійснюється з урахуванням:

1) характеру допущених порушень, повторюваності та/або систематичності їх здійснення;

2) причин, що зумовили виникнення виявлених порушень;

3) особливостей виду діяльності на ринку фінансових послуг, характеру і обсягу послуг, що надаються кредитною спілкою;

4) загального фінансового стану кредитної спілки;

5) ступеня відповідальності кредитної спілки, рівня її співпраці з Регулятором;

6) оцінки можливих негативних наслідків для членів кредитної спілки, її клієнтів, інших кредиторів або для фінансової стабільності.

4. До кредитної спілки з урахуванням обмеження, встановленого пунктом 7 частини другої цієї статті, можуть бути застосовані штрафи у розмірі:

1) від 1 тисячі до 10 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян – за здійснення кредитною спілкою діяльності, для якої законом встановлені вимоги щодо одержання ліцензії та/або реєстрації, без відповідної ліцензії та/або реєстрації;

2) від 100 до 2 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян – за неподання, подання з порушенням строків, встановлених законодавством, або подання фінансової звітності, статистичних даних та звітів, інших ніж фінансова звітність, подання яких передбачено законодавством, що містять недостовірні відомості;

3) від 100 до 1 тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян – за ухилення від виконання або виконання з порушенням строків, встановлених законодавством, рішення Регулятора про усунення порушення щодо надання фінансових послуг.

5. Розрахунок суми штрафу у разі вчинення двох і більше видів порушень здійснюється шляхом поглинання меншого розміру штрафу більшим.

6. Регулятор може зменшити розмір штрафних санкцій або не накладати штраф у разі, якщо стягнення суми штрафу призведе до суттевого погіршення фінансового стану кредитної спілки або спричинить неспроможність кредитної спілки своєчасно виконувати зобов'язання перед своїми членами, або створить загрозу їхнім інтересам, або якщо порушення було усунуто до накладення штрафних санкцій.

7. Рішення Регулятора про застосування заходу впливу в обов'язковому порядку має містити:

- 1) відомості про встановлені обставини (факти);
- 2) кількісні, якісні оцінки та висновки Регулятора, в тому числі обґрунтування застосування відповідного заходу впливу на підставі встановлених обставин (фактів);
- 3) відомості про результати розгляду заперечень (пояснень) кредитної спілки або посадової особи кредитної спілки, яка стала об'єктом перевірки Регулятора, щодо якої прийнято рішення (за наявності).

8. Рішення Регулятора про застосування заходу впливу у письмовій формі надсилаються безпосередньо кредитній спілці.

9. Регулятор у разі розгляду питань щодо застосування заходів впливу або коригувальних заходів до кредитної спілки запрошує для надання пояснень голову правління (одноособовий виконавчий орган) або голову ради цієї кредитної спілки.

10. Особу, яку на підставі рішення Регулятора відсторонено від посади (виконання повноважень), може бути поновлено на посаді (відновлено виконання повноважень) лише на підставі рішення Регулятора або за рішенням суду.

11. Рішення Регулятора про застосування до кредитної спілки заходу впливу може бути оскаржено у судовому порядку відповідно до закону.

Стаття 47. Заходи раннього втручання

1. У разі порушення кредитною спілкою нормативів достатності капіталу першого рівня та/або регулятивного капіталу, вимог до буферів капіталу та/або зниження нормативу ліквідності нижче 120 відсотків мінімального рівня Регулятор має право застосувати такі заходи раннього втручання:

- 1) тимчасово збільшити частоту подання фінансової та інших видів звітності або вимагати надання додаткової інформації;

2) встановити обмеження на розподіл прибутку та інші види розподілу капіталу;

3) вимагати складання або оновлення плану відновлення діяльності кредитної спілки протягом 30 днів. У разі якщо припущення, покладені в основу складеного кредитною спілкою плану відновлення діяльності, суттєво відрізняються від поточних обставин, критерії таких суттєвих відхилень визначаються нормативно-правовими актами Регулятора;

4) вимагати коригування або перегляду плану діяльності кредитної спілки та/або виконання окремих заходів, визначених планом відновлення діяльності;

5) встановити підвищені вимоги до системи внутрішнього контролю кредитної спілки;

6) тимчасово, в тому числі до усунення виявлених порушень, заборонити залучати нові вклади (депозити) від членів кредитної спілки та/або здійснювати кредитування членів кредитної спілки, та/або видавати гарантії;

7) скликати загальні збори членів кредитної спілки безпосередньо або вимагати їх скликання органами управління кредитної спілки;

8) тимчасово відсторонити від виконання обов'язків окремих членів правління, головного ризик-менеджера, головного внутрішнього аудитора, головного комплаєнс-менеджера або відповідальних за виконання їхніх функцій осіб.

2. Дія положень цієї статті не поширюється на кредитні спілки, які провадять діяльність на підставі спрощеної ліцензії.

Стаття 48. Порядок застосування коригувальних заходів, заходів впливу та заходів раннього втручання

1. Заходи впливу, встановлені статтею 46 цього Закону, застосовуються Регулятором протягом шести місяців з дня виявлення порушення та не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення.

2. Рішення Регулятора про застосування до кредитної спілки заходу впливу у вигляді накладення штрафу набирає чинності з робочого дня, наступного за днем прийняття такого рішення. У разі якщо рішення Регулятора про застосування до кредитної спілки заходу впливу у вигляді накладення штрафу протягом одного місяця з дня набрання ним чинності не було виконано або не було оскаржено у судовому порядку, таке рішення визнається виконавчим документом, підлягає оформленню Регулятором відповідно до вимог Закону України "Про виконавче провадження" та передається до органів державної виконавчої служби або приватному виконавцю для примусового виконання згідно із законом.

Рішення Регулятора про застосування до кредитної спілки заходу впливу у вигляді накладення штрафу може бути оскаржено в судовому порядку відповідно до закону. У разі якщо зазначене рішення протягом одного місяця з дня набрання ним чинності було оскаржено в судовому порядку та адміністративним судом було відкрито провадження у справі про оскарження зазначеного рішення, таке рішення визнається виконавчим документом з дня набрання законної сили відповідним судовим рішенням, яким підтверджено законність і обґрунтованість рішення Регулятора, підлягає оформленню Регулятором відповідно до вимог Закону України "Про виконавче провадження" та передається до органів державної виконавчої служби або приватному виконавцю для примусового виконання згідно із законом.

3. Інформація про застосовані Регулятором до кредитних спілок заходи впливу за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення оприлюднюється шляхом розміщення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Регулятора у встановленому законом та нормативно-правовими актами Регулятора порядку.

4. Порядок застосування коригувальних заходів та заходів впливу, встановлених статтею 46 цього Закону, а також заходів раннього втручання, встановлених статтею 47 цього Закону, визначається нормативно-правовими актами Регулятора, чинними на день прийняття ним рішення про застосування відповідних коригувальних заходів та заходів впливу.

Стаття 49. План відновлення діяльності кредитної спілки

1. У разі порушення кредитною спілкою нормативів достатності капіталу першого рівня та/або регулятивного капіталу, вимог до буферів капіталу та/або зниження нормативу ліквідності нижче 120 відсотків мінімального рівня кредитна спілка протягом 30 днів з дня виявлення відповідних обставин зобов'язана скласти план відновлення діяльності та подати його на розгляд Регулятора.

2. У разі суттєвого погіршення фінансового стану кредитної спілки Регулятор може вимагати складення та подання такою кредитною спілкою плану відновлення діяльності протягом 10 робочих днів з дня направлення кредитній спілці відповідної вимоги.

3. План відновлення діяльності кредитної спілки має містити положення, що передбачають відновлення фінансового стану кредитної спілки та виконання нею пруденційних вимог, зокрема вимог до капіталу першого рівня, до регулятивного капіталу кредитної спілки, вимог до буферів капіталу та нормативів ліквідності протягом 180 днів з дати, коли встановлено порушення таких пруденційних вимог, визначених частиною першою цієї статті, або

з дати направлення кредитній спілці вимоги Регулятора щодо складення та подання плану відновлення діяльності відповідно до частини другої цієї статті.

4. Вимоги до форми складання та додаткові вимоги до змісту плану відновлення діяльності кредитної спілки встановлюються нормативно-правовими актами Регулятора.

5. Регулятор у порядку, визначеному його нормативно-правовими актами, затверджує або відхиляє план відновлення діяльності кредитної спілки протягом 10 робочих днів з дня отримання відповідного плану. У разі відхилення плану відновлення діяльності кредитної спілки Регулятор надає вмотивовані пояснення щодо підстави такого відхилення. Кредитна спілка зобов'язана внести зміни до плану відновлення діяльності та подати його до Регулятора протягом 10 робочих днів з дня отримання повідомлення Регулятора про відхилення плану відновлення діяльності, поданого на розгляд Регулятора.

6. Регулятор має право вимагати виконання окремих заходів, передбачених планом відновлення діяльності кредитної спілки, у разі суттєвого погіршення фінансового стану кредитної спілки.

У випадку, передбаченому абзацом першим цієї частини, виконання окремих заходів плану відновлення діяльності кредитної спілки спрямовано на запобігання порушенню кредитною спілкою пруденційних вимог.

7. Дія положень цієї статті не поширюється на кредитні спілки, які провадять свою діяльність на підставі спрощеної ліцензії.

Стаття 50. Віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних

1. Регулятор зобов'язаний прийняти рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних у разі наявності хоча б однієї з таких підстав:

1) зменшення нормативу достатності капіталу першого рівня або достатності регулятивного капіталу на 50 і більше відсотків мінімального рівня, встановленого нормативно-правовими актами Регулятора;

2) неможливість виконати вимоги до нормативів достатності капіталу першого рівня та/або регулятивного капіталу та ліквідності через 180 днів з дня виявлення порушення таких вимог. Регулятор має право віднести кредитну спілку до категорії неплатоспроможних у будь-який момент протягом 180 днів у разі часткового або повного невиконання плану відновлення діяльності;

3) неподання кредитною спілкою плану відновлення діяльності у випадку та строки, встановлені цим Законом.

2. Регулятор має право прийняти рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних у разі наявності хоча б однієї з таких підстав:

1) невиконання кредитною спілкою у встановлений договором або визначений законодавством строк своїх зобов'язань перед членами кредитної спілки та іншими кредиторами, строк виконання яких настав, протягом 30 і більше календарних днів з дня отримання вимоги щодо виконання таких зобов'язань через недостатність або відсутність коштів;

2) невиконання кредитною спілкою розпорядження, рішення Регулятора, у тому числі про застосування заходів впливу, та/або вимоги Регулятора щодо усунення порушень законодавства протягом визначеного Регулятором строку;

3) повторного відхилення Регулятором плану відновлення діяльності;

4) повторного порушення вимог до нормативів достатності капіталу першого рівня, регулятивного капіталу та ліквідності протягом 270 днів з дня усунення порушення таких вимог кредитною спілкою.

3. Регулятор одночасно з прийняттям рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних приймає рішення про анулювання ліцензії такої кредитної спілки.

4. Дія положень цієї статті не поширюється на кредитні спілки, які провадять діяльність на підставі спрощеної ліцензії.

Стаття 51. Запровадження тимчасової адміністрації у кредитній спілці

1. Регулятор має право запровадити тимчасову адміністрацію у кредитній спілці, щодо якої прийнято рішення про анулювання ліцензії з підстав, передбачених пунктами 4–14 частини першої статті 58 цього Закону.

2. Порядок призначення, здійснення та припинення тимчасової адміністрації, а також порядок прийняття рішення про дострокове припинення її повноважень встановлюються нормативно-правовими актами Регулятора з урахуванням вимог цього Закону.

3. Функцію тимчасової адміністрації може виконувати одна особа або група осіб. У разі представлення тимчасової адміністрації групою осіб керівник такої групи призначається з числа осіб, які входять до складу такої групи, який набуває всіх повноважень одноосібного тимчасового адміністратора.

4. Регулятор у рішенні про запровадження тимчасової адміністрації зазначає:

1) підставу запровадження тимчасової адміністрації;

- 2) завдання тимчасової адміністрації;
- 3) повноваження тимчасової адміністрації;
- 4) строк дії тимчасової адміністрації;
- 5) особу (групу осіб, у тому числі керівника такої групи), яка виконує функції тимчасової адміністрації (далі – тимчасовий адміністратор);
- 6) порядок оплати праці (виплати винагороди) тимчасового адміністратора;
- 7) інформацію про відсторонення органів управління кредитною спілкою від управління кредитною спілкою, у тому числі відомості про керівників кредитної спілки, які відсторонюються.

5. Завданням тимчасової адміністрації є організація збереження активів кредитної спілки, документів, інформації, інформаційних та інформаційно-комунікаційних систем, систем обліку та реєстрації, баз даних, а також інші завдання, визначені рішенням про призначення тимчасової адміністрації.

6. Тимчасовий адміністратор приступає до виконання своїх обов'язків негайно після прийняття Регулятором рішення про його призначення.

7. До тимчасової адміністрації передаються права відсторонених органів управління.

8. Рішення Регулятора про призначення тимчасової адміністрації є виконавчим документом.

9. Інформація про запровадження у кредитній спілці тимчасової адміністрації та відсторонення органів управління від управління кредитною спілкою розміщується на сторінці офіційного Інтернет-представництва Регулятора.

10. Тимчасова адміністрація припиняється на підставі рішення Регулятора про дострокове припинення повноважень тимчасової адміністрації або на підставі рішення господарського суду про призначення ліквідатора (арбітражного керуючого), прийнятого відповідно до Кодексу України з процедур банкрутства.

Стаття 52. Вимоги до тимчасового адміністратора

1. Тимчасовим адміністратором може бути:
  - 1) незалежний експерт (за договором);
  - 2) службовець Регулятора.
2. Кваліфікаційні вимоги до осіб, які можуть бути призначені для виконання функції тимчасового адміністратора, встановлюються нормативно-правовими актами Регулятора.

3. Тимчасовим адміністратором не може бути особа, яка:

1) є кредитором, пов'язаною особою або членом кредитної спілки, в якій призначено тимчасову адміністрацію;

2) має прострочені зобов'язання перед будь-якою фінансовою установою;

3) має конфлікт інтересів з кредитною спілкою, в якій призначено тимчасову адміністрацію.

Конфліктом інтересів є наявність у тимчасового адміністратора або його/її дружини/чоловіка, батька, матері, дітей, рідних братів і сестер особистих або ділових інтересів у кредитній спілці, в якій призначено тимчасову адміністрацію, зокрема щодо:

1) заборгованості перед кредитною спілкою, володіння будь-якими майновими правами щодо майна кредитної спілки, в якій призначено тимчасову адміністрацію;

2) володіння майном, яке конкурує з майном кредитної спілки;

3) перебування у трудових відносинах з кредитною спілкою протягом останніх п'яти років;

4) інших інтересів, що можуть зашкодити неупередженному виконанню обов'язків тимчасової адміністрації.

На тимчасового адміністратора поширюються обмеження, передбачені законодавством у сфері запобігання корупції.

4. Регулятор у визначеному його нормативно-правовими актами порядку зобов'язаний переконатися у відсутності в особи, яка призначається тимчасовим адміністратором, конфлікту інтересів. У разі виявлення у особи обставин, що становлять конфлікт інтересів, після запровадження тимчасової адміністрації Регулятор зобов'язаний негайно відсторонити тимчасового адміністратора від виконання обов'язків і призначити нового тимчасового адміністратора.

5. Регулятор має право достроково припинити повноваження тимчасового адміністратора в будь-який час протягом строку, на який його призначено, і призначити нового тимчасового адміністратора.

6. Невиконання або неналежне виконання тимчасовим адміністратором повноважень, передбачених цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора, що завдало збитків кредитній спілці чи її членам, є підставою для припинення виконання ним обов'язків тимчасового адміністратора.

7. Тимчасовий адміністратор не несе відповідальності за будь-які рішення, дії чи бездіяльність, якщо він діяв на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

8. У разі завдання тимчасовим адміністратором збитків кредитній спілці внаслідок його рішень, дій чи бездіяльності кредитна спілка чи її члени мають право звернутися з позовом до суду щодо відшкодування Регулятором таких збитків згідно із законодавством.

Стаття 53. Права та обов'язки тимчасового адміністратора

1. Тимчасовий адміністратор має право:

1) отримувати від кредитної спілки інформацію та доступ до документів, необхідних для виконання ним своїх повноважень;

2) від імені кредитної спілки залучати до роботи у процесі здійснення тимчасової адміністрації на підставі цивільно-правових або господарських договорів інших осіб, зокрема радників, аудиторів, юристів, оцінювачів, для виконання покладених на нього функцій. Такі договори можуть бути розірвані в односторонньому порядку у день повідомлення тимчасовим адміністратором іншої сторони договору про таке розірвання з наслідками, встановленими цивільним та/або господарським законодавством України;

3) здійснювати постійний контроль за проведенням кредитною спілкою будь-яких операцій;

4) від імені кредитної спілки запитувати та отримувати документи або їх копії від юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців, органів державної влади, органів місцевого самоврядування та фізичних осіб за їхньою згодою;

5) від імені кредитної спілки отримувати інформацію з державних реєстрів;

6) подавати до Регулятора заяву про дострокове припинення своїх повноважень;

7) здійснювати інші повноваження, передбачені цим Законом, нормативно-правовими актами Регулятора та рішенням Регулятора про призначення тимчасової адміністрації.

2. Тимчасовий адміністратор зобов'язаний:

1) дотримуватися вимог законодавства;

2) здійснювати заходи щодо захисту майна кредитної спілки;

3) звітувати, а також подавати до Регулятора відомості, документи та інформацію щодо діяльності тимчасового адміністратора у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Регулятора;

4) розкривати інформацію про фінансовий стан кредитної спілки та хід провадження тимчасової адміністрації у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Регулятора;

5) здійснювати заходи щодо забезпечення нерозголошення інформації з обмеженим доступом та захисту персональних даних відповідно до встановлених законодавством вимог;

6) надавати державному реєстратору в електронній формі через веб-портал електронних сервісів відомості, необхідні для ведення Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, у встановленому законодавством порядку;

7) вживати усіх заходів для запобігання виникненню конфлікту інтересів та невідкладно повідомляти Регулятора про виникнення конфлікту інтересів;

8) повідомляти органи Національної поліції України або органи прокуратури про виявлення у діяльності працівників фізичних осіб – підприємців, підприємств та організацій фактів порушення законодавства, що містять ознаки кримінального чи адміністративного правопорушення;

9) виконувати інші повноваження, передбачені законодавством.

3. Під час реалізації своїх прав та виконання обов'язків тимчасовий адміністратор зобов'язаний діяти в інтересах кредитної спілки добросовісно, розсудливо та з метою, з якою такі права та обов'язки покладено на тимчасового адміністратора.

4. Тимчасовому адміністратору забороняється розголошувати відомості, що стали йому відомі у зв'язку з його діяльністю, і використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

5. Контроль за діяльністю тимчасового адміністратора здійснюється Регулятором шляхом аналізу поданої ним звітності та інформації у порядку, встановленому нормативно-правовими актами Регулятора.

Стаття 54. Страхування тимчасового адміністратора

1. Тимчасовий адміністратор укладає із страховиком договір страхування відповідальності за шкоду, заподіяну внаслідок вчинення неумисних дій або помилки під час здійснення тимчасовим адміністратором повноважень, та договір страхування від нещасних випадків.

2. Договори страхування, передбачені частиною першою цієї статті, укладаються тимчасовим адміністратором протягом трьох робочих днів з дня прийняття Регулятором рішення про призначення тимчасової адміністрації.

3. Мінімальний розмір страхової суми за кожним укладеним договором страхування становить 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня календарного року, в якому укладається договір страхування.

4. Порядок та умови страхування тимчасового адміністратора встановлюються нормативно-правовими актами Регулятора.

5. Сплата страхових платежів за договорами страхування здійснюється за рахунок Регулятора.

Розділ IX. ВИХІД КРЕДИТНОЇ СПЛКИ З РИНКУ

Стаття 55. Способи виходу кредитної спілки з ринку

1. Вихід кредитної спілки з ринку (далі – вихід з ринку) – це припинення здійснення кредитною спілкою діяльності кредитної спілки у зв'язку з припиненням кредитної спілки як юридичної особи.

2. Вихід з ринку може здійснюватися за рішенням:

1) кредитної спілки (добровільний вихід з ринку);

2) суду внаслідок прийняття Регулятором рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та/або у разі аннулювання Регулятором ліцензії кредитної спілки (примусовий вихід з ринку).

3. Добровільний вихід з ринку може здійснюватися шляхом:

1) реорганізації кредитної спілки;

2) ліквідації кредитної спілки.

Добровільний вихід з ринку можливий, за умови що Регулятором не прийнято рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та/або про аннулювання ліцензії кредитної спілки.

4. Процедура добровільного виходу з ринку здійснюється у такому порядку:

1) затвердження радою кредитної спілки плану виходу з ринку;

2) отримання від Регулятора попереднього дозволу на вихід з ринку;

3) прийняття загальними зборами членів кредитної спілки рішення про реорганізацію (злиття або приєднання) або про ліквідацію кредитної спілки, затвердження плану виходу з ринку;

4) отримання дозволу Регулятора на вихід з ринку та затвердження Регулятором плану виходу з ринку;

5) виконання кредитною спілкою плану виходу з ринку;

6) аннулювання ліцензії кредитної спілки та виключення її з Реєстру.

5. Припинення кредитної спілки здійснюється відповідно до закону та нормативно-правових актів Регулятора.

6. Кредитна спілка вважається такою, що припинила свою діяльність, після внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Стаття 56. Реорганізація кредитної спілки за рішенням загальних зборів членів кредитної спілки

1. Реорганізація кредитної спілки за рішенням загальних зборів членів кредитної спілки (далі – реорганізація кредитної спілки) здійснюється в порядку, передбаченому законодавством про припинення юридичних осіб, з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

2. Реорганізація кредитної спілки здійснюється шляхом злиття з іншою кредитною спілкою або шляхом приєднання до іншої кредитної спілки.

Реорганізація кредитної спілки шляхом виділу, поділу або зміни організаційно-правової форми не допускається.

3. Реорганізація кредитної спілки може здійснюватися виключно за умови, що кредитні спілки, які беруть участь у реорганізації, створені на території адміністративно-територіальної одиниці, що передбачена відповідною територіальною ознакою членства відповідних кредитних спілок, та/або у населених пунктах, в яких зареєстровані юридичні особи, які є спільним місцем роботи, або заклади освіти, які є спільним місцем навчання та/або працевлаштування, членів кредитної спілки, об'єднаних відповідною ознакою членства.

4. Ознака членства кредитної спілки, до якої приєдналася інша кредитна спілка, доповнюється ознакою членства приєднаної кредитної спілки.

5. Реорганізація кредитної спілки здійснюється, за умови надання Регулятором попереднього дозволу на реорганізацію кредитної спілки та затвердження Регулятором плану реорганізації кредитної спілки.

6. Кредитні спілки, що беруть участь у реорганізації, укладають договір про реорганізацію у письмовій формі. У разі недотримання вимоги укладення договору про реорганізацію кредитної спілки у письмовій формі такий договір є нікчемним.

Договір про реорганізацію кредитної спілки має містити положення, що регулюють питання про:

- 1) персональний склад комісії з реорганізації;
- 2) призначення суб'єкта аудиторської діяльності;
- 3) строк проведення реорганізації;
- 4) склад ради та склад правління кредитної спілки після реорганізації;
- 5) умови передачі майна, прав та обов'язків кредитній спілці – правонаступнику та інші умови реорганізації кредитної спілки.

Права та обов'язки сторін за договором про реорганізацію кредитної спілки виникають з моменту затвердження такого договору на загальних

зборах членів кредитної спілки кожної з кредитних спілок, що реорганізуються.

Загальні збори членів кредитної спілки, що бере участь у реорганізації, мають право уповноважити раду кредитної спілки на затвердження змін до договору про реорганізацію кредитної спілки.

7. План реорганізації кредитної спілки має відповідати вимогам, встановленим нормативно-правовими актами Регулятора, містити порядок злиття кредитних спілок або приєднання кредитної спілки до кредитної спілки – правонаступника, основні умови злиття або приєднання, порядок передачі активів і зобов'язань та визначення їх вартості, порядок виконання зобов'язань за укладеними правочинами, а також інші положення, необхідні для здійснення реорганізації, з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

План реорганізації кредитної спілки розробляється радою кожної кредитної спілки, що бере участь у реорганізації, та затверджується загальними зборами членів кожної кредитної спілки, що бере участь у реорганізації.

Загальні збори членів кредитної спілки, що бере участь у реорганізації, мають право уповноважити раду кредитної спілки на затвердження плану реорганізації кредитної спілки, змін до такого плану.

Погоджений усіма кредитними спілками, що беруть участь у реорганізації, план реорганізації кредитної спілки разом з іншими документами, перелік яких визначений нормативно-правовим актом Регулятора, має бути поданий до Регулятора для отримання попереднього дозволу на реорганізацію кредитної спілки протягом одного місяця з дня його погодження.

8. Для отримання попереднього дозволу на реорганізацію кредитна спілка відповідно до вимог, у порядку та за формою, що встановлені нормативно-правовим актом Регулятора, подає до Регулятора заяву про надання їй попереднього дозволу на реорганізацію кредитної спілки та документи, що містять інформацію про:

- 1) договір про реорганізацію кредитної спілки;
- 2) призначення персонального складу комісії для проведення реорганізації;
- 3) призначення суб'єкта аудиторської діяльності;
- 4) строк проведення реорганізації;
- 5) склад ради та склад правління кредитної спілки після реорганізації;
- 6) іншу інформацію, передбачену нормативно-правовими актами Регулятора.

9. Регулятор надає попередній дозвіл на реорганізацію кредитної спілки або відмовляє у наданні такого дозволу протягом одного місяця з дня отримання плану реорганізації кредитної спілки та повного пакета документів, перелік яких визначений нормативно-правовим актом Регулятора. У випадках, визначених нормативно-правовими актами Регулятора, строк надання попереднього дозволу на реорганізацію кредитної спілки може бути зменшений.

10. Регулятор має право відмовити у наданні попереднього дозволу на реорганізацію кредитної спілки виключно у разі, якщо:

- 1) план реорганізації та/або подані документи не відповідають вимогам закону та/або нормативно-правових актів Регулятора;
- 2) подано неповний пакет документів;
- 3) план реорганізації та/або подані документи містять недостовірну інформацію;
- 4) існують обґрунтовані підстави вважати, що реорганізація загрожує законним інтересам членів кредитних спілок, що реорганізуються, та іншим їхнім кредиторам і кредитна спілка, створена у результаті реорганізації, та/або кредитна спілка, що не припиняється як юридична особа у результаті приєднання до неї, не відповідатимуть визначенім цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора вимогам;
- 5) існують обґрунтовані підстави для віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та/або аннулювання ліцензії кредитної спілки;
- 6) Регулятором прийнято рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та/або про аннулювання ліцензії кредитної спілки.

11. У разі звернення кредитної спілки за отриманням попереднього дозволу на реорганізацію Регулятор має право:

- 1) у будь-який час з дня отримання такого звернення та на будь-якому етапі процедури виходу з ринку до завершення такої процедури призначити позапланову виїзну інспекційну перевірку кредитної спілки та/або вимагати проведення аудиторської перевірки за рахунок кредитної спілки;
- 2) зазначити у рішенні про надання попереднього дозволу на реорганізацію кредитної спілки обмеження щодо діяльності кредитної спілки протягом здійснення процедури виходу з ринку.

12. Надання Регулятором попереднього дозволу на реорганізацію кредитної спілки є підставою для скликання загальних зборів членів кожної кредитної спілки, що бере участь у реорганізації, або ради кредитної спілки, якщо такі повноваження були делеговані їй загальними зборами членів кредитної спілки, з метою прийняття рішення про реорганізацію, затвердження плану реорганізації та вирішення інших необхідних питань щодо проведення реорганізації кредитної спілки.

13. Загальні збори членів кредитної спілки або рада кредитної спілки, якщо такі повноваження були делеговані їй загальними зборами членів кредитної спілки, що бере участь у реорганізації, має право прийняти рішення, передбачені частиною дванадцятою цієї статті, протягом двох місяців з дня надання Регулятором попереднього дозволу на реорганізацію кредитної спілки.

Рішення, передбачені частиною дванадцятою цієї статті, прийняті до дня одержання попереднього дозволу Регулятора на реорганізацію кредитної спілки або після спливу строку, визначеного абзацом першим цієї частини, є нікчемними.

Кредитна спілка не має права змінювати план реорганізації кредитної спілки, щодо якого отримано попередній дозвіл Регулятора на реорганізацію.

14. Кредитна спілка зобов'язана протягом трьох робочих днів з дня прийняття уповноваженим органом кредитної спілки рішення про затвердження плану реорганізації кредитної спілки подати до Регулятора у встановленому його нормативно-правовим актом порядку документи для отримання дозволу на реорганізацію кредитної спілки та затвердження плану її реорганізації.

15. Регулятор приймає рішення про надання дозволу на реорганізацію кредитної спілки та затвердження плану реорганізації кредитної спілки або про відмову в наданні такого дозволу та затверджені плану реорганізації кредитної спілки протягом 10 робочих днів з дня отримання повного пакета документів, перелік яких визначений нормативно-правовими актами Регулятора.

16. Регулятор має право відмовити у наданні дозволу на реорганізацію та затверджені плану реорганізації кредитної спілки виключно у разі:

1) якщо подані документи містять розбіжності з планом реорганізації, щодо якого Регулятором надано попередній дозвіл на реорганізацію;

2) якщо подані документи не відповідають вимогам законодавства та/або нормативно-правових актів Регулятора;

3) подання неповного пакета документів;

4) якщо подані документи містять недостовірну інформацію;

5) наявності обґрунтованих підстав вважати, що реорганізація кредитної спілки загрожує законним інтересам членів кредитних спілок, що реорганізуються, та іншим їхнім кредиторам і кредитна спілка, створена у результаті реорганізації, та/або кредитна спілка, що не припиняється як юридична особа у результаті приєднання до неї, не відповідатимуть визначеним цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора вимогам;

6) наявності обґрунтованих підстав для віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та/або аннулювання ліцензії кредитної спілки;

7) прийняття Регулятором рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та/або про анулювання ліцензії кредитної спілки.

17. Кредитна спілка має право звернутися до Регулятора із заявою про внесення змін до плану реорганізації кредитної спілки у разі наявності обґрунтованих підстав, що перешкоджають виконанню раніше затвердженого плану реорганізації кредитної спілки.

Регулятор має право погодити зміни до плану реорганізації кредитної спілки, якщо вважатиме підстави, наведені кредитною спілкою, достатньо обґрунтованими. Сроки та порядок погодження змін до плану реорганізації кредитної спілки визначаються нормативно-правовим актом Регулятора.

18. Кредитна спілка зобов'язана:

1) дотримуватися вимог законодавства та обмежень, визначених у дозволі Регулятора на реорганізацію кредитної спілки;

2) надавати на письмову вимогу Регулятора копії документів, інформацію та письмові пояснення з питань, що стосуються процедури реорганізації кредитної спілки, у визначені такою вимогою строки.

19. Якщо у разі реорганізації кредитної спілки її правонаступник має намір здійснювати вид діяльності з надання фінансових послуг, на здійснення якого кредитна спілка, що припинилася, мала ліцензію, такий правонаступник має право для забезпечення завершення організаційних заходів, пов'язаних з отриманням нової ліцензії на здійснення такого виду діяльності, провадити у строк, що не перевищує шість місяців, відповідний вид діяльності на підставі ліцензії кредитної спілки, що припинилася. Після закінчення такого строку кредитна спілка – правонаступник зобов'язана отримати нову ліцензію на здійснення окремого виду діяльності з надання фінансових послуг, а раніше видана ліцензія підлягає анулюванню.

20. Кредитори кредитної спілки, що припиняється в результаті реорганізації, не мають права вимагати від неї припинення або дострокового виконання зобов'язань, або забезпечення виконання зобов'язань з дня прийняття загальними зборами такої кредитної спілки рішення про реорганізацію.

21. Кредитна спілка зобов'язана протягом семи робочих днів з дня затвердження передавального акта повідомити Регулятора про завершення процедури її реорганізації шляхом подання заяви про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру, до якої додаються передавальний акт, звіт суб'єкта аудиторської діяльності за результатами надання аудиторських послуг, що підтверджує достовірність та повноту передавального акта, та документи, що підтверджують належне виконання нею плану реорганізації кредитної спілки, перелік яких визначений нормативно-правовими актами Регулятора.

22. Регулятор протягом 30 днів з дня отримання від кредитної спілки заяви про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру, а також доданих до неї документів приймає одне з таких рішень:

- 1) про анулювання ліцензії кредитної спілки та виключення з Реєстру;
- 2) про залишення заяви про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру без розгляду.

23. Підставою для прийняття Регулятором рішення, передбаченого пунктом 2 частини двадцять другої цієї статті, може бути:

- 1) неподання кредитною спілкою документів, що підтверджують належне виконання нею плану реорганізації кредитної спілки;
- 2) оформлення кредитною спілкою документів, що підтверджують виконання нею плану реорганізації кредитної спілки, з порушенням вимог законодавства;
- 3) прийняття Регулятором до подання заяви про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та/або про анулювання ліцензії кредитної спілки.

24. У разі прийняття Регулятором рішення про залишення заяви про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру без розгляду з підстав, передбачених пунктами 1 та/або 2 частини двадцять третьої цієї статті, кредитна спілка має право повторно подати до Регулятора заяву про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру та додані до неї документи відповідно до частини двадцять першої цієї статті (за умови усунення причин, що стали підставою для прийняття Регулятором рішення про залишення такої заяви без розгляду) протягом одного місяця з дня прийняття Регулятором рішення про залишення раніше поданої заяви про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру без розгляду.

Стаття 57. Ліквідація кредитної спілки за рішенням загальних зборів членів кредитної спілки

1. Ліквідація кредитної спілки за рішенням загальних зборів членів кредитної спілки (далі в цій статті – ліквідація кредитної спілки) здійснюється в порядку, передбаченому законодавством про ліквідацію юридичних осіб, з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

2. Виконання функцій ліквідаційної комісії може бути покладено на раду кредитної спілки.

3. Ліквідація кредитної спілки здійснюється, за умови надання Регулятором попереднього дозволу на ліквідацію кредитної спілки та затвердження Регулятором плану ліквідації кредитної спілки.

4. План ліквідації кредитної спілки має відповідати вимогам, встановленим нормативно-правовими актами Регулятора, містити порядок та основні умови ліквідації кредитної спілки, порядок виконання зобов'язань за укладеними правочинами, а також інші положення, необхідні для здійснення ліквідації, з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

План ліквідації кредитної спілки розробляється радою кредитної спілки та затверджується загальними зборами членів такої кредитної спілки.

Загальні збори членів кредитної спілки мають право уповноважити раду кредитної спілки на затвердження плану (змін до плану) ліквідації кредитної спілки.

План ліквідації кредитної спілки разом з іншими документами, перелік яких визначений нормативно-правовим актом Регулятора, протягом одного місяця з дня його затвердження радою кредитної спілки подається до Регулятора для отримання попереднього дозволу на ліквідацію кредитної спілки.

5. Для отримання попереднього дозволу на ліквідацію кредитна спілка відповідно до вимог, у порядку та за формою, що встановлені нормативно-правовим актом Регулятора, подає до Регулятора заяву про надання їй попереднього дозволу на ліквідацію та документи, що містять інформацію про:

- 1) рішення загальних зборів членів кредитної спілки про ліквідацію кредитної спілки;
- 2) призначення персонального складу ліквідаційної комісії;
- 3) план ліквідації кредитної спілки;
- 4) іншу інформацію, передбачену нормативно-правовими актами Регулятора.

6. Регулятор надає попередній дозвіл на ліквідацію кредитної спілки або відмовляє у наданні такого дозволу протягом одного місяця з дня отримання плану ліквідації кредитної спілки та повного пакета документів. У випадках, визначених нормативно-правовими актами Регулятора, строк надання Регулятором попереднього дозволу на ліквідацію кредитної спілки може бути зменшений.

7. Регулятор має право відмовити у наданні попереднього дозволу на ліквідацію кредитної спілки виключно у разі, якщо:

- 1) план ліквідації та/або подані документи не відповідають вимогам закону та/або нормативно-правових актів Регулятора;
- 2) подано неповний пакет документів;
- 3) план ліквідації та/або подані документи містять недостовірну інформацію;

4) існують обґрунтовані підстави для віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та/або анулювання ліцензії кредитної спілки;

5) Регулятором прийнято рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та/або про анулювання ліцензії кредитної спілки.

8. У разі звернення кредитної спілки за отриманням попереднього дозволу на ліквідацію Регулятор має право:

1) у будь-який час з дня отримання такого звернення та на будь-якому етапі процедури виходу з ринку до завершення такої процедури призначити позапланову виїзну інспекційну перевірку кредитної спілки та/або вимагати проведення аудиторської перевірки за рахунок коштів кредитної спілки;

2) зазначити у рішенні про надання попереднього дозволу на ліквідацію кредитної спілки обмеження щодо діяльності кредитної спілки протягом здійснення процедури виходу з ринку.

9. Надання Регулятором попереднього дозволу на ліквідацію кредитної спілки є підставою для скликання загальних зборів членів кредитної спілки або ради кредитної спілки, якщо такі повноваження були делеговані їй загальними зборами членів кредитної спілки, з метою прийняття рішень про затвердження плану ліквідації та вирішення інших питань, необхідних для проведення ліквідації кредитної спілки.

10. Уповноважений орган кредитної спілки має право прийняти рішення, передбачені частиною дев'ятою цієї статті, протягом двох місяців з дня надання Регулятором попереднього дозволу на ліквідацію кредитної спілки.

Рішення, передбачені частиною дев'ятою цієї статті, прийняті до дня одержання попереднього дозволу Регулятора на ліквідацію або після спливу строку, визначеного абзацом першим цієї частини, є нікчемними.

Кредитна спілка не має права змінювати план ліквідації кредитної спілки, щодо якого отримано попередній дозвіл Регулятора на ліквідацію.

11. Кредитна спілка зобов'язана протягом трьох робочих днів з дня прийняття уповноваженим органом кредитної спілки рішення про затвердження плану ліквідації кредитної спілки подати до Регулятора у встановленому його нормативно-правовим актом порядку документи для отримання дозволу на ліквідацію кредитної спілки та затвердження плану її ліквідації.

12. Регулятор приймає рішення про надання дозволу на ліквідацію кредитної спілки та затвердження плану її ліквідації або про відмову в наданні такого дозволу та затверджені плану її ліквідації протягом 10 робочих днів з дня отримання від кредитної спілки повного пакета документів, перелік яких визначений нормативно-правовими актами Регулятора.

13. Регулятор має право відмовити у наданні дозволу на ліквідацію кредитної спілки та затвердженій плану її ліквідації виключно у разі:

- 1) якщо подані документи містять розбіжності з планом ліквідації кредитної спілки, щодо якого Регулятором надано попередній дозвіл;
- 2) якщо подані документи не відповідають вимогам законодавства та/або нормативно-правових актів Регулятора;
- 3) подання неповного пакета документів;
- 4) якщо подані документи містять недостовірну інформацію;
- 5) наявності обґрунтованих підстав для віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та/або анулювання ліцензії кредитної спілки;
- 6) прийняття Регулятором рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та/або про анулювання ліцензії кредитної спілки.

14. Кредитна спілка має право звернутися до Регулятора із заявою про внесення змін до плану ліквідації у разі наявності обґрунтованих підстав, що перешкоджають виконанню раніше затвердженого Регулятором плану ліквідації кредитної спілки.

Регулятор має право погодити зміни до плану ліквідації кредитної спілки, якщо вважатиме підстави, наведені кредитною спілкою, достатньо обґрунтованими. Сроки та порядок погодження змін до плану ліквідації кредитної спілки визначаються нормативно-правовим актом Регулятора.

15. Кредитна спілка зобов'язана:

- 1) дотримуватися вимог законодавства та обмежень, визначених у дозволі Регулятора на ліквідацію кредитної спілки;
- 2) надавати на письмову вимогу Регулятора копії документів, інформацію та письмові пояснення з питань, що стосуються процедури ліквідації кредитної спілки, у визначені такою вимогою строки.

16. Кредитна спілка зобов'язана протягом семи робочих днів з дня затвердження ліквідаційного балансу повідомити Регулятора про завершення процедури ліквідації кредитної спілки шляхом подання заяви про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру, до якої додаються ліквідаційний баланс, звіт суб'єкта аудиторської діяльності за результатами надання аудиторських послуг, що підтверджує достовірність та повноту ліквідаційного балансу, та інші документи, що підтверджують належне виконання нею плану ліквідації кредитної спілки, перелік яких визначений нормативно-правовими актами Регулятора.

17. Регулятор протягом 30 днів з дня отримання від кредитної спілки заяви про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру, а також доданих до неї документів приймає одне з таких рішень:

- 1) про анулювання ліцензії кредитної спілки та виключення з Реєстру;

2) про залишення заяви про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру без розгляду.

18. Підставою для прийняття Регулятором рішення, передбаченого пунктом 2 частини сімнадцятої цієї статті, може бути:

1) неподання кредитною спілкою документів, що підтверджують належне виконання нею плану ліквідації кредитної спілки;

2) оформлення кредитною спілкою документів, що підтверджують виконання нею плану ліквідації кредитної спілки, з порушенням вимог законодавства;

3) прийняття Регулятором до подання заяви про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та/або про анулювання ліцензії кредитної спілки.

19. У разі прийняття Регулятором рішення про залишення заяви про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру без розгляду з підстав, передбачених пунктами 1 та/або 2 частини вісімнадцятої цієї статті, кредитна спілка має право повторно подати до Регулятора заяву про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру та додані до неї документи відповідно до вимог цього Закону (за умови усунення причин, що стали підставою для прийняття Регулятором рішення про залишення такої заяви без розгляду) протягом одного місяця з дня прийняття Регулятором рішення про залишення раніше поданої заяви про анулювання ліцензії та виключення з Реєстру без розгляду.

Стаття 58. Анулювання Регулятором ліцензії кредитної спілки

1. Регулятор має право прийняти рішення про анулювання ліцензії кредитної спілки за наявності хоча б однієї з таких підстав:

1) надання кредитній спілці дозволу на ліквідацію за рішенням загальних зборів членів такої кредитної спілки відповідно до статті 57 цього Закону;

2) надання кредитній спілці дозволу на реорганізацію за рішенням загальних зборів членів такої кредитної спілки відповідно до статті 56 цього Закону, якщо така кредитна спілка припиняється у результаті реорганізації (крім випадку, передбаченого частиною дев'ятнадцятою статті 56 цього Закону);

3) наявність у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань відомостей про припинення юридичної особи;

4) прийняття Регулятором рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних;

5) наявність у документах, поданих кредитною спілкою для видачі ліцензії, недостовірної інформації;

6) невиконання кредитною спілкою розпорядження, рішення Регулятора про усунення виявлених порушень вимог, встановлених цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора, що регулюють умови ліцензування діяльності з надання фінансових послуг;

7) повторного порушення кредитною спілкою вимог, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора, що регулюють умови ліцензування діяльності з надання фінансових послуг. Повторним вважається порушення, вчинене протягом двох років з дня прийняття Регулятором рішення про застосування заходу впливу за порушення кредитною спілкою вимог, що регулюють умови ліцензування з надання фінансових послуг, щодо яких було застосовано такий захід впливу;

8) кредитною спілкою не розпочато здійснення діяльності з надання фінансових послуг протягом шести місяців з дня отримання ліцензії;

9) кредитною спілкою не провадиться діяльність з надання фінансових послуг протягом шести місяців поспіль;

10) виявлено факт порушення кредитною спілкою законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення після застосування Регулятором до кредитної спілки не менше двох заходів впливу за порушення законодавства у зазначеній сфері протягом двох років;

11) відмова кредитної спілки у проведенні перевірки Регулятором, зокрема недопущення уповноважених осіб Регулятора до здійснення перевірки, ненадання документів, інформації щодо предмета перевірки, відмова в доступі до приміщень, об'єктів, що використовуються під час надання фінансових послуг;

12) виявлення двох і більше порушень вимог нормативно-правових актів Регулятора щодо забезпечення реалізації і моніторингу ефективності застосованих Радою національної безпеки і оборони України відповідно до Закону України "Про санкції" спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій);

13) невиконання кредитною спілкою умов письмової угоди, укладеної відповідно до пункту 3 частини другої статті 46 цього Закону;

14) встановлення у результаті проведення перевірки факту відсутності кредитної спілки за її місцезнаходженням, зазначеним у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

2. Порядок анулювання ліцензії кредитної спілки визначається нормативно-правовими актами Регулятора.

Регулятор не пізніше дня, наступного за днем прийняття рішення про анулювання ліцензії кредитної спілки:

1) повідомляє кредитну спілку про таке рішення у письмовій формі (у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України "Про електронні документи та електронний документообіг");

2) оприлюднює повний текст рішення з обґрунтуванням його прийняття на сторінці офіційного Інтернет-представництва Регулятора з урахуванням вимог Закону України "Про захист персональних даних" та надає для опублікування в газеті "Голос України" або "Урядовий кур'єр" інформацію про оприлюднення повного тексту рішення. З дня оприлюднення повного тексту рішення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Регулятора кредитна спілка, рада кредитної спілки, члени кредитної спілки та інші кредитори та контрагенти кредитної спілки вважаються повідомленими про прийняте Регулятором рішення про анулювання ліцензії кредитної спілки.

3. З дня прийняття Регулятором рішення про анулювання ліцензії кредитної спілки з підстав, визначених пунктами 4–14 частини першої цієї статті:

1) зупиняється виконання кредитною спілкою грошових зобов'язань, строк виконання яких настав до дня прийняття рішення про анулювання ліцензії, та припиняється здійснення заходів, спрямованих на забезпечення виконання таких зобов'язань, застосованих до дня прийняття рішення про анулювання ліцензії,крім зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів);

2) кредитна спілка не має права нараховувати та виплачувати відсотки за вкладами (депозитами), дохід на додаткові пайові внески, спрямовувати прибуток на виплату доходу на пайові внески членів кредитної спілки або на збільшення пайових внесків членів кредитної спілки, приймати рішення про повернення пайових внесків членам кредитної спілки.

4. Правочини, вчинені кредитною спілкою після прийняття Регулятором рішення про анулювання ліцензії кредитної спілки або протягом одного року, що передував прийняттю такого рішення, якщо вони завдали збитків кредитній спілці або кредиторам, можуть бути визнані недійсними судом з таких підстав:

1) кредитна спілка виконала майнові зобов'язання раніше за встановлений термін або до початку строку виконання зобов'язання, внаслідок чого вона стала неплатоспроможною або виконання її грошових зобов'язань перед іншими кредиторами повністю або частково стало неможливим;

2) кредитна спілка до прийняття рішення про анулювання ліцензії взяла на себе зобов'язання, внаслідок чого вона стала неплатоспроможною або виконання її грошових зобов'язань перед іншими кредиторами повністю або частково стало неможливим;

3) кредитна спілка здійснила відчуження або придбання майна за цінами, відповідно нижчими або вищими за ринкові, за умови що в момент прийняття зобов'язання або внаслідок його виконання майна кредитної спілки було (стало) недостатньо для задоволення вимог кредиторів;

4) кредитна спілка оплатила кредитору або прийняла майно в рахунок виконання грошових вимог у день, коли сума вимог кредиторів до кредитної спілки перевищувала вартість майна;

5) кредитна спілка взяла на себе зобов'язання щодо забезпечення виконання грошових вимог, внаслідок чого вона стала неплатоспроможною або виконання її грошових зобов'язань перед іншими кредиторами повністю або частково стало неможливим.

5. Правочини, вчинені кредитною спілкою протягом одного року, що передував прийняттю Регулятором рішення про аннулювання ліцензії кредитної спілки, можуть бути визнані недійсними судом у межах ліквідаційної процедури за заявою Регулятора або ліквідатора також з таких підстав:

1) кредитна спілка безоплатно здійснила відчуження майна, взяла на себе зобов'язання без відповідних майнових дій іншої сторони, відмовилася від власних майнових вимог;

2) кредитна спілка уклала правочин (у тому числі договір) з пов'язаною особою, якщо такий правочин не відповідає вимогам законодавства;

3) кредитна спілка уклала договір дарування.

6. У разі визнання недійсними правочинів кредитної спілки з підстав, передбачених частиною четвертою або п'ятою цієї статті, кредитор зобов'язаний повернути до складу ліквідаційної маси майно, яке він отримав від кредитної спілки, а в разі неможливості повернути майно в натурі – відшкодувати його вартість грошовими коштами за ринковими цінами, що існували на момент вчинення правочину.

7. У разі прийняття рішення про аннулювання ліцензії кредитної спілки з підстав, передбачених пунктами 4–7, 10–14 частини першої цієї статті, Регулятор має право:

1) прийняти рішення про заборону кредитній спілці вчиняти будь-які операції або здійснювати будь-яку діяльність;

2) звернутися до банків, інших установ (у тому числі фінансових установ), державних реєстраторів щодо заборони проведення будь-яких операцій з майном кредитної спілки.

Стаття 59. Ліквідація кредитної спілки за рішенням суду

1. Ліквідація кредитної спілки у разі прийняття Регулятором рішення про аннулювання ліцензії кредитної спілки з підстав, не пов'язаних

з платоспроможністю кредитної спілки, здійснюється відповідно до Цивільного кодексу України.

Прийняття Регулятором рішення про аннулювання ліцензії кредитної спілки з підстав, визначених пунктами 5–14 частини першої статті 58 цього Закону, є підставою для звернення Регулятора до господарського суду з позовом про ліквідацію кредитної спілки.

2. Ліквідація кредитної спілки у разі прийняття Регулятором рішень про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та про аннулювання ліцензії кредитної спілки здійснюється відповідно до Кодексу України з процедур банкрутства.

Прийняття Регулятором рішень про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та про аннулювання ліцензії кредитної спілки з підстави, визначенею пунктом 4 частини першої статті 58 цього Закону, є підставою для звернення Регулятора до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство кредитної спілки.

3. Регулятор, за умови відсутності у кредитної спілки зобов'язань за договорами про надання фінансових послуг, звертається до господарського суду з позовом про ліквідацію кредитної спілки відповідно до пункту 3 частини першої статті 110 Цивільного кодексу України протягом одного місяця з дня прийняття Регулятором рішення про аннулювання ліцензії кредитної спілки з підстав, передбачених пунктами 5–14 частини першої статті 58 цього Закону.

4. У разі наявності у кредитної спілки зобов'язань за договорами про надання фінансових послуг Регулятор:

1) одночасно з прийняттям рішення про аннулювання ліцензії кредитної спілки з підстав, визначених пунктами 5–14 частини першої статті 58 цього Закону, призначає тимчасового адміністратора;

2) протягом одного місяця з дня прийняття Регулятором рішення про аннулювання ліцензії кредитної спілки з підстав, визначених пунктами 5–14 частини першої статті 58 цього Закону, звертається до господарського суду з позовом про ліквідацію кредитної спілки відповідно до пункту 3 частини першої статті 110 Цивільного кодексу України та з клопотанням про призначення ліквідатора кредитної спілки з числа арбітражних керуючих у справі про банкрутство фінансових установ.

5. Повноваження тимчасового адміністратора припиняються з моменту призначення господарським судом ліквідатора кредитної спілки.

6. Порядок встановлення факту відсутності або наявності у кредитної спілки зобов'язань за договорами про надання фінансових послуг визначається нормативно-правовими актами Регулятора.

7. Регулятор звертається до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство відповідно до Кодексу України з процедур банкрутства протягом одного місяця з дня прийняття Регулятором

рішень про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та про анулювання ліцензії такої кредитної спілки відповідно до пункту 4 частини першої статті 58 цього Закону.

8. Розпочата процедура ліквідації кредитної спілки не може бути зупинена (припинена), у тому числі в разі визнання протиправними (незаконними) та скасування індивідуальних актів Регулятора, що були підставою для початку такої процедури.

9. Процедура ліквідації кредитної спілки вважається завершеною, а кредитна спілка як юридична особа – ліквідована з дня внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Регулятор вносить до Реєстру запис про ліквідацію кредитної спілки на підставі отриманого від господарського суду затвердженого ним звіту ліквідатора та ліквідаційного балансу.

Стаття 60. Черговість задоволення вимог кредиторів у разі ліквідації кредитної спілки

1. У разі ліквідації кредитної спілки вимоги її кредиторів задовольняються у такій черговості:

- 1) вимоги щодо відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок каліцтва, іншого ушкодження здоров'я або смерті;
- 2) вимоги працівників кредитної спілки, пов'язані з трудовими відносинами, що виникли до прийняття рішення про анулювання (відклікання) ліцензії, та вимоги членів комісії з припинення, пов'язані з трудовими відносинами;
- 3) вимоги за договорами вкладу (депозиту);
- 4) вимоги щодо сплати податків, зборів (обов'язкових платежів);
- 5) інші вимоги, крім вимог, визначених пунктами 6 і 7 цієї частини;
- 6) вимоги за субординованим боргом;
- 7) вимоги членів кредитної спілки щодо повернення їхніх пайових внесків.

Кошти, що залишилися після задоволення вимог кредиторів, підлягають поверненню членам кредитної спілки пропорційно до розміру їхніх пайових внесків.

2. Вимоги за однією чергою задовольняються пропорційно до суми вимог, що належать кожному кредитору за такою чергою.

Розділ X. ОБ'ЄДНАНА КРЕДИТНА СПІЛКА

Стаття 61. Правовий статус об'єднаної кредитної спілки

1. Об'єднана кредитна спілка – це кредитна спілка, заснована іншими кредитними спілками на кооперативних засадах з метою сприяння фінансовій стійкості таких кредитних спілок, здійснення діяльності відповідно до статті 4 цього Закону, а також іншої діяльності, передбаченої цим розділом, та яка отримала ліцензію на здійснення діяльності кредитної спілки у порядку, передбаченому цим Законом.

Найменування об'єднаної кредитної спілки має містити слова "Об'єднана кредитна спілка".

2. Об'єднана кредитна спілка здійснює господарську діяльність без мети одержання прибутку (некомерційну господарську діяльність).

3. Об'єднана кредитна спілка має право надавати фінансові послуги із залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, та надання коштів та банківських металів у кредит лише кредитним спілкам, які є її членами.

Об'єднана кредитна спілка має право надавати окремі види фінансових платіжних послуг членам кредитних спілок, які є членами об'єднаної кредитної спілки.

4. Об'єднана кредитна спілка також має право:

1) забезпечувати роботу системи з підтримки ліквідності членів об'єднаної кредитної спілки з урахуванням вимог, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора;

2) бути учасником системи електронних платежів Національного банку України, за умови виконання вимог, встановлених законом та нормативно-правовими актами Регулятора;

3) створити фонд стабілізації та здійснювати підтримку фінансової стійкості членів об'єднаної кредитної спілки з урахуванням вимог, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора;

4) представляти інтереси кредитних спілок з питань їх реєстрації та ліцензування, за умови прийняття відповідного рішення установчими (загальними) зборами кредитної спілки;

5) надавати кредитним спілкам, у тому числі кредитним спілкам, що не є членами об'єднаної кредитної спілки, послуги із здійснення за договором аутсорсингу ключових функцій, окремих завдань та процесів у межах здійснення таких функцій відповідно до статті 29 цього Закону.

Вимоги щодо здійснення об'єднаною кредитною спілкою функцій, зазначених у цій частині, встановлюються законом та нормативно-правовими актами Регулятора.

5. Дія положень цього Закону поширюється на створення та діяльність об'єднаної кредитної спілки з урахуванням особливостей, встановлених цим розділом.

6. Створення кредитними спілками об'єднаної кредитної спілки та її діяльність не розглядаються як існування фінансової групи та не підлягають консолідованому нагляду з боку Регулятора.

Стаття 62. Членство в об'єднаній кредитній спілці

1. Мінімальна кількість засновників об'єднаної кредитної спілки становить не менше 20 кредитних спілок.

Членом об'єднаної кредитної спілки має право стати кредитна спілка, що відповідає вимогам, установленим статутом об'єднаної кредитної спілки.

2. Участь кредитних спілок, які провадять діяльність на підставі стандартної ліцензії, в об'єднаній кредитній спілці є обов'язковою.

3. Кредитна спілка може бути членом лише однієї об'єднаної кредитної спілки.

4. Члени об'єднаної кредитної спілки мають право зберігати кошти в об'єднаній кредитній спілці, членом якої вони є, у тому числі шляхом внесення їх на депозитний рахунок в об'єднаній кредитній спілці.

5. Члени об'єднаної кредитної спілки зобов'язані:

1) дотримуватися статуту та внутрішніх положень (правил) об'єднаної кредитної спілки, виконувати рішення загальних зборів членів об'єднаної кредитної спілки, а також інших органів управління об'єднаної кредитної спілки;

2) надавати об'єднаній кредитній спілці всю інформацію, необхідну для виконання встановлених цим Законом функцій об'єднаної кредитної спілки.

6. Підстави для припинення членства в об'єднаній кредитній спілці встановлюються її статутом.

7. Добровільне припинення членства кредитною спілкою в об'єднаній кредитній спілці здійснюється за умови:

1) направлення кредитною спілкою, що є членом об'єднаної кредитної спілки, до об'єднаної кредитної спілки письмового повідомлення про намір припинення членства не пізніше ніж за шість місяців до запланованої дати припинення членства. Статутом об'єднаної кредитної спілки може бути встановлено більший строк для направлення такого повідомлення;

2) виконання кредитною спілкою, що є членом об'єднаної кредитної спілки, всіх зобов'язань перед об'єднаною кредитною спілкою.

Об'єднана кредитна спілка зобов'язана повідомити Регулятора про намір кредитної спілки, що є її членом, припинити таке членство протягом 10 робочих днів з дня отримання відповідного повідомлення від кредитної спілки.

8. Розрахунки за зобов'язаннями, пов'язаними з припиненням членства в об'єднаній кредитній спілці, здійснюються у порядку, встановленому цим Законом та статутом об'єднаної кредитної спілки.

Стаття 63. Фонд стабілізації

1. Об'єднана кредитна спілка може утворити фонд стабілізації як окремий механізм підтримки платоспроможності своїх членів.

2. Фонд стабілізації може формуватися за рахунок:

1) внесків кредитних спілок – членів об'єднаної кредитної спілки;

2) розміщення коштів фонду стабілізації на депозитних та інших рахунках у банках, а також придбання державних цінних паперів, облігацій міжнародних фінансових організацій та пайв кооперативних банків, з урахуванням обмежень, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора;

3) грошових пожертв, благодійних внесків, грантів, безоплатної технічної допомоги юридичних і фізичних осіб;

4) інших джерел, не заборонених законодавством.

3. Активи фонду стабілізації обліковуються окремо від інших активів об'єднаної кредитної спілки.

4. Кошти фонду стабілізації можуть надаватися кредитним спілкам для підтримки їх платоспроможності на умовах субординованого боргу та/або у формі безповоротних внесків до капіталу кредитної спілки.

Надання кредитній спілці коштів з фонду стабілізації може здійснюватися, у тому числі, відповідно до плану відновлення діяльності кредитної спілки, затвердженого Регулятором.

5. Кредитні спілки, які є членами об'єднаної кредитної спілки, зобов'язані здійснювати внески до фонду стабілізації (у разі створення) на умовах, визначених статутом об'єднаної кредитної спілки.

6. Розмір внесків членів об'єднаної кредитної спілки до фонду стабілізації розраховується з урахуванням розміру активів таких кредитних спілок та ступеня їх ризику та визначається об'єднаною кредитною спілкою.

7. У разі ліквідації об'єднаної кредитної спілки активи фонду стабілізації розподіляються серед її членів пропорційно до їхньої частки у загальному складі активів фонду стабілізації станом на останню звітну дату.

8. Особливості діяльності та управління фондом стабілізації та використання його активів встановлюються нормативно-правовими актами Регулятора та внутрішніми документами об'єднаної кредитної спілки.

Стаття 64. Повноваження об'єднаної кредитної спілки щодо контролю

1. Об'єднана кредитна спілка для здійснення своєї діяльності та забезпечення ефективного контролю за діяльністю кредитних спілок, що є її членами, має право:

1) встановлювати додаткові вимоги до своїх членів, у тому числі щодо їх організаційної структури, корпоративного управління, достатності капіталу, подання фінансової звітності, з урахуванням вимог та обмежень, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора;

2) виявляти порушення у роботі кредитних спілок, що є її членами, та надавати таким кредитним спілкам рекомендації щодо усунення порушень;

3) вимагати проведення перевірки достовірності фінансової звітності кредитної спілки суб'єктом аудиторської діяльності у випадку, якщо обов'язкова перевірка не вимагається законом;

4) виконувати функції підрозділу внутрішнього аудиту для кредитних спілок, що є її членами, з урахуванням вимог та обмежень, встановлених Регулятором;

5) виконувати інші повноваження, передбачені Законом України "Про фінансові послуги та фінансові компанії" для об'єднань учасників ринку фінансових послуг.

2. За результатами виконання функцій, зазначених у частині першій цієї статті, об'єднана кредитна спілка зобов'язана звітувати Регулятору, у тому числі повідомляти про всі виявлені суттєві порушення в діяльності кредитних спілок, які є її членами, у порядку та за формою, встановленими нормативно-правовими актами Регулятора.

Розділ XI. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію з 1 січня 2024 року, крім:

частини першої статті 20 щодо строків проведення загальних зборів членів кредитних спілок, яка вводиться в дію з 1 липня 2024 року;

пункту 2 частини четвертої статті 61, який вводиться в дію з 1 січня 2026 року;

пунктів 10, 11, 14–17 цього розділу, які набирають чинності та вводяться в дію з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Визнати таким, що втратив чинність з дня введення в дію цього Закону, Закон України "Про кредитні спілки" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 15, ст. 101 із наступними змінами).

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Господарському кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18–22, ст. 144):

а) частину четверту статті 56 викласти в такій редакції:

"4. Суб'єкт господарювання може створюватися та здійснювати діяльність на підставі модельного статуту, затвердженого Кабінетом Міністрів України, а у випадках, передбачених законом, – Національним банком України, що після його прийняття учасниками стає установчим документом";

б) статтю 130 викласти в такій редакції:

"Стаття 130. Кредитні спілки у сфері господарювання

1. Кредитна спілка – це фінансова установа, створена на засадах кооперації з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні, наданні інших послуг, у тому числі фінансових, за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки та інших джерел, не заборонених законодавством, а також здійснення іншої визначеної законодавством діяльності. Кредитна спілка здійснює господарську діяльність без мети одержання прибутку (некомерційну господарську діяльність).

2. Кредитна спілка створюється у порядку, передбаченому Законом України "Про кредитні спілки".

Кредитні спілки у своїй діяльності керуються цим Кодексом, Законом України "Про кредитні спілки" та іншими законодавчими актами України";

2) у Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40–44, ст. 356):

а) абзац другий частини першої статті 87 викласти в такій редакції:

"Юридична особа приватного права може створюватися та здійснювати діяльність на підставі модельного статуту, затвердженого Кабінетом Міністрів України, а у випадках, передбачених законом, – Національним банком України, що після його прийняття учасниками стає установчим документом";

б) у статті 110:

частину другу доповнити реченням такого змісту: "У справі про банкрутство небанківської фінансової установи за клопотанням органу державної влади ліквідатором може бути призначена особа з числа арбітражних керуючих у такій справі";

частину третю викласти в такій редакції:

"3. Якщо вартість майна юридичної особи є недостатньою для задоволення вимог кредиторів, юридична особа здійснює всі необхідні дії, передбачені Кодексом України з процедур банкрутства";

в) статтю 1058 доповнити частиною четвертою такого змісту:

"4. Положення цього параграфа,крім частини третьої цієї статті, абзацу другого частини першої статті 1059, частини другої статті 1060, статей 1063–1065 цього Кодексу, застосовуються до відносин, що виникають під час здійснення кредитною спілкою діяльності щодо залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню";

3) у Господарському процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

а) частину першу статті 20 доповнити пунктом 21 такого змісту:

"21) справи про ліквідацію страховика або кредитної спілки за позовом Національного банку України відповідно до статті 110 Цивільного кодексу України";

б) у тексті Кодексу слова "Закон України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" в усіх відмінках замінити словами "Кодекс України з процедур банкрутства" у відповідному відмінку;

4) у Кодексі України з процедур банкрутства (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 19, ст. 74):

а) абзаци третій, тринадцятий і двадцять четвертий частини першої статті 1 викласти в такій редакції:

"банкрутство – визнана господарським судом неспроможність боржника, крім страховика або кредитної спілки, відновити свою платоспроможність за допомогою процедури санації та реструктуризації і погасити встановлені у порядку, визначеному цим Кодексом, грошові вимоги кредиторів інакше, ніж через застосування ліквідаційної процедури, а також віднесення страховика або кредитної спілки відповідно до рішення Національного банку України до категорії неплатоспроможних відповідно до Закону України "Про страхування" або Закону України "Про кредитні спілки";

"неплатоспроможність – неспроможність боржника (іншого, ніж страховик або кредитна спілка) виконати після настання встановленого строку грошові зобов'язання перед кредиторами не інакше, як через застосування

процедур, передбачених цим Кодексом, або встановлена Національним банком України неплатоспроможність страховика відповідно до Закону України "Про страхування" чи неплатоспроможність кредитної спілки відповідно до Закону України "Про кредитні спілки";

"учасники у справі про банкрутство – сторони, арбітражний керуючий, державний орган з питань банкрутства, Фонд державного майна України, представник органу місцевого самоврядування, представник працівників боржника, уповноважена особа засновників (учасників, акціонерів) боржника, Національний банк України, а також у випадках, передбачених цим Кодексом, інші участники справи про банкрутство, щодо прав або обов'язків яких існує спір";

б) статтю 4 доповнити частиною восьмою такого змісту:

"8. Заходи щодо запобігання банкрутству боржника – кредитної спілки вживаються у порядку, визначеному Законом України "Про кредитні спілки";

в) частину другу статті 8 доповнити новим абзацом такого змісту:

"У разі неплатоспроможності страховика або кредитної спілки право на звернення до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство мають Національний банк України, боржник (якщо Національний банк України надав такому боржнику дозвіл на добровільний вихід з ринку), ліквідатор боржника або призначений Національним банком України відповідно до закону тимчасовий адміністратор страховика або кредитної спілки, якщо рішенням Національного банку України про призначення тимчасового адміністратора передбачено право тимчасового адміністратора звертатися з такою заявою";

г) частину четверту статті 11 доповнити другим і третім реченнями такого змісту: "Арбітражний керуючий у справах про банкрутство небанківських фінансових установ зобов'язаний один раз на два роки підвищувати кваліфікацію в порядку, встановленому державним органом з питань банкрутства за погодженням з Національним банком України або Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку згідно з розподілом повноважень, визначеним Законом України "Про фінансові послуги та фінансові компанії". Національний банк України та Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку спільно з державним органом з питань банкрутства беруть участь у системі підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації арбітражних керуючих у справах про банкрутство небанківських фінансових установ";

г) пункт 5 частини другої статті 18 викласти в такій редакції:

"5) дату видачі та номер свідоцтва про проходження підготовки у справах про банкрутство небанківських фінансових установ, строк його дії";

д) у статті 34:

абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

"1. Заява про відкриття провадження у справі про банкрутство подається кредитором, боржником або Національним банком України у випадках, передбачених цим Кодексом, у письмовій формі та повинна містити";

доповнити частиною сьомою такого змісту:

"7. До заяви Національного банку України про відкриття провадження у справі про банкрутство додаються:

докази сплати судового збору, крім випадків, якщо згідно із законом судовий збір не підлягає сплаті;

довіреність чи інший документ, що засвідчує повноваження представника;

докази авансування винагороди арбітражному керуючому у розмірі трьох мінімальних заробітних плат за три місяці виконання повноважень;

рішення Національного банку України про віднесення страховика або кредитної спілки до категорії неплатоспроможних";

е) у статті 48:

частину шосту доповнити абзацом шостим такого змісту:

"У разі проведення процедури банкрутства страховика або кредитної спілки Національний банк України в обов'язковому порядку включається до складу комітету кредиторів з правом вирішального голосу";

частину дев'яту доповнити новим абзацом такого змісту:

"Національний банк України має право накладати заборону (вето) на рішення комітету кредиторів, якщо реалізація таких рішень загрожує законним інтересам страховика або кредитної спілки, їхніх кредиторів";

е) доповнити статтею 93³ такого змісту:

"Стаття 93³. Особливості банкрутства кредитних спілок

1. При розгляді справи про банкрутство кредитної спілки учасником провадження у справі про банкрутство визнається Національний банк України.

Арбітражний керуючий у справі про банкрутство кредитної спілки повинен скласти іспит за програмою підготовки арбітражних керуючих у справах про банкрутство небанківських фінансових установ.

2. Підставою для звернення із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство кредитної спілки є:

віднесення Національним банком України кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та прийняття Національним банком України рішення про анулювання ліцензії кредитної спілки;

виявлення ліквідатором кредитної спілки, який здійснює ліквідацію кредитної спілки на підставі статті 110 Цивільного кодексу України, недостатності вартості майна кредитної спілки для задоволення вимог кредиторів.

3. Заява про відкриття провадження у справі про банкрутство кредитної спілки може бути подана до господарського суду боржником, від імені якого виступає ліквідатор кредитної спілки, призначений судом за клопотанням Національного банку України згідно з частиною третьою статті 105 Цивільного кодексу України або Національним банком України.

Господарський суд у судовому засіданні за участю сторін ухвалює постанову про визнання кредитної спілки банкрутом і відкриває ліквідаційну процедуру в разі неплатоспроможності кредитної спілки або в разі недостатності вартості майна кредитної спілки для задоволення вимог кредиторів у межах процедури, передбаченої статтею 110 Цивільного кодексу України.

4. Санація кредитної спілки до відкриття провадження у справі про банкрутство не допускається.

5. Відповідно до цього Кодексу щодо боржника – кредитної спілки застосовуються такі судові процедури:

розпорядження майном кредитної спілки;

ліквідація кредитної спілки.

Процедури, визначені цим Кодексом щодо санації боржника після відкриття провадження у справі про банкрутство, не застосовуються до кредитної спілки.

6. У разі визнання господарським судом кредитної спілки банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури вимоги кредиторів кредитної спілки задовольняються у черговості, визначеній статтею 60 Закону України "Про кредитні спілки";

5) частину шосту статті 16 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 2, ст. 17) доповнити словами "кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок".

4. Документи для набуття кредитною спілкою статусу фінансової установи та/або отримання кредитною спілкою ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг, що надійшли до Регулятора від

кредитних спілок до дня введення в дію цього Закону та щодо яких Регулятором не прийнято рішення про надання відповідної ліцензії або про відмову в наданні такої ліцензії станом на день введення в дію цього Закону, залишаються без розгляду. Такі юридичні особи з дня введення в дію цього Закону мають право подати документи для одержання ліцензії кредитної спілки відповідно до вимог цього Закону.

5. Кредитні спілки, які мали статус кредитної спілки до дня введення в дію цього Закону, зобов'язані протягом шести місяців з дня введення його в дію в порядку, визначеному нормативно-правовими актами Регулятора, привести свої внутрішні документи, діяльність та склад органів управління у відповідність з вимогами цього Закону.

6. Вимоги частини третьої статті 7 цього Закону щодо найменування кредитної спілки не застосовуються до кредитних спілок, створених до дня введення в дію цього Закону.

7. Кредитні спілки, які на день введення в дію цього Закону мають ознаки членства, що відповідали вимогам законодавства, що діяло до дня введення в дію цього Закону, не потребують приведення своїх ознак членства у відповідність з вимогами цього Закону.

8. Статути асоціацій, інших об'єднань кредитних спілок, що зареєстровані до дня введення в дію цього Закону, не потребують приведення у відповідність з вимогами цього Закону, а такі асоціації та інші об'єднання кредитних спілок не підлягають перереєстрації.

9. Регулятор у встановленому ним порядку протягом шести місяців з дня введення в дію цього Закону безоплатно переоформлює ліцензії з урахуванням, що:

1) для кредитної спілки, яка на день введення в дію цього Закону мала чинні ліцензію на надання коштів у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту, та ліцензію на залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення, такі ліцензії переоформлюються на стандартну ліцензію та вноситься запис до Реєстру про право кредитної спілки надавати фінансові послуги з надання коштів та банківських металів у кредит та із залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню;

2) для кредитної спілки, яка на день введення в дію цього Закону мала чинну ліцензію на надання коштів у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту, така ліцензія переоформлюється на спрощену ліцензію та вноситься запис до Реєстру про право кредитної спілки надавати фінансову послугу з надання коштів та банківських металів у кредит.

Регулятор надсилає кредитній спілці повідомлення про переоформлення ліцензії в письмовій формі (у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України "Про

електронні документи та електронний документообіг") та відповідний витяг з Реєстру протягом трьох робочих днів з дня внесення запису до Реєстру.

До дня внесення Регулятором запису до Реєстру кредитна спілка здійснює свою діяльність з урахуванням вимог цього Закону відповідно до ліцензії, що діє на день введення в дію цього Закону.

Якщо до дня внесення запису до Реєстру кредитна спілка має намір почати надавати інші фінансові послуги, переоформлення ліцензії здійснюється одночасно з розглядом пакета документів для розширення обсягу ліцензії, що подається кредитною спілкою відповідно до вимог цього Закону.

З дня внесення до Реєстру запису про переоформлення ліцензії ліцензії, що діяли на день введення в дію цього Закону, вважаються анульованими, а кредитні спілки провадять свою діяльність на підставі ліцензії, передбаченої цим Законом, з надання тих фінансових послуг, інформація щодо яких міститься у Реєстрі.

10. Установити такі особливості щодо дії та виконання прийнятих до дня введення в дію цього Закону рішень Регулятора про застосування заходів впливу до кредитних спілок:

1) повноваження тимчасової адміністрації, призначеної Регулятором до дня введення в дію цього Закону, що не припинені Регулятором до дня введення в дію цього Закону, залишаються чинними після введення в дію цього Закону та діють до прийняття Регулятором рішення про припинення повноважень тимчасової адміністрації або у зв'язку із закінченням строку, на який призначено тимчасову адміністрацію;

2) рішення про застосування до кредитних спілок заходів впливу у вигляді накладення штрафу, що прийняті Регулятором до дня введення в дію цього Закону та залишаються невиконаними до дня введення в дію цього Закону, залишаються чинними та підлягають виконанню у визначений у таких рішеннях строк;

3) рішення Регулятора про застосування інших заходів впливу, ніж зазначені у підпунктах 1 і 2 цього пункту, прийняті Регулятором до дня, що передує дню введення в дію цього Закону, та строк виконання яких станом на день введення цього Закону в дію ще не настав, можуть бути скасовані Регулятором. У разі якщо такі рішення Регулятора не скасовані, вони залишаються чинними та підлягають виконанню у визначений у таких рішеннях строк;

4) невиконання рішень Регулятора про застосування заходів впливу, чинних до дня введення в дію цього Закону, починаючи з дня введення в дію цього Закону є підставою для застосування Регулятором заходів, передбачених цим Законом, у тому числі може бути підставою для проведення позапланової інспекційної перевірки.

Якщо за результатами проведення безвійзного нагляду та/або інспекційних перевірок Регулятором встановлено відповідність кредитної спілки вимогам цього Закону, невиконані до дня введення в дію цього Закону рішення Регулятора про застосування заходів впливу починаючи з дня введення в дію цього Закону вважаються виконаними.

11. Відсутність у кредитної спілки чинної ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг або анулювання такої ліцензії є підставою для виключення Регулятором у встановленому ним порядку такої кредитної спілки та відомостей про неї з Державного реєстру фінансових установ з дня набрання чинності цим Законом. Ця вимога не поширюється на кредитні спілки, що були включені до Державного реєстру фінансових установ протягом останніх 12 місяців до дня набрання чинності цим Законом.

Відсутність у кредитної спілки, включеної до Державного реєстру фінансових установ протягом останніх 12 місяців до дня набрання чинності цим Законом або у період між днем набрання чинності цим Законом та днем введення в дію цього Закону, чинної ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг станом на день, що передує дню введення в дію цього Закону, є підставою для виключення Регулятором у встановленому ним порядку такої кредитної спілки та відомостей про неї з Державного реєстру фінансових установ з дня введення в дію цього Закону. Така вимога не поширюється на кредитні спілки, від яких документи для набуття кредитною спілкою статусу фінансової установи та/або отримання кредитною спілкою ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг надійшли до Регулятора до дня введення в дію цього Закону та щодо яких Регулятором не прийнято рішення про надання відповідної ліцензії або про відмову в наданні такої ліцензії станом на день введення в дію цього Закону.

Вимога щодо внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань запису про державну реєстрацію припинення юридичної особи на підставі витягу про виключення надавача фінансових послуг з Державного реєстру фінансових установ, передбачена частиною другою статті 13 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", не поширюється на надавачів фінансових послуг, зазначених в абзаці першому цього пункту.

12. Доручення (довіреності), видані іншим членам кредитної спілки з метою представництва інтересів членів кредитної спілки для визначення кворуму для проведення загальних зборів членів кредитної спілки, чинні на день введення в дію цього Закону, вважаються такими, що втратили чинність та припинили свою дію з дня введення в дію цього Закону. До таких доручень (довіреностей) не застосовується положення частини восьмої статті 14 цього Закону щодо обліку інформації про довіреності, видані членами кредитної спілки для представлення на загальних зборах членів кредитної спілки.

13. Процедури припинення кредитних спілок, розпочаті до дня введення в дію цього Закону, завершуються відповідно до положень законодавства, що діяло до дня введення в дію цього Закону.

Якщо на день введення в дію цього Закону в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань міститься інформація про юридичних осіб з організаційно-правовою формою "кредитна спілка", які на дату набрання чинності цим Законом виключені з Державного реєстру фінансових установ та не розпочали процедури реорганізації та ліквідації, Регулятор має право звернутися до господарського суду з позовом щодо зобов'язання вчинення реєстраційних дій та виключення запису та інформації про таку юридичну особу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

14. З дня набрання чинності цим Законом кредитна спілка має право на загальних зборах членів кредитної спілки виключити члена кредитної спілки, який не має додаткових пайових внесків у кредитній спілці та протягом трьох років жодного разу не скористався фінансовими послугами, що надаються кредитною спілкою, не вчиняв фінансові операції, не брав участі в роботі органів управління кредитної спілки.

15. Кабінету Міністрів України до дня введення в дію цього Закону:

- привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
- забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

16. Рекомендувати Національному банку України до дня введення в дію цього Закону:

- забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

- привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

17. Кабінету Міністрів України за участю Національного банку України та Офісу Генерального прокурора протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

- підготувати план заходів щодо можливих шляхів повернення (компенсації) коштів членам кредитних спілок, до яких до дня набрання чинності цим Законом було застосовано захід впливу у вигляді анулювання ліцензії на здійснення діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та які не повернули (повністю або частково) своїм членам кошти, що належать членам кредитної спілки на праві приватної власності;

у межах повноважень вжити заходів для повернення кредитним спілкам, ліцензії яких були анульовані до дня набрання чинності цим Законом, членам яких не було повернено (повністю або частково) їхні внески, вклади (депозити), вилучених органами досудового розслідування оригіналів кредитних договорів, статутів, договорів поруки, застави, факторингу та відступлення права вимоги (цесії), укладених на користь таких кредитних спілок, їх членів.

Президент України
м. Київ
14 липня 2023 року
№ 3254-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

